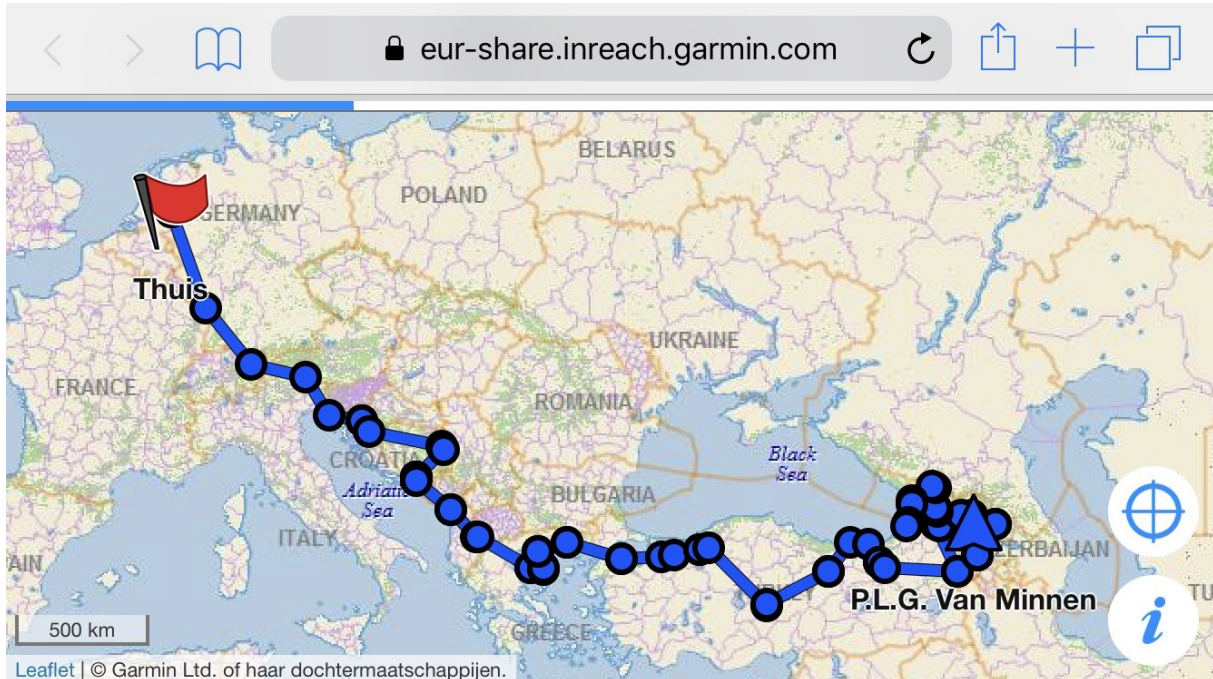


“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Over onze grenzen

16 mei 2019 - Duiven, Nederland

Ben je wel eens weg geweest, verder dan ooit? Was je wel eens bang? En tegelijk trots toen het over was? En, was het leuk, of interessant, of leerzaam?

Het zou wel eens 45 jaar geleden kunnen zijn, dat ik op mijn eerste eigen gemotoriseerde tweewieler stapte. Hetzelfde als 10 jaar weer daarvoor, toen ik als kleine peuter achterop zat op de Solex, achter de rug van pa of van ma. Want ze hadden er allebei een. Maar nu was ik groot, 15 jaar oud en handig genoeg om uit gevonden onderdelen één brommer te knutselen. En op een dag wast het: “Broem broem!” Of liever: “snor snor”. Zo reed ik weg van huis. Op mijn eerste eigen Solex. Vrij. Gemakkelijk.

Een jaar later was ik 16 en was ik veel wijzer en had reeds een Peugeotje van Tante Truud en een Zündapp versleten vlak na een brommer-kampeervakantie naar Friesland. Ik reed nu Tomos, met zo'n hoog stuur en daarna, met 17 jaar en een beetje lang haar, lekker stoer een Puch-maxi, ook met hoog stuur.

Met mijn 18^e nam ik na het B-E rijbewijs meteen motorrijles en binnen 2 maanden stond er A-B-E op het roze briefje. Na een paar jaar werken en 2CV-rijden kwam de eerste motorfiets in mijn bezit. Een rode CX-500. En snel volgde de ene na de andere auto en motor. Tot het magische moment dat ik trouwde en we een huis kochten.

Het bloed kruipt waar het niet gaan kan. En ondanks mijn burgerlijke staat stond er plots een gele Yamaha TDM850 naast het huis. Waarmee ik me heb ontwikkeld van motorliefhebber tot motorrijder en zelfs motorreiziger. Elk type is duidelijk een ander slag mensen, kan ik uit ervaring zeggen. Want als de een graag sleutelt en poetst en kijkt, zal de volgende graag opstappen en wegrijden en de laatste zal zowel bochten als insecten, koude en nattigheid tot en met zinderende hitte trotseren. Tot genoegen!

Een jaar of wat geleden, is op organische wijze, door groei en belevenissen de enige echte unieke Eenpersoonsmotorclub ontstaan. Zonder contracten en oprichtingsakten, laat staan notarissen of clubhuizen. Een hechte club met één visie, één doel, één missie die ze met niemand hoeft te delen.

We maken een klein sprongetje in de tijd en vermelden niets over onze reizen naar de Alpen, de Harz, de Noordkaap, Gibraltar en nog meer. We vertellen niets over het unieke “Shape-of-a-Nation” project waarbij in totaal dertig dagen de kustlijn van Groot Brittannië is ontdekt. En we laten u raden waar

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

opeens die grote rood-zwarte motor vandaan komt. Dat is niet belangrijk in het kader van het verhaal dat nu volgt.

In het verhaal zullen de eerste en derde persoon vloeiend in elkaar overgaan. Ik, jij zij, wij, het maakt niet uit. Tjee, ik denk opeens aan de musketiers met hun “Eén voor allen, allen voor één”. In het onderstaande verhaal geven de leden van de Eenpersoonsmotorclub openheid van zaken, leggen hun gevoelens bloot, delen hun ervaringen en tonen wat een beetje inzet en lef kan opleveren.

Met het verslag dat u nu leest treden de leden buiten hun grenzen, ze gaan qua aantal dagen reizen en qua aantal kilometers-vreten over talloze landsgrenzen. Met woorden en foto's proberen de leden van de Eenpersoonsmotorclub weer te geven wat we beleven, wat we zien, voelen, horen, ruiken, proeven en verwachten. Wie weet herkent u er iets van of wellicht is het stof tot nadenken.

Een tip voor iedereen die reist: schrijf dagelijks op wat je meemaakt. Het maakt je herinnering intenser en tegelijk maakt het je hoofd leeg zodat je de volgende dag weer open staat voor nieuwe indrukken. Het boek is daarom nogal chronologisch, en dat is dus ook een beetje logisch.

Wij van de club zijn allemaal amateurs, liefhebbers van het reizen ofwel "The Journey is the Reward". Deze spreuk deelden we met de mannen op de Grossglockner. We ontdekken tijdens het ervaren, ofwel "The more we travel, the closer we get". Deze spreuk moest ik samen met Ali in Turkije op video zetten. We gaan over onze grenzen, want “Life begins at the end of your comfort zone”, wat ik onderweg van Georgië naar Armenië ervaarde. We leren alsof we voor altijd zullen leven en dat vinden we, nu we weer terug zijn, helemaal het einde.

Tijdens het reizen was ik deze keer veel aan het lezen. Over de landen waar ik was en naartoe ging. En ik was aan het lezen over de historie en toekomst van de mensheid. Met name in de Balkan en Turkije heeft dat voor mij veel meerwaarde opgeleverd. Ik heb veel gesproken met lokale bevolking, met veel hulp van Google Translate en de wereldtalen Engels en Duits. Helaas spreek ik geen Russisch. Maar de Russen spreken wel Engels!

Het reizen heeft mij veel opgeleverd, ik ben er volgens mij weer wat wijzer van geworden. Ik daag iedereen dan ook uit iets vergelijkbaars te ondernemen: sta op, ga weg, ga wat doen. Voor mij heeft de titel van dit boek meerdere betekenissen. Er zijn namelijk meer soorten grenzen waar ik – jij – zij – wij mee te maken hebben. Grenzen zowel fysiek als ingebeeld, virtueel en intersubjectief. Het boek gaat werkelijk “over onze grenzen”.

Maar goed, het begin van het boek heeft nu lang genoeg geduurd. Laten we een begin maken met het boek zelf. Ik bedoel, dat moet u doen, beste lezer. Lees dus snel verder.

20190516 Vooraf

Tijdens mijn werk zit ik regelmatig uren in de auto, soms 's morgens vroeg voor de files uit om op tijd bij de klant te zijn, vaak 's avonds laat achter de files aan om hetzij naar een andere klant, hetzij terug naar huis te rijden. Dit zijn heerlijke uren om na te denken over van alles en nog wat. Ik hou wel van dat dagdromen. Over 'stel dat ik nu op weg ben naar Noorwegen' of 'stel dat ik nu naar de Zon ga in Spanje'.

Op de cruise-control met een muziekje aan denk ik over wat ik allemaal mee moet nemen en wat niet. En droom over bijvoorbeeld een fietstocht met tentje samen met mijn echtgenote. Wat gaan we dan doen en hoe weinig hebben we dan nodig. En soms droom ik dan, glijdend rijdend op de cruise control tussen Bergen op Zoom en Nijmegen, van een motorrit naar onbekende bestemming. Met de motor, dan kom je verder, bijna tot in Goesting.

Tijdens mijn dromen verzamel ik lijstjes en verwachtingen. Simpel genoeg weet ik dus altijd wat me te doen staat als het zover is. En zo heb ik in de afgelopen jaren allerhande slimme dingetjes, wij noemen dat 'gniffe dingen' verzameld die van pas komen als ik weg ga. En morgen ga ik weg. Met mijn gniffe dingen. De feitelijke voorbereiding van mijn reis was beperkt, ik weet al wat ik ga doen.

Hoewel, beperkte voorbereiding? Moet je horen, want al Jaren geleden had ik het idee om naar Georgië te rijden, als de grens tussen Bekend en Onbekend, overgang van west naar oost. 2013 Gesprek met een BMW rijder op de motorbeurs. Kriebel

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

2014 Gesprek met een Ducati rijder op de motorbeurs, deze man ging zelfs naar Afganistan. Pamir highway. Wow.

2015 Wat te doen: Marokko, Patagonië, Rusland, Georgië?

2016 Selectie gemaakt van reisorganisatie en datum, net niet genoeg geld.

2017 Idee om te gaan boeken, net niet genoeg tijd.

2018 Net op het moment van tekenen werd ik gestrikt door een klant, morele verplichting, niet gegaan.

2019 Wilde boeken, blijkt de reis niet meer te bestaan. Nou, dan organiseer ik het zelf. Ik bedoel, dan gaat de eenpersoonsmotorclub eensgezind aan het werk.

2019 wordt derhalve het jaar van de grote motorrit naar Georgië. Telkens kwam er wat tussen, maar dit jaar niet meer! Er is een potje gevuld met geld dat we kunnen besteden en er is ruimte gemaakt in de agenda's, die dit jaar geblocked is voor de grote reis.

Op 6 februari hebben we de vliegtickets voor mijn vrouw geregeld. 15 juni komt ze aan in Tbilisi en 29 juni vliegt ze terug. Ikzelf heb nog geen zekerheid want hoewel ik probeer om de motor via een transporteur te laten repatriëren heb ik nog geen transporteur kunnen vinden. Dus zou het kunnen dat ik moet terugrijden.

Het regelen van transport cq het bepalen van de uiteindelijke route staat voor komende weken op het programma.

20 februari

Met veel plezier ga ik naar de Motorbeurs en praat op diverse stands over transport en verhalen. Ik krijg weer wat tips, koop een paar kaarten van de Balkan en ik heb een Off-road training geregeld bij Albert Oosting van Adventureshield. Ik dompel me onder in glimmend metaal, technische kleding en fantastische motorreizen. Over drie maanden ga ik op reis en spreek met diverse avonturiers.

Vervolgens heb ik me aangemeld bij de reisorganisatie, om te horen dat zij de reis niet meer organiseren en geen vervoer voor mijn motor kunnen regelen.

Dus ben ik aan het werk gegaan om zowel heen als terug te rijden: eerst via Turkije zuid van de Zwarte Zee naar Georgië en dan terug via Oekraïne, Krim, Moldavië en Roemenië. Helaas pindakaas kun je alleen via een enorme omweg vanuit Georgië in Oekraïne geraken, met alle sores rond visa en vertragingen van dien. Waarbij Krim en Moldavië ook niet evident te bezoeken zijn. Helaas moest ik die optie dus laten vallen. Dus de optie was om (in minimaal 8 dagen snelweg) terug te rijden. Tenzij .

..

5 maart

Voor mijn werk was ik op de logistieke beurs Logimat in Stuttgart en ontmoette daar de heer König van Loxx Pan Europa. Hij vertelde over hun diensten naar Mongolië en wist dat er een mijnheer Slava Tavartkiladze bestond die voor KTM werkte en transporten naar Georgië regelt via zijn bedrijf Slava Tours. Dat hebben we meteen onderzocht en jawel! Ik kon met Slava regelen dat mijn motor bij hem in Tbilisi kon worden achtergelaten en dat hij een maand later in Dornstad bij Ulm zou worden teruggebracht.

Nu er duidelijkheid ontstaat over de terugreis van de motor is het tijd om te regelen dat ook ik terug kan vliegen. Voor mijn vrouw hadden we al een retourtje geregeld en via Georgian Airlines en Internet had ik een dag later ook een ticket. En daarmee was mijn vakantie gered en geregeld. Waar ikzelf zou slapen zou ik onderweg wel regelen. Wat een voorbereiding: we hebben vliegtickets, overnachting voor de eerste 2 dagen, een autootje.

Als een soort van verzekering ga ik op pad voor een Garmin Inreach GPS Tracker. Met dit kleine apparaatje kan het thuisfront mij volgen en via een link op mijn weblogsite ook de lezers van de online verslaggeving. Ik draag het apparaat aan mijn pak, met de SOS knop in de buurt. Druk je dat knopje in, dan zal een signaal via de satellieten terecht komen bij de hulpdiensten. Dat is serieus. Kost wel wat, maar geeft een goed gevoel in afgelegen gebieden.

13 maart

Via MyRoute zijn we uitgenodigd voor een webinar van Paul van Hooff die met zijn Moto Guzzi uit 1975 van Amsterdam naar Tokio is gereden en daar een smakelijk verhaal over vertelt. Drie uur lang zitten we aan het beeldscherm en smullen van (ons biertje en) zijn verhalen.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

17 maart

We gaan naar een presentatie van Kees en Paul, 2 mannen die als “team Bikedreams” met een door MotorTrails Amsterdam georganiseerde reis naar Kirgizië zijn geweest. Hun half humoristische filmpresentatie werd bijgewoond door knap veel familieleden. Maar echt tips of goede contacten heb ik er niet aan overgehouden.

3 april

Een paar maanden geleden heb ik gehoord van een tweetal jonge mannen die in Georgië zijn begonnen met een motor verhuur bedrijf. Mototravel Tbilisi noemen ze zich. En nadat ik mij per email bij hen introduceerde hebben we wat heen en weer ge-appt en gemaïld. Zo hebben zij ons in contact gebracht met Anna en Nika, Armeens-Georgische jonge vrouw en haar Oekraïns-Georgische echtgenoot. Anna regelde voor ons de eerste overnachtingen als we in Georgië aankomen en Nika regelde voor ons hun 4x4 autootje.

Het plan, tot op vandaag, is in de afgelopen twee jaar een aantal keer veranderd. Eerst wilde ik naar Georgië rijden en daar de motor met een vrachtwagen laten terugbrengen. Vorig jaar nog ben ik gaan nadenken of ik de reis wellicht met een kleine groep of met een ander zou moeten maken. Via de reisorganisatie met wie ik sprak kwam ik in contact met iemand in Tilburg. Maar na het oriënterende gesprek met hem kwam ik er achter dat het beter was om alleen te gaan.

6 april

Samen met Jacklien van de overkant maak ik van een oversized autohoes een lichtgewicht motorhoes die ik wil gebruiken als ik onderweg de motor even wil parkeren. Immers, als de motor glimmend en wel bepakt en bezakt ergens staat, zal hij ongewenst de aandacht trekken. Als hij daarentegen afgedekt staat, denk ik, zal iedereen er aan voorbijlopen. Dankjewel Jacklien! Kus verdiend.

7 april

Er is een open dag bij motoport Zelhem met stands van onder andere Rob en Dafne. Omdat ik geen reis bij hen boek willen ze mij geen tips of zo geven, beetje flauw. Wel raak ik geanimeerd aan de praat met Renzo Engbers die samen met een collega een “eenmaal in je leven” reis gemaakt heeft in Zuid Amerika. Ik begin nu echt zin in mijn avontuur te krijgen.

13 april

Vandaag ga ik eens passen en meten met de bagage. Ook wil ik eens kijken of ik van een stukje plastic (polyetheen) een soort spatlap kan maken die de achterband moet beschermen tegen opstuitende spijkers en schroeven. Als ik de motor op de oprit heb gezet en een klusbroek heb aangetrokken zie ik even later een klein plasje midden onder de motor. Water? Nee, het voelt en ruikt naar fijne olie. Een korte inspectie leidt tot de constatering dat de achterdemper lek is. Flamoes nog aan toe.

Ik bel vriend René voor advies. Hij denkt dat het beste is om een tweedehands demper te kopen omdat revisie gewoonlijk duurder is.

OK, dat gaan we doen. De rest van de zaterdag probeer ik via dealers, garages en internet een tweedehands demper te regelen. Uiteindelijk lukt dat via Motorparts-Online. Lees verderop over mijn ervaring.

15 April

Omdat ik toch nieuwe banden bij mijn vaste leverancier Boks Motyre wil laten leggen, regel ik met Wim dat we het omwisselen van de demper en de banden tegelijk gaan doen.

Samen kiezen we voor de nieuwe banden voor de Conti TKC70, goed in de regen, lange levensduur, redelijk grof profiel voor losse ondergrond.

Zodra de schokdemper binnen is zal ik de motor komen brengen.

Tussendoor komt mijn vrouw met het nieuws dat haar auto niet wil starten. Ik sluit de acculader aan: de auto start wel maar slaat niet aan. Garage gebeld, ze komen morgen kijken.

17 april

Op zaterdag de 13e heb ik de schokdemper besteld, zondag kreeg ik al een email met een Track&Trace code. Maar tot op vandaag, woensdag de 17e, komt hier geen informatie bij. Ik mail en

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

bel want de tijd begint te dringen. Immers is vrijdag Goede Vrijdag en dan het lange paasweekend en volgende week woensdag heb ik die offroad training in Drenthe. Voor mij begint de tijd te dringen!

Eindelijk krijg ik bericht: donderdag zal het pakketje aankomen. Als ik Wim dit wil vertellen hoor ik via zijn voicemail dat hij vanwege ziekenhuis bezoek (??) de rest van de week niet de hele dag aanwezig zal zijn. Later in de middag krijg ik Wim aan de lijn en gelukkig betreft het zijn bezoekjes aan een patiënt. De operatie aan mijn motor kan gewoon doorgaan.

Ik besluit om mijn fiets alvast bij Wim neer te zetten zodat ik de motor bij hem kan achterlaten en toch naar huis kan. Als ik de fiets uit de auto pak zie ik dat er twee spaken gebroken zijn en er zit een slag in het wiel....die moet straks naar de fietsenmaker.

Tussendoor belt de Garage over de auto van mijn vrouw: ze kunnen het probleem niet vinden dus de auto moet naar de dealer: dealers kosten geld. Grrr.

18 april

Het is witte donderdag, ik ben thuis aan het werk als de koerier een doos komt brengen, dat moet de nieuwe schokbreker zijn. Meteen knoop ik de doos op de motor en rij naar Wim. Als we de doos open maken komt daar een teleurstellend stuk verroest metaal uit met vastzittende verstellingen en een stoterstang met krassen. Wat nu? Ik ken maar één goede vertrouwde schokbreker specialist en dat is HK Suspension in Tiel. Dus meteen Edgar gebeld en hij geeft aan dat als ik nu meteen beide schokbrekers kom brengen, mijn oude lekke en deze verroeste, dan zal hij kijken wat mogelijk is en eventueel iemand te laten overwerken. Dat hebben we dus geregeld en gedaan. Dinsdag na Pasen ligt de schokbreker klaar.

Ik dompel me in een paar smakelijke Paasdagen, lange, lange paasdagen.

23 april

Dinsdag ochtend rij ik naar Tiel om de schokbreker op te halen. Edgar laat weten dat hij nog nooit zo'n rotte demper heeft moeten reviseren. Dat bericht zal ik samen met mijn claim aan Motorparts-online doorgeven. Gelukkig zijn het tovenaars bij HK dus de schokdemper ziet er nu goed uit. Bij Boks Motyre is Wim al klaar met de montage van de banden en begint meteen met het vakkundig monteren van de demper. Ik heb een andere afspraak maar kom 's middags de motor weer ophalen.



Gelukkig had ik een klein potje voor ongeplande kosten, maar met de kosten voor montage, demperrevisie, twee keer naar Tiel, banden, twee spaken en reparatie van de auto van mijn vrouw is dat potje een soort van leeg. Maar de offroad training kan morgen beginnen!

Ik probeer nog geld terug te krijgen van Motorparts-online maar nee hoor, pas na een aantal keer klagen en foeteren dat ze nooit zulk slecht spul moeten verkopen willen ze €50,- betalen maar dan mag ik geen negatieve reclame maken. Juridisch moest ik de schokbreker terugsturen maar in verband met de tijdsdruk en feestdagen werd ik gedwongen tot een snelle revisie. Ze erkennen hun fout maar willen geen actie nemen tegen hun malafide handelaar en ze willen mij afkopen. Waar is recht en krom?

's Avonds kijken we naar het programma “De gevaarlijkste wegen”, dit keer keien en rotsen in Turkije. Mijn vrouw vraagt of ik ook een food-blog wil schrijven tijdens mijn reis. Wellicht een goed idee.

24 april

Het is vandaag een prachtige dag voor de training. Bagage op de motor geknoopt, her en der door een stuk gras en klinkerwegen. Mijn helm heb ik laten verfraaien, daarover straks meer, en we gaan hem ophalen bij Pronto-Print (met streepje ertussen) Robert en Eric hebben goed werk verricht. We rijden weer terug over gras en aarde zodat ik besluit de bagage thuis opnieuw te knopen. Ik ben benieuwd of het door Albert Oosting wordt goedgekeurd.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Rij binnendoor naar Witteveen. Het blijkt dat ik gewoon onderweg kan telefoneren als mijn telefoon weet dat de Tomtom mijn headset is. Onderweg zie ik twee keer een offroad weggetje, het blijken zandpaden die ik met de zware en volbepakte R1200GSA wiebelend en zwabberend bedwing. “Als we dat maar niet de hele cursus gaan krijgen”, bedenk ik.

Voor het hotel in Witteveen ontmoet ik de overige 5 cursisten, elk met een veel lichtere machine en noppenbanden. Behalve één, die ook met een R1150 met (lege?) koffers aan de start komt.

Na de intro, waarbij Albert ons de bandenspanning laat verlagen en uitlegt hoe je op de motor moet staan, gaat het richting de eerste oefeningen.

En jawel, voor we het weten rijden we de eerste Drentse zandweg op. Of in mijn geval “de zandweg in”, want ik trek diepe sporen en weet ternauwernood overeind te blijven. Als we op een kruising komen stoppen we en worden er pionnetjes in de grasberm gezet. Eén van de mannen met een semi-crossmotor komt op me af en geeft mee een high five: “je bent nu al een held hoe je over het zand bent gereden” zegt hij met een grijns. Het neemt mijn hoge hartslag en zweet op mijn voorhoofd niet weg, maar het geeft wel degelijk iets meer moed.

Na wat slalommen op het gras, wat gemakkelijk gaat, moeten we draaien op de zandweg, dan gas geven en remmen, weer keren op het zand en dat een paar keer overnieuw. Bij de eerste bochten, die goed gaan, geef ik een yell van trots. Daarna gaat het tweemaal fout omdat ik een keer te weinig gas geef en te langzaam rij zodat de motor blokkeert, de andere keer omdat ik te snel de koppeling intrek en de motor tractie verliest. Beide keren sta ik stil en val om. Met wat extra hulp zetten we mijn pakezel overeind. Geen schade en de bagage zit nog vast. Knoopkunst goedgekeurd. En door. Het is 25 graden, de zon schijnt, en iedereen heeft het zweet op het rode hoofd staan. Prachtige dag.

Onderweg naar het volgende oefenterrein, waar meer grind, hard zand en asfalt ligt, moeten we weer over een diep en mul zandpad met hoge grasbermen. Na 200 meter hapt mijn voorwiel in de berm en “Grrrr” daar lig ik weer, met de motor ondersteboven met de wielen omhoog. Na nog geen 2 minuten komt Albert teruggereden stapt af en complimenteert me met de woorden “Kloteriger dan dit kan hij niet liggen”. Samen draaien we de motor en beuren we hem overeind. Ik besluit over de weg om te rijden, we zien elkaar zo meteen weer.

Het volgende uur oefenen we rijden op grint, remmen en bocht maken van grint naar asfalt en weer terug en nemen we een aardige route over een smal bospad over takken en door kuilen. De kleine stukjes mul zand, tsja die horen er bij. We komen op een terras voor koffie en even bijkomen. Vervolgens gaat het richting crossbaan. Op het grote parkeerterrein, dat gemaakt is van gebroken asfalt op een zandlaag, leren we gas geven en beperkt driften. We moeten over stoepbanden en boomstammen en autobanden. Als ik aan de beurt ben pakt Albert enthousiast zijn camera: “Dat moet ik vastleggen, springen met een vol bepakte motor”. Het blijkt dat ik met twee wielen loskwam.



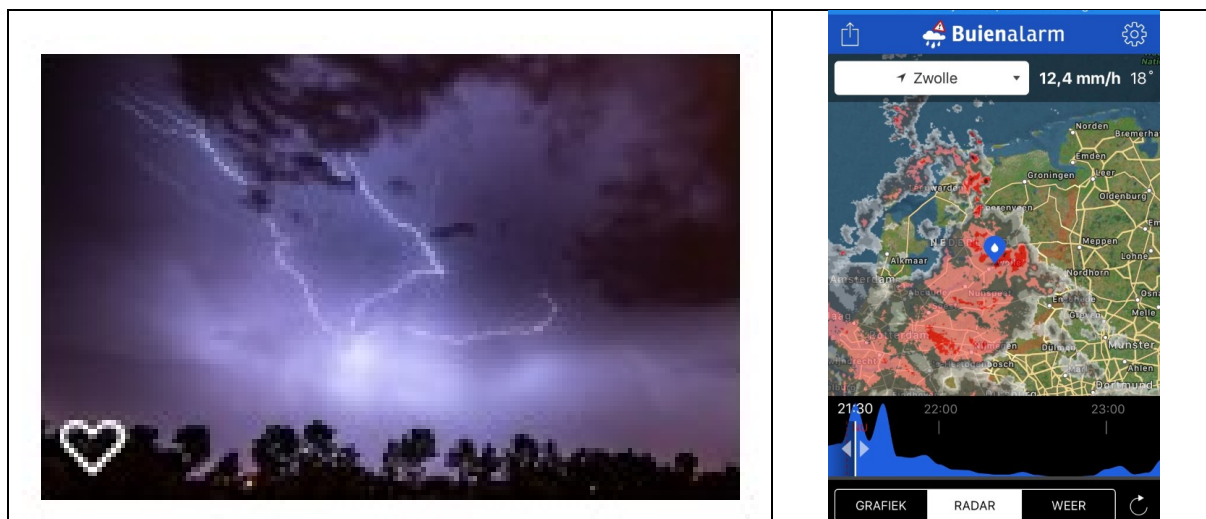
“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Aan het einde van de dag moeten we door een bed van keien: een pad van niet meer dan vijf meter maar met grote oneffenheden die ik met moeite de eerste keer bedwing. “Iets meer de koppeling gebruiken!”, roept Albert me toe. Als ik daar bij de volgende keer op focus raakt mijn voorwiel een grote kei, ik raak uit balans en daar lig ik, voor de vierde keer vandaag. Het is welletjes, ik word moe en ben niet meer zo snel om onbalans op te vangen. Eén voor één stoppen we allemaal en kijken nog even naar Albert die laat zien hoe het moet.

We rijden terug naar het hotel en eten gezamenlijk een diner dat helemaal op gaat, alleen wat restjes mayonaise blijven over. Buiten begint het te druppelen.

Zo rond half negen neem ik afscheid en zie links en rechts donkere wolken. Daar zou nog wel eens wat regen uit kunnen vallen. Mijn voorrem handle lijkt onderweg steeds harder te worden, wat ik vreemd vind. In Hoogeveen koop ik alvast twee blikjes bier die ik straks thuis wil opdrinken. De voorrem lijkt weer normaal.

Op de A28 van Hoogeveen richting Meppel zie ik links, boven Zwolle, enorme zwarte wolken met fantastische lichtflitsen van bliksem die soms secondenlang de weg verlichten. De bliksem komt steeds dichterbij. Links, rechts, vlak voor me slaat hij door de wolken en soms naar beneden. “Flitss, knetter”, fel wit licht net voor me. Ik neem me voor om die bui bij een pompstation af te wachten. Maar ik ben te laat. Net bij Meppel, nog vijftien kilometer voor een schuilplek, barst het noodweer los.



Enorme regendruppels kletteren op mijn helm, armen en maken de weg drijfmat. Voeg daar het spatwater van auto's en vrachtwagens bij, plus lichtflitsen en nog meer regen en je rijdt in een vijver waarin je niets meer ziet. Ik kan alleen nog de achterlichten van een vrachtwagen volgen tot aan het pompstation. Druipend stap ik af. Zo slecht weer heb ik nog nooit gehad. Mijn handschoenen zijn doorweekt en ik heb een paar druppels in mijn onbedekte nek, verder ben ik droog. Van de heerlijke 22 graden zijn er nog 10 over en de wind plus regen slaan keihard over de weg.

Na een kwartier waag ik het er weer op. Het regent minder hard maar ik besluit achter andere auto's aan te rijden vanwege het slechte zicht. Pas bij Apeldoorn wordt het droger en voer ik de snelheid op. Het regent nog steeds en er staat een flinke wind. Ik wil naar huis!

Het is een barre tocht, totaal anders dan de reis vanmorgen in het zonnetje. Vol bagage, moe in het donker, dwarrel ik de A50 af richting Arnhem en dan terug naar Duiven. Eenmaal thuis haal ik de bagage van de motor: de inhoud is droog! Na een douche neem ik het eerste blikje bier. Dat is het einde van een dagje extreem motorrijden. Met dank aan Robert voor de helm en Albert voor de offroad motortraining.

29 april

Na een druk weekend met Koningsnacht, Koningsdag en een Happen & Trappen eefstijnt met de ex-tennismaten heb ik vanmiddag even tijd om naar de motor om te kijken. En inderdaad: de voorrem loopt aan. Bij het bestuderen brand ik mijn pink aan de uitlaat. Morgen even met Wim bellen. Ik fabriceer maar even een extra stootrubbertje aan de midden-bok om de pijn te vergeten.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

30 april

Wim gebeld over de aanlopende voor-rem. Ik vertel hem over de training en hij komt met de fabuleuze analyse: het handle komt waarschijnlijk tegen het omgebogen handkapje waardoor de retourstroom van remolie blokkeert. Dat blijkt inderdaad het geval te zijn. We controleren wel nog even de blokdikte en bandenspanning. Alles weer okay.

Wel repareer ik met Erwin van Autoservice Polman de rubber mof die het cardan beschermt. De kleine scheurtjes zijn weer dicht.



Lijstje van ongemakken in de aanloop:

<i>Nieuwe banden</i>
<i>Auto van echtgenote</i>
<i>Spaken in de fiets gebroken</i>
<i>Motorreis gecancelled, zoeken naar vervoer van motor</i>
<i>Lekke demper, rotte vervangingsdemper, alsnog demperrevisie</i>
<i>Diverse valpartijen en noodweer in Nederland</i>
<i>Vastzittende voorrem</i>
<i>Scheurtjes in cardan-rubber</i>

Lijstje van zaken die mee gaan op reis:

<i>Stuur</i>	<i>Tomtom houder, smartphone houder, Garmin houder.</i>
<i>Tanktas</i>	<i>Opladkabels, poetsdoek, wc papier, zakdoekjes, sleutels, lpad, pennen, schrijfblok, Victorinox multitool, zonnebril</i>
<i>Rugzak</i>	<i>Camelbak, beetje etenswaar</i>
<i>Linker koffer</i>	<i>Technische kant met extra slot, beetje gereedschap, beschermhoes, bandenset, versterkte plunjezak, extra handschoenen</i>
<i>Op linker koffer</i>	<i>Wintervest, regenjack, bergschoenen</i>
<i>Rechter koffer</i>	<i>Kampeerkant met tent, slaapzak, luchtbed, stoeltje, bordje, beker.</i>
<i>Op rechter koffer</i>	<i>Zomermotorjas</i>
<i>Topkoffer</i>	<i>Kaarten van alle landen, etenswaar, wandelschoenen</i>
<i>Grote rugzak op zadel</i>	<i>Kleding: afritsbroek, korte broek, zwembroek, vijf onderbroeken, vijf paar sokken, vest, vijf t-shirts, warme trui, slippers, toiletas, zomerbroek, lange mouwen shirt</i>
<i>Aan de jas</i>	<i>Een Garmin Inreach GPS Tracker</i>

Conclusie:

- Sloten en versterkte plunjezak: niet gebruikt
- Kampeerspul: ivm regen in Europa en goedkope logementen in Azië: niet gebruikt
- Garmin: niet gebruikt

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

- Bergschoenen en wintervest alleen gebruikt 2 dagen in Georgië, na de motorreis.
Ik had dus veel lichter kunnen reizen!

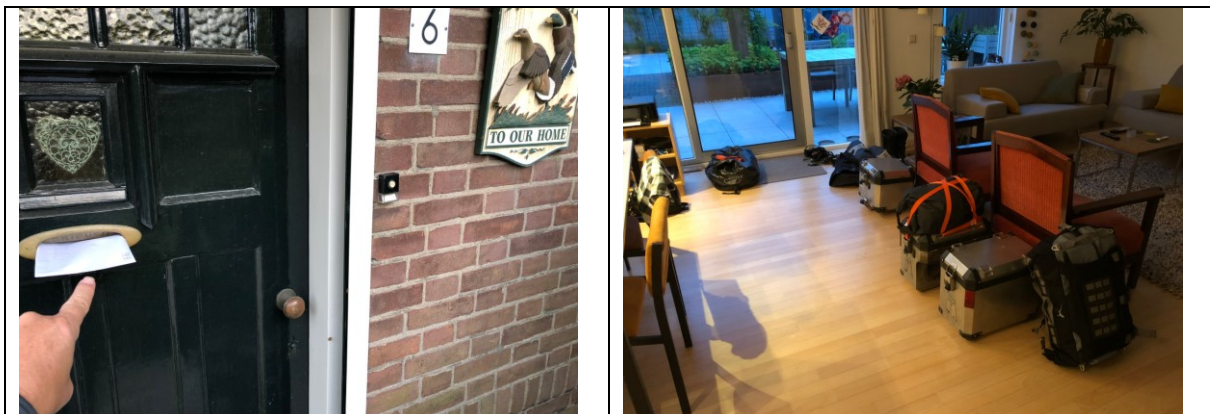
15 mei

Gisteren had ik weer zo'n "over mijn grenzen" dingetje. Elk jaar organiseert de MKB vereniging in ons dorp een bekende spreker. Drie jaar geleden was het de beurt aan Tom Coronel, op de woensdag na het weekend dat Max Verstappen zijn eerste Formule-1 wedstrijd won. En als één van de sponsors mocht ik Tom introduceren, en dat was een feestje. Gisteren was het de beurt aan Robert Doornbos. Een uur nadat hij hoorde dat zijn dochter officieel kankervrij was verklaard.



U moet weten dat ik al fan van deze superpositieve sportman ben zijn tijd bij Minardi en zijn races samen met David Coulthard. Dus gisteren mocht ik zenuwachtig de microfoon nemen en voor een club van 300 man Robert introduceren. Mijn enthousiasme leidde ertoe dat Robert mij op het podium omhelsde en dankte. Wouw. Later die avond heeft hij mijn helm nog gesigineerd.

Het is woensdag laat in de middag en ik ben onderweg van Eindhoven naar huis. Mijn klanten weten dat ik de komende weken lastig te bereiken zal zijn. Ik heb de laatste emails verstuurd en het laatste verslag gemaakt. Mijn gedachten zijn bij het inpakken. En als ik thuis kom ben ik enigszins afwezig. Wel denk ik er nog aan om al mijn wachtwoorden en geheimen rond administratie en zo bij een vriend achter te laten in een envelop "voor het geval dat...".



Thuis rommel ik wat aan en vul de koffers en de tassen. Mijn echtgenote laat me met rust als ik naar boven ga om kleding uit te zoeken. En zo. Zijzelf zit met dochterlief op de bank en is enthousiast over het optreden van Duncan Laurence. Ik zit er later ook bij. Met een biertje. Of twee. Morgen ben ik helemaal vrij. Nog meer afwezig dan nu. Ik kijk terug naar de voorbereiding en denk "ik ben er aan toe!"

20190517 Jumpstart. de kop is eraf

17 mei 2019 - Windstein, Frankrijk

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Vandaag gaan we onderweg. De reis gaat beginnen. Eigenlijk een dag te vroeg, de planning was om pas op vrijdag de 18e mei te starten maar de wil was sterker dan de rede. Ondanks de biertjes van de vorige avond, wellicht om licht verdoofd het songfestival te moeten ondergaan, werd ik vanmorgen zoals gewoonlijk om 06:30 wakker. Na wat koffie heb ik de laatste spulletjes over de topkoffer en tanktas verdeeld.



"Tring!", de bel zegt dat er iemand aan de deur staat. Vriend Gerard komt een warme handdruk uitwisselen, in ruil voor deze geste koppel ik zijn naam aan de alarmcentrale van Garmin Inreach. We babbelen wat en nemen nog een koffie, we schoppen tegen een band en beoordelen het weer voor de komende dagen. Ofwel we treuzelen totdat het negen uur wordt. De dames zijn wakker en hebben lieve kaartjes geschreven. Na drie jaar voorbereiden is het zover: ik ga op pad, de grens over, ik ga beginnen met een avontuur. Met een traan in een ooghoek en een brokje in de keel neem ik afscheid, start de motor en ga op pad.

Dag Nederland! De eenpersoonsmotorclub is onderweg. We gaan eerst richting Emmerich en Kleve om dan binnendoor naar het zuiden te rijden. Bij de motorwinkel in Oostrum neem ik een pauze met koffie want het is koud, 10 graden. Ik raak er aan de praat met de collega van Renzo Engbers, de man uit Venray die ook naar Argentinië en Chili is geweest. Hij adviseert me om "Ride-On" in de banden te spuiten. Wel een lastig karweitje om nu in de kou te ondernemen, dus ik koop weliswaar een flesje maar besluit het pas te gebruiken als er een lekje in de band ontstaat.

Weer een beetje warmer draaien we de snelweg op om honderd kilometer op te schieten. Bij een klant in Linne maak ik een praatje en spreek af in juli weer eens te bellen. Via de Limburgse heuvels slingeren we ons naar de Voerstreek, vervolgens een klein stuk snelweg naar Malmedy.

Het gaat allemaal van een leien dakje. En dan is het "PING" land 1 kunnen we aftikken : Nederland hebben we gehad, het is nu tijd voor België.



Het is nog steeds koud. 10-11 graden en sinds de Belgische grens regent het af en toe. Zoals ik al eerder vertelde heb ik ooit een goed motorpak gekocht, een Stadler setje dat zit als gegoten, uitstekend ademend en heerlijk waterdicht. Dus heb ik goede zin als we bij het circuit van Spa

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Francorchamps een winkel zien met race-spullen voor race-auto's. Leuk om even te shoppen. En reteduur.

Weer onderweg richting Clervaux en dan naar Vianden wordt het allengs warmer. Graadje voor graadje ben ik dankbaar want zoals Andre van Duin zo mooi kon zingen “Alles ziet er anders uit als de zon schijnt”.



Het valt me op dat de motor vrij laag ligt, regelmatig schraapt de middenbok het asfalt. Arm asfalt. Gelukkig voor het asfalt ligt het voornamelijk in mooie bochten zodat de warme banden van menig motorfiets de rimpels en krasjes er dagelijks uit masseren. (Even tussendoor: ik heb even later de achtervering iets opgeschroefd, daarna was het schrapen een stuk minder.)

Nog steeds glimlachend en genietend stop ik bij een tankstation en eet een broodje met een colaatje. Drie Hollanders hijsen zich in regendichte kleding, terwijl de zon schijnt, en we praten wat over verre reizen. Zij waren in Luxemburg en de Eiffel, en waar mijn reis naartoe gaat? Ik zeg hen net begonnen te zijn en vandaag nog zo'n twee honderd kilometer denk te zullen gaan rijden. Ze worden stil als ik zeg wat mijn doel is. Bij mij komt het besef dat mijn reis toch wel een beetje extreem moet overkomen. Ook ik word even stil.

Gelukkig is daar de startknop en er komt weer leven in de brouwerij. Na Vianden zet ik de pijlen op de Vogezen, onbekend bij velen maar ik was er eerder en ik weet dat er geweldige weggetjes liggen. Zo ook dit jaar. Met een aangename 18 tot 20 graden smul ik van de uitzichten en de bochten. Totdat ik honger begin te krijgen. En dorst. Net als de brommer. We are in Frankreich!!

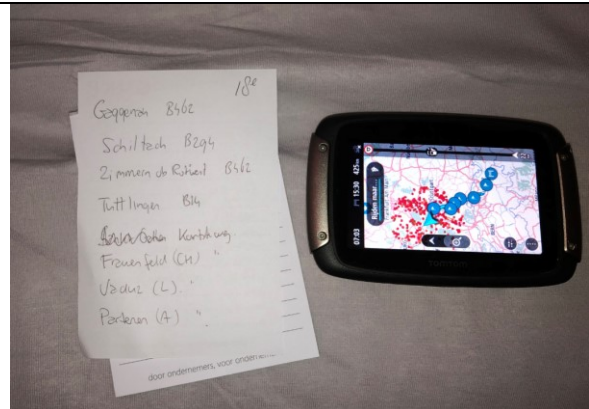


Bij een tankstation googelen we naar een regio en dan naar een hotelletje. De prijzen zijn redelijk hoog. Als ik vervolgens op een andere manier zoek, kom ik op bedragen die de helft zijn. Dus voor 33,- een kamer geboekt in Windstein.

Het blijkt een uitstekende keus, met een plek voor de motor, een bed voor de eenpersoonsmotorclub en een prima vulling voor de nodige energie voor morgen, en wel in de vorm van een heerlijke Cordon Bleu met Pommes Mayo. En ook een vloeibare vulling voor de dorstige inborst. Hoepfner Weizen nog aan toe, dat kan nooit een lange avond worden.

Voordat het echter zo ver is wil ik alvast de route voor morgen uitfiegelieren. Met kaarten op tafel en Ipad in de aanslag maak ik een briefje en toets in Tomtom de grove route.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Morgen dus zo'n 425 kilometer voor de boeg, richting Zwitserland en Liechtenstein en mogelijk zelfs Oostenrijk. Als ik aan de Alpen denk, denk ik ook aan passen en gesloten wegen. Ik check de info over de Roemeense Passen en die in Oostenrijk: De Transalpina en Transfaragan zijn vanwege de sneeuw nog gesloten, maar de Grossglockner Hochalpenstrasse is vanaf vandaag geopend. Hoera. Met een goed gevoel sluiten we de oogjes en gaan dromen.

20190518 Extra: lang weekend

Zaterdag 18 mei 2019 - [Bludenz, Oostenrijk](#)



Eigenlijk niet zo heel spannend vandaag. Het was gewoon buitengewoon genieten met lekker veel bochten op biljartlaken asphalt.

Mannenbroeders motorrijders, wat is Duitsland toch een Walhalla. Zeker het onbekendere Schwarzwald en daar vlakbij het Odenwald, de Elzas en Vogesen, plus het iets verderop gelegen Kreis Konstanz.

Neem een lang weekend vrij en ga rijden. Je bent binnen 3 uur onder Koblenz en dan kun je naar het Zuiden via Pirmasens naar Gerardmer, dan links naar Todnau en Titisee, vervolgens naar het noorden naar Mosbach en verder door het Odenwald naar Michelstadt. Als toetje naar Meschede via het Westerwald en dan naar huis.

1600 km genieten, in 4 dagen prima te doen.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

20190518 Vier landen in één dag

Zaterdag 18 mei 2019 - [Bludenz](#), [Oostenrijk](#)

Vanmorgen net zoals thuis word ik wakker om 06:25 ofwel net voor de wekker. Het is nog te vroeg voor het keukenpersoneel, dus ik haal alvast de motor onder de hoes van Jacklien vandaan, doe het slot in mijn koffer en wandel een stukje. De motorrijders van de brommers op de parkeerplaats heb ik overigens niet ontmoet, of het moeten die dikkerds geweest zijn die bierdrinkend aan het diner zaten en nu nog niet wakker zijn.



Een halfuurtje later begin ik aan het ontbijtje in mijn eentje. Het is een mix van Duits (kaas en ham en brood en jam) en Frans (zachte kaas en stokbrood) en Continentaal (met koffie, yoghurt en jus d'orange). Kortom, precies goed.

Het begint te kriebelen, we moeten weer op pad van de voorzitter. Kleertjes aan, inpakken en oppakken en weg. Op weg. Mooie weg. Zo'n weg die, als je 's morgens naar je werk moet, zorgt voor een glimlach. Stel je eens voor dat je 's morgens naar je werk gaat met je motor en eerst 10-20 km mag sturen terwijl er geen files of verkeersdrempels of stoplichten zijn. Een beetje uitkijken voor overstekend wild wellicht. En maar genieten.

De route loopt eerst richting Duitsland zodat ik door het Zwarte Woud (is gewoon groen hoor) naar Zwitserland kan. Dat lukt allemaal wonderbaar goed. Onderweg kom je door diverse dorpjes en stadjes die, hoe verder je van de snelweg komt, armer lijken en goedkoper blijven. Bij één van de talloze bakkers stop ik voor een lekkere koffie en een belegd broodje. Buiten op het terrasje op de stoep ben ik een zienswaardigheid: een bepakte reiziger. Ik voel me geweldig. Laat de komende paar honderd kilometer maar komen!



Duitse grens

Stehcafe

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Na een paar honderd kilometer, eenmaal in Zwitserland, krijg ik lunch-honger. Ai. De vorige keer dat ik in Zwitserland wilde lunchen werd ik niet blij. Maar langer doorrijden is niet goed voor de concentratie. Dan zie ik in het stadje Frauenfeld opeens een terras dat me aanspreekt. Als ik rem en nogmaals kijk, zie ik een offroad motor volbepakt voor het terras staan. En om het hoekje nog één: twee Transalps met vliegreuen. Dichterbij gekomen zie ik gele kentekenplaten. En met mijn voorwiel zowat tegen het hekje vraag ik “Mag je hier op de stoep parkeren?”.

De motoren blijken van twee Hollandse jongens te zijn die op weg zijn naar Turkije. Beide mannen hebben net hun rijbewijs, één van hen heeft het roze papertje net vorige week opgehaald. En nu willen ze in twee en een halve maand naar Turkije en terug, op zoek naar off road trails van oa de TET. Even googelen: <https://www.transeurotrail.org/what-is-the-tet/> geeft het antwoord.



In verband met de tijd en de afstand hebben ze wel oren naar mijn optie om de motor vanuit Georgië met de vrachtwagen te repatriëren en zullen me whatsappen als het actueel wordt. Ik maak in ruil van hen een foto: als ze appen, app ik terug. Een soort naappen.

Net als mijn lunch op tafel komt stappen de heren op hun motor om verder te gaan.

Onze wegen scheiden, wellicht dat we elkaar nog tegenkomen want de wereld is klein, voor mensen die bewegen.

Na de voor Nederlanders dure lunch rij ik over de B16 naar Liechtenstein en hoewel Google Maps zegt dat de weg geblokkeerd is, is hij perfect berijdbaar. Hierdoor kom ik op de weg naar Vaduz, maar besluit om te keren en binnendoor naar Pardenen te rijden. Wat een heerlijke bergen wereld zie ik om me heen. Het is bijna jammer om Oostenrijk slechts in twee dagen te doorkruisen, maar ja, we zijn op een missie! We moeten door.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Echter, deze prachtige B188 , ook wel de Silvretta-Hochalpenstrasse geheten, is gestremd. Zu. Geschlossen. Gesperrt. Vanwege de sneeuw een stuk verderop in de bergen. “En dat kan nog wel vier weken duren”, vertelt me een inheemse dame. Doorrijden tot aan de Sperre betekent 40 km mooie weg maar dan onherroepelijk weer terug. Moet ik dat doen of niet? Het is een flinke discussie in mijn helm.



We vellen een besluit. Het is inmiddels 18:00 dus tijd voor happy hour. Een Italiaans ogend Gästehaus aan de doorgaande weg heeft geen plek meer. Via internet kom ik terecht bij een jaren zestig hotel een dorp verderop. Enigszins gedateerd staat het degelijke Hotel Maierhof op een pleintje. Er zijn nauwelijks gasten dus krijg ik een ruime kamer met balkon. Buiten is het niet warm meer, toch geniet ik van een blikje bier van het uitzicht. Ik kijk uit op de parkeerplaats, dus is het eigenlijk een balkon zonder uitzicht. In een hotel zonder Restaurant. In een dorp zonder Imbiss.

Na het douchen hoor ik dat de keuken permanent dicht is maar dat men graag voor alle (3) gasten en het personeel (1) een pizza koerier wil bellen. Dat lijkt me wel wat, want al zit het restaurant dicht, de bar is nog open. Ik ga met een Weizen in de “lounge” naar een filmpje te kijken en een boek lezen (Harari, Homo Deus, over de toekomst van de mensheid).

Na 15 minuten wordt door een scooter een doos Italiaans / Turks afgeleverd waarin voor mij een kleffe pizza, maar ik diner wel vanuit de kartonnen doos met echt hotelbestek. Goed het smaakt me goed genoeg. Na het bijbehorende biertje werd ik moe. Dus vroeg naar bed. Heb zelfs niet eens gedacht aan het songfestival

20190519 Gruess Gott (Geht es so hoch?)

Zondag 19 mei 2019 - [Kartitsch, Oostenrijk](#)

Zo om een uur of vijf word ik wakker en bedenk of ik niet had moeten kamperen of zo. Met dat mooie weer van de afgelopen dag had het best gekund. Misschien. Na nog een keer omdraaien en woelen sta ik op en loop naar balkon. Het regent. Dus mag ik van mezelf weer lekker onder dekbed.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Als het zeven uur is ga ik weer het weer controleren, het is koud en nat, veel wolken en af en toe een spatje regen. Dat zeggen Windy, Weeronline, Das-Wetter en andere internet voorspellers ook. We hopen er het beste van, immers kom ik niet voor de regen maar voor de mooie wegen met dito uitzichten.

Het plan voor vandaag is de Grossglockner Alpenstrasse. Gisteren was hij eindelijk open voor motoren, nu is hij weer gesloten voor motoren. We gaan nu binnendoor naar Oetz en dan de eerste bergweg-alpenpas. Als dat regen en kou oplevert en mist als uitzicht stel ik het plan bij en ga ik vandaag al naar Italië.

Bij Oetz komen een paar wielrenners het dal uitzeilen. Er is een wedstrijd aan de gang. Ik mag verder, bergop. En daarna linksaf de heuvels in richting Ochsengarten. De een na de andere malloot van een wielrenner komt me tegemoet de berg afsezen. Binnenbocht, buitenbocht, levensmoe zijn ze.



Het wordt mooi bovenop, en rustig genoeg voor een plasje in de natuur en een foto van een berg. All you take is pictures, all you leave is footsteps (and a plasje). Het weer is weer fantastisch, de bergen mooi genoeg en ergens bovenop bij Kühtai is het tijd voor het eerste videotje dus ik stop bij een sneeuwwal en stap af om de Gopro aan te zetten. Wat is dat?

De GoPro is weg. Foetsie. De steun op de valbeugel zit er nog op maar de behuizing inclusief camera zijn verdwenen. Dat kan toch niet? De steun is gewoon afgebroken. Kapot. Bah.

Geen video dus. Maar de weg is zo mooi, het weer is goed, mijn humeur staat op “avontuur” dus ik plan de volgende Alpenpas: de Gerlospass. Bij Gerlos.



Hop weer op weg, de bergen lonken. Fluks sturen we de weg weg onder de wielen. De brommer bromt, bij tijd en wijle denk ik: waarom zo ver weg als hier zoveel moois is? Echt. Duitsland en Oostenrijk (en de Dolomieten), hoelang kunnen we daar nog van genieten.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



In het dal gaan we van Innsbruck via de B171 tot aan het Zillertal, rechts richting Zell am Ziller en dan links naar Gerlos. Onderaan de bergen heb ik wel even internet gecheckt of de pas open is. Voor mij wel, zeggen ze. Dankeschoen veel beleefd.

De Gerlospas is heerlijk. Goed te rijden en het leuke is dat als je denkt dat je er bent, er nog een paar bochten uit de hoge hoed worden getoverd. De kilometers verdwijnen als de vergezichten verschijnen.

Bij Kaprun / Zell am See gaan we nog even met zijn allen tanken voor we de Grossglockner gaan verschalken. De man in het hokje, die zonder blozen 20,- euro tolgeld vraagt, waarschuwt dat het bovenop nog winter is met sneeuwresten en zo. Ik beloof op te passen bovenop de pas.



Het gaat met 12% snel naar boven. Het groen wordt bruin en kaal en dan grijs met wit. Wit wint. Metershoog naast de weg en af en toe brokjes op de weg. Het natte wegdek in de bochten remt beter af dan een bordje met “Vorsicht”. Toch heb ik tijd voor een paar foto's. Het is inderdaad een prachtige weg en ik heb respect voor de mannen en vrouwen die hier, voor ons toeristen, de weg vrij houden van sneeuw en ijs.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Dan kantelt het perspectief en gaan we weer naar beneden. Aan de noordkant, waar ik tankte, was het 23 graden. Bovenop de berg was het 3 graden. En nu tellen de graden weer door tot.... max 15. Want het wordt grijs en het gaan druppelen. Da's niet de bedoeling beste weergoden.

In Lienz is het weer gelukkig weer goed. Alleen vanwege het stadsfeest zijn de hotelletjes vol of niet aanwezig. Dan maar iets verderop, in Kartitsch, geboekt.

En wat hebben we weer een geluk. Een prachtig, net vernieuwd hotel op een basis van een honderden jaren oud fundament. Met grote kamers waar de hele eenpersoonsmotorclub alle ruimte heeft, ruime bar met Ibiza Lounge muziek, een restaurant dat werkt en zelfs een sauna in de kelder. Voor eur 65,- een koopje.

Dat kan toch niet waar zijn? Dus ik ga met de badhanddoek om de heupen de keldertrap af naar de sauna. Het is heus waar. Diverse hokjes en stoomsauna en een keiharde douche. Daar knapt de eenpersoonsmotorclub van op, zal ik u zeggen.



Even relaxen met een biertje op de luxe kamer, onder het afdakje met wat bosregen op de achtergrond. Dan gaan we plaatsnemen in de bar en schrijven nog wat op internet. Totdat de aangename bardame me maant om plaats te nemen aan mijn tafeltje, voor het voorgerecht.

In tegenstelling tot gisteren gaan we vandaag verzorgd worden met gastronomisch exquisite gerechten. Gang 1 bestaat uit stukjes gerookte forel met smaakjes van steureitjes, rucola en kleine sausdruppels. Gevolgd door Gang 2 bestaande uit een paddenstoel soep met kummel en kaas, pittig gekruid, met eigengebakken brood met pompoenpitjes.

Er liggen nog steeds twee paar bestek naast het bord en zelfs nog een vork met lepel op de plek van het toetjesbestek. Vijf gangen?

Gang nummer 3 is warm zacht deeg met kaasvulling, gegarneerd met uitgebakken chorizoblokjes van 3mm en een weinig strooisel van Parmezaanse kaas. Slechts overtroffen door Gang 4 met een paar lapjes Rundfilet op wortelpuree.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Als het oud-Duitse stel tussen ons in opstapt, krijg ik de kans om met goed fatsoen de eveneens alleen zittende dame van twee tafels verder, uit te nodigen aan ons tafeltje voor het gezamenlijk nuttigen van Gang Nr 5 : een warm chocolade gebakje met vanille ijs.

Ina, de dame in kwestie, blijkt een bereisd type te zijn met een imposante baan in overheidsdienst, als dierenarts toeziend op de regels rond geneesmiddelen en de hoogte van antibiotica in ons nog levende voedsel. Ze is nu op zoek naar grond voor een woning, er ontspint zich een aangename conversatie. Totdat mijn gejaap er een eind aan maakt.

Morgen weer een nieuwe dag.

20190520 Nat

20 mei 2019 - Piran, Slovenië

Gisteren begon het te regenen. Tussen de motregen en miezer door is het heel af en toe droog. Toch laat ik het prima Waldruhe hotel achter, met een paar droge regenhandschoenen aan de handen.

Automatisch volg ik het advies op van Eva (mijn tomtom stemmetje) en ga naar links, bergaf. Na tien haarspelden herinner ik me echter dat ik naar rechts wilde om via de bergen naar Tomazzo in Italië te rijden. Dus ik keer om en neem de haarspelden weer terug. Een half uur verder, had ik maar naar Eva geluisterd, blijkt de weg compleet afgesloten. Eerst nog een modderpad van een paar honderd meter, maar 5 km verder geheel geblokkeerd. Dus moet ik weer terug. Modder, regen, haarspelden, en dan pas op de goede weg. Op weg naar Italië.



Net voor de grens nog even tanken voor 1,30 per liter, we gaan op pad. Niet wetende dat Eva mij een hak wil zetten. Ze stuurt me met haar lieve stemmetje een bergweg op die nat is, natter wordt door de gestaag vallende regen en bovenop zelfs, aan het uiteinde van een tunnel, mist oplevert. Daar is de grens Petertje.

Koud en nat en met plakkende handschoenen vangen we de afdaling aan en ik begin te dromen van een echte Italiaanse koffie. Mijn aandacht gaat overigens uit naar de mensen in deze vergeten bergstreek, wat heeft de wind vorig jaar hier huis gehouden. Honderdduizenden bomen ontworteld en omgewaaid. Stukken weg weggespoeld, chaos die nog weggevoerd moet worden.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



In Tolmezzo kan ik echter geen bar vinden, er is markt en de stad is dicht, dus ga ik weer weg richting Kobarid. Net buiten Tolmazzo echter zie ik een soort wegrestaurant en ga in de ankers. Een oud vrouwtje bezemt de veranda en vertelt me dat ze al 95 is en dat haar vader een BSA had en zo. Het blijkt dat mijn Italiaans zo slecht is als haar oren, dus het gesprek duurt vrij lang.

Eva is het echter nog niet zat om mij te plagen en ze stuurt me een weggetje op, de bergen in. De regen kan ze niet geregeld hebben. Maar wat een bochten, kuilen, haarspelden 18% bergop met grint en takken. Ik moet alle zeilen bijzetten om overeind te blijven. Zo gaat het 20-30 km aan een stuk door. Om (werkelijk) moe van te worden.



Weer beneden in Kobarid besluit ik, schuilend onder een afdak, om het ommetje naar Bled te vergeten en zo snel mogelijk naar de kust te rijden. Portoros is het doel. Nog anderhalf uur afzien. Eva's laatste grap is om mijn instructie “snelwegen vermijden” aan haar laars te lappen. Bij Trieste aangekomen vind ik dat goed genoeg.

In Portaros, een hotelstad aan de 47 km lange kust van Slovenië, open ik booking.com om een hotel te vinden. Mijn oog valt op Donatella House, een B&B midden in het centrum van Piran. Piran is een schiereiland waar veel toeristen komen. David komt er zo aan, als ik me in het beneden gelegen restaurant meld.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



David is een muzikant, met veel verhalen, ook over Nederland. Na het inchecken gaan we samen een biertje drinken in zijn favoriete bar. Toffe kerel met mooie geschiedenis. Wellicht tot ooit in Nederland.

Ik loop naar de boulevard en kies een restaurantje. Het gaat vanavond niet laat worden.

20190521 Van kust naar binnenland

21 mei 2019 - [Ogulin](#), Kroatië

Waar was ik gebleven? O ja, in Piran. Het zou niet laat worden. Ik zat in een restaurantje aan de haven. Met voor me een Escaloppe ljublianoise, ofwel, een cordon bleu. Groot. Met een bord friet, grote friet, groot bord, snel volle buik. Moe naar het hotel, terwijl het begon te druppen.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

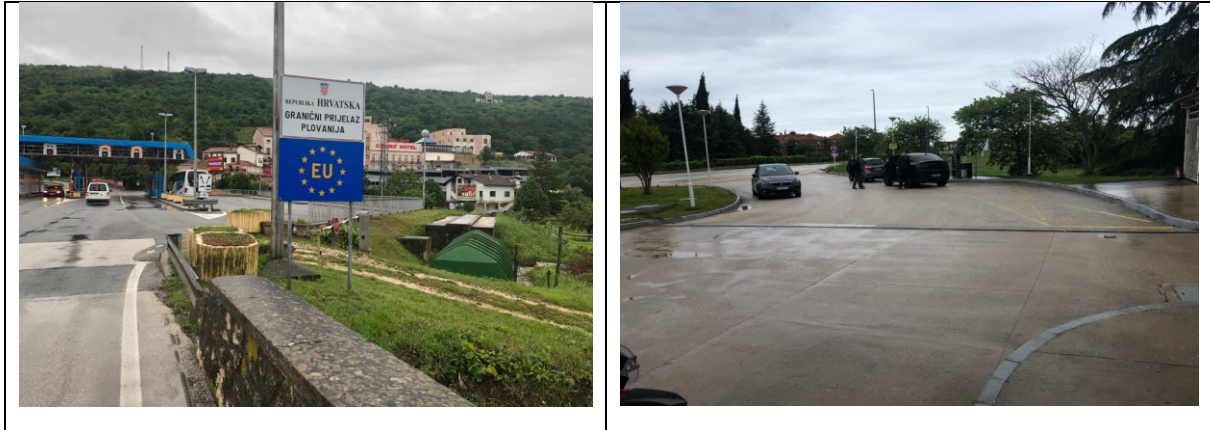


Vanmorgen net voor de wekker wakker, precies 07:00 komen de schoonmakers de was doen in de kamer tegenover me. Ik moest toch opstaan. Het regent. We maken de planning voor vandaag en halen er meteen 200 km vanaf. Dit overnachtingsadres heeft geen ontbijt, gelukkig heb ik nog ergens een broodje en wat drinken, koffie doen we wel onderweg. Even zonder luxe opstaan is voor een keertje niet erg, beste motorreiziger!

Aangekleed en wel ga ik in de druipregen de tassen aan de motor hangen. Naast de motor staat een garagedeur open, hier zet ik even de tas en helm neer zodat die droog blijven als ik het “Jackzeiltje” (de hoes van Jacklien) ga droogschudden. In de garage zie ik een grote Honda Goldwing staan en denk even een leuk praatje te kunnen maken met de eigenaar. Helaas is hij kortaf en wil de deur dicht maken, ziet mijn helm en staat te hoofdschudden en te wachten als ik de hoes ga droogschudden en inpakken. Via de natte kinderkopjes verlaat ik Piran.

We rijden richting Pula via Porec, dus over de grens van Slovenië naar Kroatië. Hier wel dubbele pascontrole maar volgens mij meer voor de vorm dan voor echt. De weg langs de kust doet me meer dan eens denken aan Italië, met af en toe dorpen op heuvels net als in Toscane en veel dorpjes, langgerekt aan de kust, met hotels, pensions, bars en ouden van dagen die in dit (normaliter) warme land hun pensioen opmaken.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Kroatië heeft een Italiaanse geschiedenis, blijkt ook uit de soms tweetalige borden langs de weg. Ik begrijp nu beter waarom veel mensen naar Istrië gaan voor vakantie. Deze put van Pula heet Istrië, was ik dat vergeten te melden? Hoe verder richting punt hoe meer campings en (mega)hotel complexen verschijnen. In het hoogseizoen zal het hier wel druk zijn.

En wat doen toeristen normaliter: zij brengen geld in het laadje. Vaak cash-geld. En dat leidt weer tot louche zaken door mannen in leren jassen in donkere Audi's en matzwarte BMW's. Als ik weer eens een koffie neem langs de weg stoppen er drie van dat soort auto's. Eén man wordt in de gaten gehouden door een andere man, als de derde man een grote envelop overhandigt aan de eerste. Het is werkelijk alsof ik in een scene van een misdaadfilm sta. Met mijn koffie en koek.



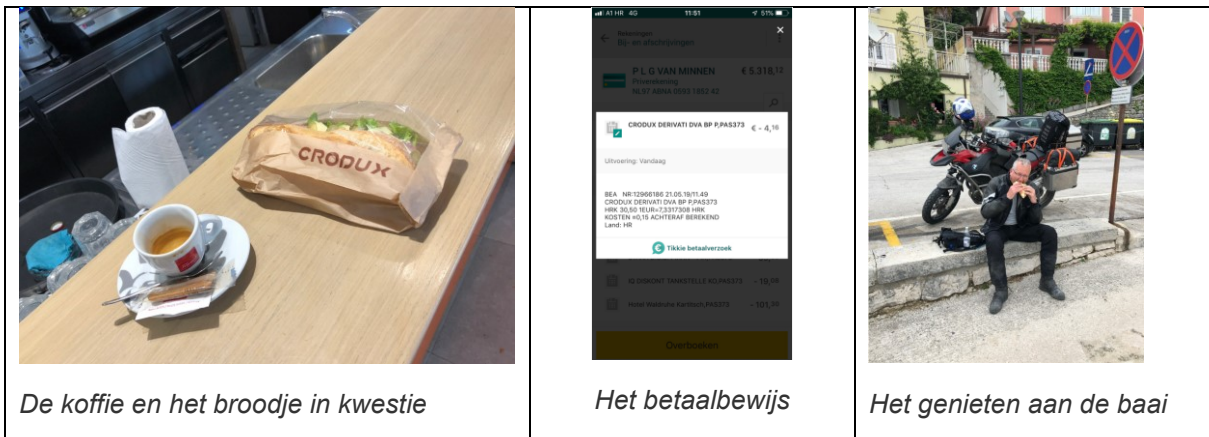
Gisteren vertelde David dat het de koudste en natste meimaand ooit was. “Dat mag ik meemaken, weer een weerrecord waar ik getuige van ben. Joepie!”, denk ik melancholiek op de motor en voor de rest gedachteloos de kilometers wegtikkend. Het is geen vakantieweer, duidelijk minder weer dan ik verwacht had. Grijs, gelukkig weinig wind, met dikwijls een miezer en 12 graden. Toch is het aan de kust, zoals vaker, beter dan landinwaarts waar ik wolken zie hangen, terwijl het van zee af lichter wordt. Zie je wel! Mijn humeur leidt niet onder de weersomstandigheden.

Als ik in Pula, in het zuidelijkste puntje van Istrië, een broodje en koffie koop bij een pompstation, overigens uitstekende koffie, prima sanitair, lekker broodje, zit de verkoopster te hannesen met het betaalpinapparaat. Ze toetst wat in en vraagt om mijn pin. Deze toets ik bijna automatisch in maar dan zegt ze dat het mislukt is. Weer drukt ze op wat knoppen maar nee. Of mijnheer maar even bij het andere pin-betalapparaat het nogmaals wil proberen?

Peter is niet op zijn achterhoofdje gevallen en als hij dat zou doen heeft hij altijd nog een helm op! Dus pakken we de ABN-Amro app op ons mobieltje en controleren: inderdaad, het bedrag is reeds gewoon afgeschreven. Ik toon haar dit en ze zoekt haar heil bij haar baas, die vervolgens weigert op mijn iPhone schermje te kijken en voor de vorm nog even mee hannest. Ik vertrek echter en ze houden

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

me niet tegen. Haha.



De koffie en het broodje in kwestie

Het betaalbewijs

Het genieten aan de baai

In het dorpje Rabac, rustig aan een baai, eet ik mijn broodje en drink wat lauwe cola van gisteren. Heerlijk. Regelmatig wensen Duitse dames me Guten appetit en Engelse dames gapen de motor aan en verbazen zich over de koffers. Aanspraak genoeg, als grijze duif genietend op een muurtje. Totdat het tijd wordt om langs Rijeka te rijden om daarna het binnenland in te gaan. Ik heb koffie en brood in de buik en ben uitgerust en wel. We gaan de bergen in en regent het daar, dan regent het maar.

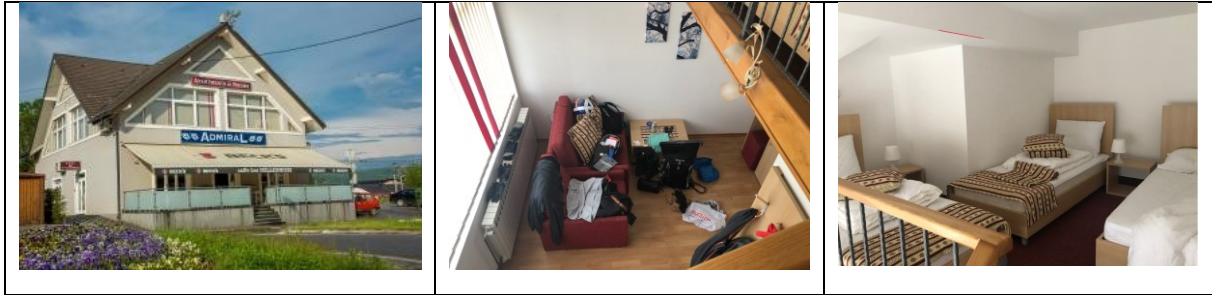
En regenen, dat doet het. We stijgen de bergen in en de temperatuur daalt weer naar een belabberde 7,5 graden. Tussen de buien door hoost het van de regen. Totdat we over de toppen van de Dorische Alpen zijn en gaan dalen richting Ogulin. In de 60 km lange tocht door bossen en langs hoogvlakten kom ik zegge en schrijven 2 auto's tegen. Eén aan het begin en een aan het einde. Een uur lang niemandsland met de laatste 20 km volop kuilen en scheuren. Hard werken dus. En wat een geweldige ervaring, zo simpel. Gewoon gáán. Gewoon op zoek gaan naar onlogische verbindingswegen naar dorpjes waar niemand heen gaat. Reizen, ontdekken, op je af laten komen. Jouw weg. En daarom is het daar rustig. Heerlijk, dat motor-reizen.

O ja, wel af en toe opletten. Met een optische “Sjooeefff” komt van rechts opeens een enorme roofvogel op mijn voorwiel af gedoken. Tsjonge. Wat is zo'n vogel gigantisch groot van dichtbij. Met zijn anderhalve meter spanwijdte is hij gelukkig snel genoeg om voor me langs te duiken. Iets onschuldiger komt in het bos daarna van links een eekhoortje de weg op gehuppeld. “Spring-spring-spring”. Ik roep nog “Pas op beest!”, terwijl ik nu wel rem op de natte weg. Volgens mij was het geen steentje waar ik overheen reed en is het eekhoortje vroegtijdig gaan hemelen. Sorry. Dit keer maakte niet de roofvogel maar de reiziger het verschil.

In Ogulin stop ik om op de telefoon een hotelletje te zoeken. Precies op dat moment stopt de telefoon. Stroom op. En het verlengsnoetje werkt niet. En ik heb het koud. Gelukkig komt daar het zonnetje dunnetjes door de wolken, met achter zich aan een flinke wind zodat alles een beetje begint op te drogen.

Op de bonnefooi rij ik het dorp in en zie een hotel. Met vier sterren. Twee te veel voor mijn budget. Ik rij door. Tot aan waar ik nu zit: het Hotel Bar Millenium te Ogulin. Mijn kamer is boven een bar en boven een speelautomaten hal. Ik kijk uit over het spoor. De motor staat onder de Jacklap op de oprit en ik treur niet wat de kamer is goed, schoon, groot (met drie bedden op een vide) en niet duur. Ik word weer warm en blij.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



We wandelen richting het centrum van Ogulin, niet eens lelijk met een aantal aardig ogende gebouwen en voor de St.Cross kerk een plein met gras. Het restaurantje dat ik dacht te gaan bezoeken was dicht, er is meer dicht. In de verte zie ik "Pizza Bonino" en dat wordt een goede keuze. Buiten wordt het droger en warmer, ik wordt dikker en lomer. We slenteren terug naar ons hotel. Toch dus weer een dankbare mooie dag. Morgen ga ik richting Srebrenica. Daarna Mostar. Daarna nog meer onbekende streken. Al dromend val ik in slaap.

20190522 Alles heeft een reden

22 mei 2019 - [Zvornik](#), [Bosnië en Herzegovina](#)

Alles heeft een reden. Dat is een mooie titel, nu nog even een mooi verhaal erbij verzinnen. Een verhaal dat de afgelopen dag beschrijft. Dat valt niet mee als je aan het einde van een lange natte dag in een te warm luxe restaurant iets wilt eten en men zit links en rechts volop sigaretten te roken. Bah. Zelfs in mijn kamer, waar de airco het niet doet dus ik heb de ramen open, ruikt het naar rook. Zo vreselijk 1990. Ik ben in Bosnië-Herzegovina.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Zodra ik vanmorgen de grens met Bosnië Herzegovina overging, na het passeren van de Plitvic meren, viel het mij meteen op. In plaats van keurige kerktorens hebben de dorpen hier minimaal één moskee met minimaal één minaret.

De afgelopen dagen heb ik gereden door landen en landschappen die gedomineerd worden door een religieuze geschiedenis, met name een katholieke geschiedenis. Aan de buitenkant zie je dat aan de grote hoeveelheden kerken en kapelletjes.

En dan opeens, terwijl de bergen, de lucht, de wegen en de mensen precies hetzelfde ogen, zijn de kerkjes weg en staan er minaretten en moskeeën. Vreemd. En voor die onnozele hals als ik ben zelfs Verbijsterend.

Ik ben in Bosnië-Herzegovina en aan de overkant van de rivier ligt Servië. Door de open ramen klonk net het imam bandje van de diverse moskeeën hier in de stad. Ik moet er echt even aan wennen, ik geef het eerlijk toe. Verder geen stress hoor. De overgang van christelijk naar islam was ook zo plotseling. Geen sprake van rustig overgaan of bijvoorbeeld 1 moskee tussen 3 kerken en dan verderop 3 moskeeën en dan 1 kerkje. Nee. Het was alsof iemand een dikke streep op een landkaart had gezet met als instructie (of je kop gaat eraf) vanaf hier is er geen God en Jezus voor jou maar een Allah met een Mohammed. Dat dit zomaar kan en werkelijk bestaat, slechts 2000 km van huis, daar moet ik aan wennen.

Waar ik ook aan moet wennen is de snelheid van het gemotoriseerde verkeer. Ze rijden hier truttig langzaam, dus net over de grens haal ik in en “flits!” Van voren is de eerste prent geschoten. Gelukkig heb ik als motorist daar geen kentekenplaat dus kom er waarschijnlijk wel onderuit. Wel zie ik opeens overal politie, al dan niet met radarpistool. Ik voel me niet prettig.

De zon schijnt tussen een beperkt aantal wolkjes door dus het land ziet er veel fleuriger uit dan gisteren. Ergens onderweg pak ik een koffie bij een pompstation: omdat ik geen Bosnische Marken heb kan ik met Euro betalen. De mannen zijn behulpzaam. De jongste vertelt dat zijn vader in de oorlog is omgekomen, hij was toen 7. Europa is niet goed voor Bosnië zegt hij, maar drukt me op het hart dat Bosnische mensen goed zijn. We schudden handen op de vrede.



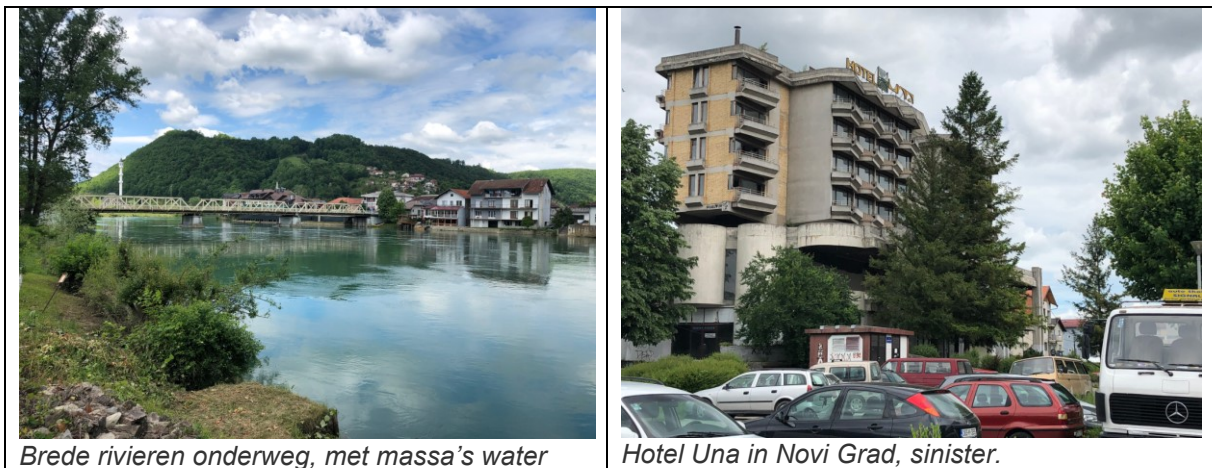
“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

In het Kroatische en Bosnische landschap zie je veel onafgebouwde en onafgebroken huizen. Het ene is niet meer bewoond en het anderen nog niet. Er wordt gewerkt of het werk ligt stil. Het oogt rommelig. En armoedig.

De man bij het pompstation vertelde overigens dat er op de weg die ik rij, regelmatig politie staat te controleren. Mmmm. Als motorrijder voel ik me een zittende eend, gemakkelijke prooi. En als er dan opeens een politiewagen net voor me de weg op komt en voor me gaat rijden, net iets langzamer dan toegestaan, alsof ze me uitdagen om in te halen, dan voel ik me wederom niet prettig. Maar ja. Als je ziet hoe andere Bosniërs rijden, inhalen waar niet mag, over strepen draaien en keren, wild west dus, dan hebben ze het ernaar gemaakt dat er zoveel wordt gecontroleerd. Maar een echt veilig gevoel geeft me dat niet. Helaas.



In de blauwe lucht hangen witte wolkjes. Dat is goed. Maar in het oosten, waar ik naartoe ga, hangen boze donkergrijze wolken met een sliert eronder. Dat belooft niet veel goeds. En het heeft, vind ik, de afgelopen dagen voldoende geregend. Dat blijkt ook uit de hoge waterstand van de rivieren. Wel geniet ik van spectaculaire stroomversnellingen!



Brede rivieren onderweg, met massa's water

Hotel Una in Novi Grad, sinister.

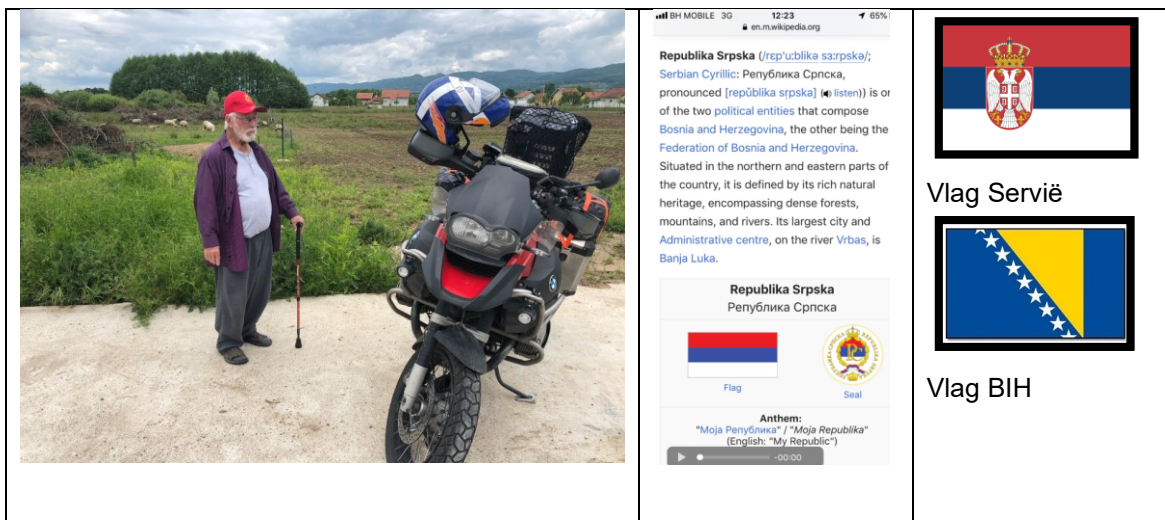
In Novi Grad passeer ik een hotel dat me bekend voorkomt. Het is hotel Una, nu een betonnen geraamte op de grens van Bosnië met Kroatië, voorheen een onderkomen voor tientallen vluchtelingen. De grens dwars door de stad geeft een beknellende sfeer.

Het valt me sowieso op dat er veel voetgangers langs de weg lopen. Als ik met een gangetje van 50-60 langs de weg parallel aan de rivier de Una rij zie ik rijen met kleine winkeltjes en garagebedrijfjes, het ene nog krottiger dan het andere.

Na mijn bezoekje aan Novi Grad rij ik graag weer het eenzame landschap in. Het is hier agrarisch en vlak. Toch wil ik even stoppen voor een plas en een hapje en een slok water. Dus sla ik willekeurig ergens rechtsaf en rij de weilanden in. Als ik de motor heb neergezet komt er een alleraardigste

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

kabouter op me af die me geïnteresseerd aankijkt en graag enkele gomballen uit mijn snoepzak aanneemt.



Ik lees nog even wat over de streek waar ik ben: de republiek Srpska.

Ik rij dus in een soort van autonome provincie in Bosnië, een regio die bijna dezelfde vlag heeft als buurland Servië. Hoe politiek beladen wil je het hebben?

We gaan weer op pad over de doorgaande weg. Tussen het vrachtverkeer en de Opels en Volkswagens en diverse oude Mercedesen. Het landschap is niet spectaculair: golvende heuvels, veel huizen/boerderijen langs de weg. Vanwege mijn route, mijn doel is Srebrenica, zijn er ook geen alternatieve wegen. Ik zou wel eens een wit weggetje links of rechts kunnen kiezen, maar die leiden alleen tot aan haaks op mijn route staande dorpjes. En in deze nattigheid zou ik met grote kans komen vast te staan in modderpaden. Dus ik voeg me naar het lot, volg de achterlichten van mijn voorgangers en haal af en toe eens in.

Zo gaat het kilometer na kilometer en dan gebeurt er iets. Er gaat een rood lampje op mijn dashboard branden. Dat is niet goed. Ik besluit even te stoppen bij een tankstation. Net op tijd, want het blijkt dat er achter me ook een boos donker wolkje hing dat me nu heeft ingehaald. Het regent dat het giet, maar ik sta droog en zoek op met mijn telefoontje via internet de handleiding voor rode lampjes.



Voorkant nat, achterkant droog

De helden van de telefoonkaart

In plaats van een manual krijg ik een waarschuwing dat ik door mijn data heen ben. Gatsie, blijkt dat je voor Bosnië Herzegovina (BIH) een aparte telefoonkaart nodig hebt. Daar had ik even niet aan gedacht toen ik de grens overging. En inmiddels ben ik door diverse stadjes en dorpjes getuft om hier uit te komen, ergens tussen de dopjes “kweenie” en “zalwel”. Als de regen stopt ga ik weer op pad en alsof het een wonderdje is, is het rode lampje weer uit. Toch neem ik niet het witte weggetje dat Eva

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

voorstelt maar hou me bij de drukker M4.

Niet veel later kom ik in een volgend stadje waar het net weer begint te regenen. Vanuit mijn natte helm speur ik links en rechts naar een winkeltje waar ze telefoonkaarten zouden kunnen verkopen. Veel kleine groentewinkels, her en der een apotheek. Wel veel winkeltjes dus ook mensen dus ook een kans voor mij? Tegen het einde van het stadje zie ik, als een soort kiosk op een verhoogd talud, een mobieltjeswinkel. Meteen parkeer ik mijn druipende motor op de stoep en loop naar boven. Hier is het net als thuis: hoesjes aan de wand, kabeltjes en een enkele telefoon.

Met de vakkundige hulp van twee vaardige jongemannen kopen we een nieuw simkaartje met voor een week telefoon en data voor, schrik niet, twee Euro. Het nieuwe kaartje betekent een nieuw nummer en dus wellicht ook een beperkte bereikbaarheid voor het thuisfront. Daar staat tegenover: had ik het rode lampje niet gehad, dan had ik nog steeds geen data en was ik dubbel zo nat geworden omdat ik dan niet gestopt zou hebben bij dat tankstation. Het is goed zo.

Het is nog een lange weg naar het Oosten van Bosnië. Onder een dek van grijze wolken. Over die grijze wolken gesproken: daar zat ook elektriciteit in. Met flitsen die er wezen mochten. Een paar keer ben ik gestopt om het over te laten trekken, een paar keer heb ik gas gegeven om er onder vandaan te komen. Uiteindelijk ben ik gewoon blijven rijden. Niet te hard dus supersaai. Zo saai dat ik bijna in slaap viel.



Servië aan de overkant



Mijn Room with a view



Hotel Vidikovac (let op hun spelling)



Van boven, van internet.

Uiteindelijk ook ben ik door dat langzame rijden niet in Srebrenica aangekomen, dat staat dus voor morgen op het programma. Toen we dat in de gaten kregen hebben we via Internet een hotel gevonden in Zvornik, niet wetende dat dit een grensplaats is, liggend aan de rivier de Drina en met een afschuwelijk verleden met etnische zuiveringen en massagraven. Nu ik eenmaal weer thuis zit te schrijven en opzoek waar ik allemaal geweest ben, komt deze geschiedenis bij me binnen en word ik weer wat wijzer over wat ik heb gezien.

En niet omdat het 27 jaar geleden was of omdat het me niet zou interesseren, maar onwetend en naïef rij ik in één streep naar het hotel en parkeer de motor voor aan de statige trap en wandel naar boven voor mijn kamersleutel. Dik tapijt en warme lucht (met sigarettenrook). Keurig geklede bediening en dito hotelgasten. En een druipende motorreiziger vindt zijn kamer op de eerste. Omdat het niet opschoot, heb ik nu een superluxe kamer met uitzicht, voor een ultra laag bedrag. Met de

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

motor onder videobewaking recht voor de deur.

Vraag me niet naar een verdere uitleg van de titel. Dit is het. Alles heeft een reden. Dat is een mooie titel, nu nog even een mooi verhaal erbij verzinnen. Een verhaal dat de afgelopen dag beschrijft. Dat valt niet mee als je in een luxe restaurant iets wilt eten en men zit links en rechts volop te roken. Bah. Zelfs in mijn kamer, waar de airco het niet doet dus ik heb de ramen open, ruikt het naar rook. Zo vreselijk 1990. Ik ben in Bosnië-Herzegovina.

20190523 Kijken en Zien

23 mei 2019 - [Mostar, Bosnië en Herzegovina](#)

Het is Donderdag, de dag begint grijs en een beetje mistig. Een beetje mist over het meer waarover mijn kamer uitkijkt en een beetje mist omdat de eerste ontbijtgasten alweer aan hun volgende saffie toe zijn. Vannacht had ik de ramen open staan zodat om 3:00 luid en duidelijk de Imam zijn gebed kon delen. Met echo over het dal. Maar na de redelijk vette omelet met ham en een straffe koffie kan ik er weer tegen. Bij het uitchecken maak ik hier over een opmerking en de receptionist knikt begripvol. Hij erkent dat ze achter lopen op Europa en dat hun anti-rook wetten misschien pas over 2 jaar ingaan. Misschien later.

Mijn kleding is weer droog, motorjas en broek en laarzen zitten inmiddels als gegoten, als ik me aankleed geeft het een gevoel alsof ik thuis kom, alsof ik hier in thuis hoor. Met een goed gevoel en met een toenemende adrenaline spiegel loop ik met mijn rugzak en tanktas naar buiten, de frisse lucht in. Als we het Jackkleedje van de motor halen moet ik het weer uitkloppen, 's nachts was hij weer nat geworden. Waar blijft toch die zachte lente met zonnetje en blauwe lucht?

Binnen 2 minuten zitten de tassen erop. Ik word er handiger in en laat de 2 elastische spanbanden voortaan losjes aan de rugzak hangen: met de haken kruislings achterlangs naar het kofferrek en dan één band rondom rugzak en topkoffer zit hij muurvast. Ook nog het netje er over, zodat ik onderweg snel dingen kan opbergen, zoals eten en drinken. Dzijie-Dzijie motor starten en beetje warm worden, helm op en handschoenen aan. Vort gaat het, op weg naar Srebrenica.

Als ik de koude natte stad achter me laat en de weg zoek naar de juiste afslag ril ik even. Het is toch wel een bedrukkend idee. Wat waarom gaat iemand naar Srebrenica? Het is een beladen naam met voor mij onduidelijke herinneringen aan dood en geweld en machtsmisbruik. Wel weet ik dat Nederland en met name de regering plus leger plus NAVO hier een belangrijke rol hebben gespeeld. En dat wil ik toch zien en ervaren. Dus heb ik in de afgelopen dagen wat meer gelezen om me voor te bereiden. Ik vind het een beetje niet leuk om te doen, wel nuttig.

In zijn boek “Homo Deus” legt de schrijver Yuval Harari uit dat mensen de geschiedenis onderzoeken niet om kennis te vergaren over het verleden, maar om kennis te vergaren over de toekomst: om het verleden af te sluiten en nieuwe opties te zien over hoe het anders kan, anders moet. Je ziet pas de opties als je afstand neemt van de missers uit het verleden.

Op de website van <http://reisbloggers.nl/europa/bosnie-herzegovina/srebrenica-hoeveel-ndruk-kan-ee-plaatsnaambord-maken/>... staat goed beschreven hoe mensen met meer maatschappelijk gevoel dan ondergetekende een bezoek aan de regio ervaren. Ook heb ik gelezen op Internet over de recente geschiedenis van de regio maar kan er helaas geen beeld van vormen. Ik begrijp werkelijk niet wat er in de hoofden van mensen kan omgaan. Het interesseert me wel, maar ik kan er niets mee. Ik wil het meemaken, zien. Slechts een deel komt er binnen of laat ik binnenkomen.

Zeker met het grijze weer van vandaag was de rit er naartoe bedrukkend. Het is een arme streek en het dorpje of stadje Bratunac biedt niet echt een aangenaam beeld. Later lees ik dat ook hier massamoorden hebben plaatsgevonden. Ril. Ik sla rechtsaf en een paar kilometer voor Srebrenica kom ik bij het memorial centre in Potocari. Links van de weg staan de restanten van de barakken van de blauwhelmen. Mochten en konden zij niets doen? Wie heeft wie uitgelokt en willen imponeren?

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Rechts van de weg liggen rijen graven in een rij. Elk jaar nog komen er graven bij. De motor staat eenzaam op de kleine parkeerplaats. Het is stil, miezert een beetje, en ik loop alleen tussen marmere graven in een druilerig heuvellandschap. De stilte is indrukwekkend en bedrukkend. Het zien van zoveel graven, zoveel moorden, zoveel onzin, zoveel gevolgen voor achterblijvers en daders: je weet niet wat je ziet want je weet niet wat je moet zien. Het kijken geeft slechts een indruk, een impressie.



Het bezoek aan de graven en daarna mijn ritje door het dorpje Srebrenica zelf heeft indruk gemaakt. Onvoorstelbaar. En het werkt toch bij mij een soort bevrijdend. Ik was er en weet dat het anders kan.

Een beetje meer opgelucht ga ik naar het zuidoosten, op weg naar de Servische grens. Want hoewel ik niet weet wat ik moet verwachten aan de grens heb ik energie en enthousiasme voldoende om het volgende land te gaan bezoeken. Hoeveel landen staan er al op mijn lijstje? NL, BE, LU, D, FR, CH, LI, AU, IT, SL, KR, BIH: 12 stuks: laat maar komen die grenzen!

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Als de grens in zicht komt, aan de andere kan van de rivier, kun je zien dat er niet veel geld in de regio zit. Het is roest en rot alom. Toch zijn de mensen niet vervelend. Zeker voor een eenzame motorrijder trekken ze een aangenaam gezicht. Zelfs het weer wordt volgens mij beter. Het klaart op.

Zo zie ik bijvoorbeeld zelfs een glimlach op het gezicht van de douanier aan de Bosnische kant. Na het bestuderen van mijn papieren wenst hij me een goede reis.

En de vriendelijke dames in het grenshokje aan de andere kant, die elkaar verbaasd aankijken als ik zeg naar Uzice te willen. “Dat is toch zo meteen naar links?”

“Nee”, zegt de ander. “Dat is toch de andere kant uit?”

Ik leg de dames het principe van Tomtom uit (“Op een motor?”) en zij blijven kibbelend in hun hokje in het dal als ik weer de bergen in ga.

Vrijheid. Dat is mijn gevoel. Maar met een druk achter de ogen van toch wel emotie. Omdat ik al 7 dagen alleen rond rij? Of toch iets anders? ‘T Wordt tijd dat ik even tijd ga besteden aan iets anders dan motorrijden. Misschien morgen een rustdagje of zo? Mogelijk komt mijn stemming omdat ik niet weet waar ik ben? Ik kom net uit Bosnië en was een uurtje stil. Daarna heb ik een uur eenzaam door de bossen gereden en kwam via een roestige brug over de grens. Ik rij in Servië en zit te denken en draaien op de motor. Bij de naam Servië moet ik onwillekeurig denken aan oorlog en geweld en gemene militairen. Maar ik zie een arm land met veel groen. Met voor en achter elk dorpje een paar weilanden met Golfjes in deplorabele staat.

En achter die treurnis zie ik mensen hard werken, op het land, in de winkeltjes, ze zijn aan het bouwen en verbeteren. Ik ga me even herpakken bij een bak koffie, stap af zet mijn helm af en mijn sociale gezicht op en wend me tot de mensen. Meteen krijg ik een hartelijke lach van die Serviër bij het pompstation, als ik vraag en vraag en wijs en gebaar en uiteindelijk via Google translate kan duidelijk maken dat ik graag het toilet wil gebruiken.



Na de eerste koele mist van vanmorgen is de zon regelmatig te zien en stijgt het kwik naar 19 en zelfs even 21 graden. Ik rij richting oosten en kom steeds verder in het binnenland. Maar behalve ik komen er ook meer bergen en meer en meer wolken. Blijkbaar ben ik weer over prachtige rustige bochtige, nog niet door toeristen ontdekte kleine wegen, dwars door de heuvels Servië ben binnengereden.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Mijn gedachten komen weer een beetje tot rust en als ik alles weer op een rijtje heb dwaal ik nog even door de heuvels totdat ik de grote weg naar Uzice links laat liggen en naar rechtsaf richting Visegrad ga, weer terug naar Bosnië Herzegovina.



Bij de grens, het is weer een kleintje, verbaas ik me over de trieste toestand waar de douaniers moeten werken. Aan de kant van de weg staan schots en scheef een aantal oude en tochtige portacabins. Rot aan de bovenkant en vast en zeker lek aan de bovenkant. Hoe moet het hier zijn in de winter als het vriest en sneeuwt, of in de zomer als het hier 35 graden of meer kan worden? Stom is dat hè, dat je medelijden hebt met geüniformeerde mensen.

De weg weg van de grens naar het westen loopt van stadje via dorpjes waar de gezichten over het algemeen vrolijker staan en de mensen onderweg vriendelijk terugzwaaien als ik voorbij zoef.

Met goede zin, een goed begin, kom ik vervolgens terecht op de M20 richting Mostar. Let op heren en dames: deze M20 is wellicht een van de mooiste wegen van deze vakantie. Kronkelend en krullend deels parallel aan de rivier, door geweldige kloven en canyons, lang stuwmeren, over hoogvlaktes. Geweldige uitzichten soms.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Op een van die hoogvlaktes, ik zag het in de verte al aankomen, hangt een bui. Een knoepd van een bui. Een waar je u tegen zegt. En om in Mostar te komen moet ik daar doorheen.

Net voor ik de berg opga tank ik nog even, benzine voor de brommer, koffie en een reep voor de baas. De jongste bediende spreekt goed Engels en we babbelen wat over auto's en Golf MK2 die bij bosjes ziet rijden.

Dan moet het er maar weer van komen: nat worden bij 11 graden. Da's toch geen zomer in de Balkan?



En nee hoor, of zo u wilt, ja hoor. Het gaat beginnen. Bovenop de berg zie ik de eerste lichtflits. En nog een. De eerste druppeltjes worden gevolgd door druppels. Het gaat harder en harder en dan gaat het zo hard dat ik de inslagen op mijn benen, armen en borst voel. Mijn vizier houdt mijn gezicht droog, mijn kleding de rest. Alleen mijn arme nek en rug voelen druppel na druppel van haargrens tot bilnaad glijden. Eerst koud, allengs warmer en warmer. Maar toch.

En als het dan nog harder gaat regenen wil Eva er ook wel eens mee ophouden: mijn Tomtom kan de regendruppels niet van mijn vingertoppen onderscheiden en gaat op hol. Dan zie ik de weg niet meer op mijn scherm en moet het gevoel het overnemen. Dat gaat best na iets meer dan 2000 km. En toch is deze rit spannender dan andere, omdat ik alleen op een hoogvlakte rijd met links en rechts bliksemflitsen. Ik moet niet denken aan een inslag! Maar ik denk er toch aan, flitst het door me heen.

Gelukkig ook aan deze bui komt een eind en in de laatste spetters rij ik Mostar binnen.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Op een grote rotonde zie ik het imposante kapotgeschoten hotel staan, ik maak een foto. Dan ga ik op zoek naar een parkeerplaats voor de motor: immers wil ik de beroemde brug graag zien. Een jongeman spreekt me aan en leidt me naar een gratis parkeerplek op een binnenplaats. De deur gaat open en een dame vraagt of ik een kamer zoek: ik lach en zeg “That depends”. Ze stelt zich voor als eigenaar van het huis “Villa Marshall” en ze verhuurt kamers voor € 35,-. Ik ben verkocht.

De motor staat veilig en warm op de binnenplaats, het ontbijt is morgen in de tuin, ik zit nu op het terras van een barretje in de hoofdstraat met voor me op tafel een groot glas koud bier. Bij het vallen van de avond, heb ik in alle rust een rondje gelopen door en om het oude centrum van Mostar. Het is inderdaad wel een fraai centrum. Net buiten de commerciële hoofdstraatjes staan her en der nog restanten van 1993. Hier heb ik niets aan toe te voegen. Behalve dat net als in Amsterdam en bij de Plitvic meren ook hier in het centrum de bekende Japanners die de bekende selfies maken.



Op de brug werd ik aangesproken door een brugduiker, ik word ingehaald door een vrouwelijke jogger met in haar kielzog een jongeman die met een GoPro al haar bewegingen nauwkeurig in beeld brengt. Zojuist heb ik heerlijk gegeten en kan het restaurant aanbevelen. Een jong stel komt kibbelend en wijzend langs mijn tafeltje en “ruziet” waar ze gaan eten. Ik knipoog naar haar als ze me aankijkt en wijs naar het restaurant, naar rechts. Ze gaan naar links.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Beste jongens en meisjes, het is 20 graden, een zwoele avond, koud biertje staat voor me, verslag van vandaag staat op de iPad. Een dag om niet te vergeten.

Wat wil ik nog meer? Vrijheid, ik mag zelf beslissen. Morgen vrije dag? We'll see.

Het jonge stel komt weer kibbelend langs, nu gaan ze naar rechts, het restaurant in. Zij wuift naar me en steekt een duim op. Zie je wel.

20190524 Dagje vrij (o ja? Dat d8-je)

24 mei 2019 - [Mostar](#), [Bosnië en Herzegovina](#)

Gisteren in het teken van het verleden, bedrukt en wel. Maar zeker met een goed einde in de vorm van een prachtige rit door de bergen en een perfect appartement. Met niet alleen een binnenplaats voor de motor maar ook nog, in het centrum van Mostar, een omsloten tuin met privacy. Voor het ontbijt maar ook voor het lezen van een boek of het schrijven van een verhaaltje.

Ik besloot vanmorgen om hier nog een nacht te blijven en een soort rustdag in te lassen. Uitgebreid ontbeten en gekletst met de dame van het ontbijt. Ze is eigenlijk scheikunde docent maar daar is geen werk voor. Dus doet ze het ontbijt en werkt daarnaast in een restaurant. Ze vertelt veel over het land, de republiekjes ofwel kantons en over dat Bosnië niet eerlijk is en niet eerlijk wordt behandeld.

Maar uiteindelijk is ze tevreden met het leven dat ze leiden, dat het slechter kan maar dat het nu eenmaal zo is dat ze hier woont: als ze in een ander land zou wonen, zou ze daar de taal moeten leren en leven met de mensen die daar wonen. Neem nou Noorwegen: daar is een vriend van haar naartoe gegaan.



Na het babbelen en ontbijten en de derde kop koffie begint het alweer te kriebelen. Het weer is heerlijk, 20 graden en slechts een paar witte wolkjes. Sinds Zwitserland volg ik de twee jonge mannen die ik daar ontmoette op het terras via Polarsteps, een app die ik ook gebruik om af en toe een foto en een verhaaltje te plaatsen. Zo lees ik in het verslag van Jan, een van de twee, dat de kustweg van Split naar Dubrovnik zo mooi is. Na nog twee kriebels te hebben doorstaan opper ik mezelf een paar ampele overwegingen. Dan haal ik de inmiddels opgedroogde Sjakdoek van de

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

motor, haal de zijkooffers er af en stap op voor een klein rondje sturen. (Sjakdoek, dat is een mooie naam! Die gaan we bewaren.)

De motor voelt licht en wendbaar zonder bagage en we genieten van het weer en de wegen. Het gaat eerst naar Neum, de enige kustplaats van Bosnië. De weg erheen begint uitstekend en loopt door een smalle landengte ingesloten tussen Kroatië in het zuiden en Kroatië in het noorden. Vreemd maar waar. Kijk maar eens op de kaart en je ziet dat de kustweg tussen Split in het noorden en Dubrovnik in het zuiden wordt onderbroken door een kleine strook Bosnië. En daar ligt Neum.

Maar, om mijn verhaal af te maken, als ik in het dorpje Buna kom, geven de borden rechts Neum aan en Tomtom zegt links. Ik volg de gele borden naar rechts. Even haaks dwars door een dorpje en dan de heuvels in. De weg blijft mooi en stijgt tegen de hoge bergen zodat ik een mooi uitzicht heb op de Darische Alpen in Herzegovina.



Na een paar kilometer komt van de ene op de andere meter de rechterrijstrook te vervallen en is het nog slechts een singletrail bergweg met grind en af en toe tegenliggers in de bocht. Zo ontmoet ik onverwacht bijvoorbeeld een postwagen tot en met een jarenvijftig kiepwagen. Met dieselpuim.

De offroad training grind-rijden werpt haar vruchten af, de TKC70 banden doen hun best. Ik geniet van deze vakantiedag en 25 km later wordt de weg weer iets breder. Het grind raakt weg van de weg en zodra ik een blik op de zee kan werpen, “ploeps”, daar rijden we over een spiksplinternieuwe driebaans asfaltweg.



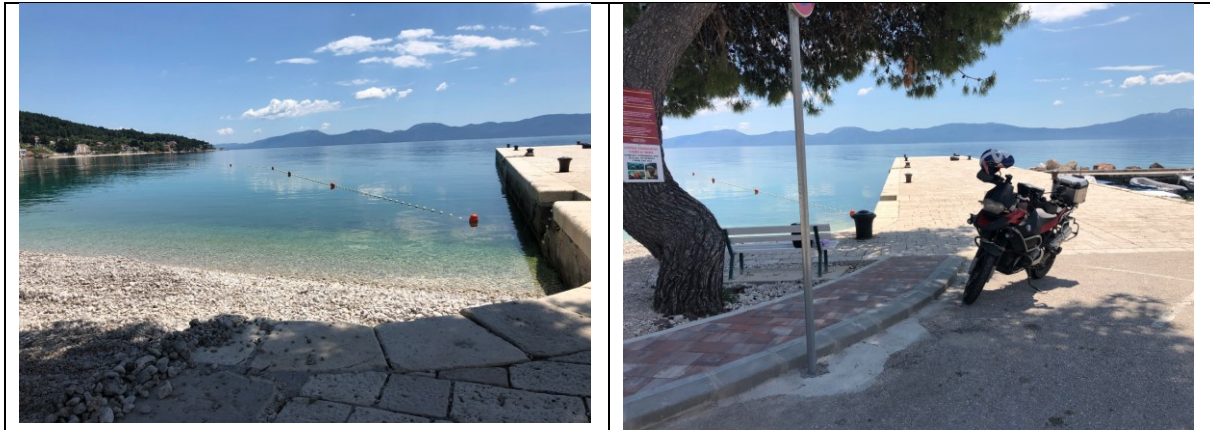
Foto vanaf de weg (ik, echt wel)

Foto van het strand (Internet, niet ik, echt niet)

Bij Neum sla ik rechtsaf om de kustweg noordwaarts te rijden, zodat ik de zon in de rug hou. Het is inderdaad een fantastisch mooie weg. Wel met veel snelheidsbeperkingen en dubbele witte strepen; aan beide hecht ik weinig waarde en met een kordaat tempo masseren we het wegdek. En daar is alweer een grenspost. Als ik eenmaal weer ik Kroatië ben, na slechts 3 minuten bij de grens wachten, stop ik bij een pompstation voor een koffie, een plas en advies over rijgedrag en tolerantie niveau van de Kroatische politie. Net als in zoveel landen hebben motorrijders gelukkig een streepje voor en

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

wordt hard rijden en inhalen, zolang het binnen de perken blijft, niet direct bestraft.



Met dit bevrijdende gevoel geniet ik van de weg en de uitzichten. Tot een klein knaagdier in mijn maag vraagt om te lunchen. Dat doe ik aan het water. Op een bankje. In de schaduw van een boom. Rust. Nu bepaal ik pas de volgende stap van mijn “rustdag”. We zijn alweer 165 kilometer aan het rijden en we hebben er nog volop zin in. Dus rijden we door om bij Promanja door de tunnel te gaan, en dan de laatste 100 kilometer terug naar Mostar.

Wat was het leuk om vanaf de kust haaks het binnenland in te rijden. Wat een mooie wegen en dito uitzichten. Ik zou er nog uren kunnen tuffen maar ja, het is een vrije dag dus moet in bijtijds naar huis om in nog even genieten in de stille tuin. Met een biertje en wat chips. Gewoon omdat het kan. Met eindelijk de blote buik even in de warme zon. Tot ik er na een uurtje genoeg van heb en ga wandelen in Mostar.



Om te beginnen loop ik weg van het centrum en op het grote plein voor het trieste hotelskelet is het een drukte van jewelste. Inclusief één politie auto. Het is vast geen relletje op politieke opstand, dus ik durf aan een paar voorbijgangers te vragen wat er aan de hand is. Mensen stoppen en: “Sind Sie Deutsch?” vraagt een jonge dame die een oude dame ondersteunt. “Eh, Dutch yes, German no”. “Aber sprechen Sie Deutsch?” vraagt de jonge dame door. Oma wil namelijk graag even haar oude moedertaal spreken. Zo babbelen we wat en het blijkt dat de middelbare scholieren examens gehaald hebben en gefeliciteerd worden door familie en vrienden. Dus een feestje.

Ik loop verder en zie in een tweedehandsboeken winkeltje een Bosnische versie van Harari’s “21 lessen voor de 21^e eeuw” staan. Ik koop het voor een grijpstuiver als cadeautje voor mijn ontbijtmeisje/lerares. Dan ga ik nog even zelf lezen op het muziek terras van bar Marshall. Van een mede barbezoeker krijg ik de geweldige tip om te gaan eten in hetzelfde restaurant als gister.

De dame in klederdracht herkent me en wijst me naar een gedeelde tafel: een tafel voor vier waar nog twee plekken vrij zijn. De andere zijn bezet door Michael uit de USA maar met Bosnische ouders en zijn Bosnische vriendin Ivona. We kletsen kort, zij kletsen liever in hun eigen taal.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Na de Bosnische schnitzel (wow, lekker) loop ik de hoek om naar mijn hotel. Zitten er opeens vier Sloveense motorrijders onder mijn slaapkamer raam te roken, kletsen en drinken. Gelukkig gaan ze niet veel later stappen zodat ik in slaap kan vallen. De achtste dag was een prachtige dag maar een vrije dag, dat dacht je.



Mijn slaapkamer



Mijn buren

Of ik lekker geslapen heb hoor je morgen.

20190525 Angst

25 mei 2019 - [Shkodër, Albanië](#)

Angst is het thema van vandaag, ben ik bang.

Dat begint al om 01:00 uur als ik wakker wordt van het vuurwerk. Waar is dat feestje? Waarschijnlijk waar de scholieren van gisteren waren. En of de Slovenen, mijn nieuwe bierdrinkende motor-buren al thuis zijn? Ik ben bang van niet dus slaap slecht weer in. Ik moet denken aan de rit van morgen (vandaag dus) waarbij ik mijn lekkere stekje moet verlaten voor onbekende landen.

Ook peins en pieker ik over het weer van morgen en of die weg van Theth terug wel begaanbaar zal zijn (Theth is een bergstad in Albanië en slechts bereikbaar over een van de moeilijkste wegen van Europa). Dat gaat zo de hele nacht door. En over wat er allemaal mis kan gaan. Wat kan er allemaal mis gaan de grens: heb ik mijn papieren in orde en waar kan ik deze het gemakkelijkst wegstoppen, wat als ik omval: hoe kan ik de motor dan het best oprapen, moet de bepakkings er dan af of niet, als ik de weg niet kan vinden of als, als, als.

's Morgens voel ik me onhandig met dat boek dat ik gisteren kocht voor het ontbijtmeisje. Geen idee hoe ze heet en of ik niet te aanmatigend ben. Dus daar ga ik weer over één van mijn persoonlijke grenzen: je wilt wel iets doen maar je voelt je ongemakkelijk, een beetje bang. Waarvoor ben je dan bang? Je kunt het wel relativeren en beargumenteren maar het is een gevoel. “Shit”, denk ik. “Is dat een emotie? Ik ga toch niet als emotionele motorrijder de boeken in?”
Weer zo'n onbehagelijk gevoel. Kriebel.

Dus verman ik mij en geef haar gewoon het boek alsof het zo hoort en ze doet blij. Het ontbijtje smaakt weer goed en de zon schijnt ook en er is niets aan de hand. Maar ik blijf een gespannen gevoel houden over het weggaan, naar eerst Montenegro, dan naar Albanië. Jemig. Wie doet dat nou? Wie gaat nou zo ver van huis naar het onbekende, en helemaal alleen? Zelfs die Slovenen, de motorrijders in mijn hotel, zij op reis met zijn vieren. Ze kunnen elkaar helpen en bovendien zijn ze niet eens zover van huis.

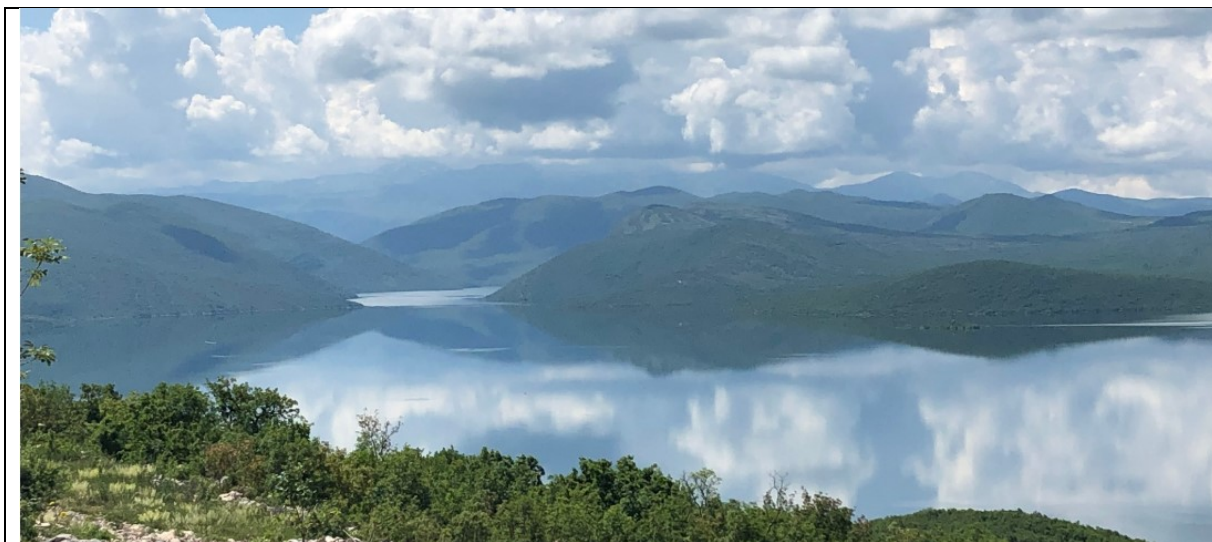
We stappen op en rijden weg uit Mostar naar het onbekende zuiden. Op de doorgaande weg, richting Trevinje, ga ik nog even tanken en kijk om me heen. Als ik al motorrijders zie, dan zie ik alleen maar stellen motorrijders, geen solisten. Na het tanken wensen de pompbedienden me met veel nadruk “veel succes en goede reis” en ook die wensen leg ik verkeerd uit. Maar ik zet door. Hoor.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Niet ver buiten de stad neemt de overweldigende natuur het weer over en kan ik weer gaan genieten van wat ik zie en ruik. Met een zonnetje op de helm kom ik weer in de vakantie-reis-stemming en geniet.

Af en toe vind ik het jammer dat ik niet meer tijd heb om het land beter te ontdekken. Heb ik dat al eerder gezegd? Als motorreiziger zit ik met een dubbel gevoel op de motor. Steeds wil ik verder en over de volgende heuvel kijken wat er is, benieuwd naar het onbekende, vreemde. En tegelijk beseft je dat wat je nu ziet, waar je nu bent, dat je dat nooit meer zult zien. Je ontdekt en neemt afscheid tegelijkertijd, op het zelfde moment. De indruk echter blijft. En die indruk wil je vastleggen en onthouden. De spagaat van vasthouden en verdergaan, dat uit zich in de praktijk bij mij door af en toe stoppen voor een foto. En af en toe doorrijden omdat je met een foto de context niet kunt vastleggen. Het is te vergelijken met die heerlijke wijn die ja van vakantie mee terug neemt: die smaakt nooit zo lekker als daar op het terras aan het strand.



Rijden rijden rijden. . . . Rust. . . . En dan weer door.

Als ik na die foto van de Darische Alpen weer opstap en verder tuf komt onafwendbaar de grens met Montenegro dichterbij en komen de kriebels terug. Wat duivels weet ik nou eigenlijk van Montenegro? Niets, onbekend, nada, avontuur, ontdekken maar. Allemaal gedachten terwijl ik weer op een wit weggetje rij, vol kuilen en gaten, zo'n lappendeken als die we van vroeger kennen, veertig jaar geleden voor het eerst in Joegoslavië.

En ook dit weggetje was van het ene op andere moment singletrack, om na twee kilometer weer gewoon tweebaansweg te worden. Je moet hier wel een beetje opletten, gelukkig is het rustig met

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

ander verkeer. Maar oké, ik rij dus met die spanning en al naar de douanier in zijn veel te kleine hokje.



Bij de grens



Over de grens

Paspoort OK, kentekenbewijs OK, groene kaart OK. Karren maar. Tweehonderd meter verder hetzelfde ritueel maar dan van de Montenegraanse kant. Ook OK. En met een gevoel van bevrijding dat deze hobbel is genomen gaat het vort, het gas erop.

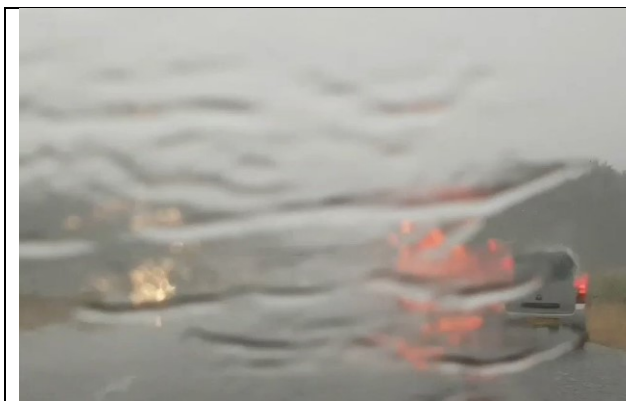
Gas erop kan in Montenegro. Wat een mooi asfalt, mooie glooiende bochten, heerlijk na dat afzien op de lappendekens in het zuiden van Bosnië-Herzegovina. Het gaat van links, rechts, links, opschakelen, heuveltje over en dan “Shit”.

Politie op de weg met een pannenkoek. Halt! STOP!

Ik rem fors en langzaam rij ik op hem af. Doe de helm open en daarna af en zet mijn meest schuldige gezicht op. De ambtenaar in functie spreekt me vermanend toe in zijn moederstaal. Uiteraard heeft hij door dat ik buitenlander ben. Ik antwoord in het Engels dat ik er op zal letten. Hij steekt vijftig vingers op, 50, niet harder! Met een broederlijke blik wijs ik naar het asfalt, maak een weids gebaar van “maar moet je nou eens kijken wat een mooie weg!” en grijp naar mijn hart. Hij moet lachen en wuift me weg met een gebaar van: nog een keer en je moet betalen. Toffe gast.

Maar de angst voor politiecontroles zit er bij mij goed in. Ik heb geen zin in geëmmer en smeergeld, voorkomen is beter dan genezen. Ik hou me dus (redelijk) aan de snelheid en geniet ondertussen van de bochten in het landschap. Ook het weer werkt eindelijk eens mee. Weer weinig wolkjes.

Alleen die ene linksvoor. Die grijze. Die maakt me bang. En als we dan aan de afdaling naar de baai van Kotor beginnen, toch wel een van de fotogenieke hoogtepunten van deze reis, blijkt die wolk linksvoor een broertje rechtsachter te hebben geroepen. En ja hoor, dat is een beste bui. Mist en regen is mijn deel. De baai is grijs, de weg is nat, de Montenegroïden geven nog eens extra gas en mijn feestje is verstierd. Druppelend kom ik aan in het dal waar nog iedereen in T-shirt loopt en doet alsof er niets aan de hand is. Voor meer foto's verwijst ik graag naar Internet.



Internet: zo was mijn uitzicht



Internet: zo had het kunnen zijn

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

In het dal heeft een van de drie cruise schepen haar lading toeristen van de dag gelost zodat het druk is. De weg zit vol met auto's, bussen, busjes, taxi's en het reguliere zaterdag-inkopen-doen publiek. En als ik langsrij, met de resten van dat regenwolkje boven me, pakt iedereen een plu of regenjas of neemt een sprint naar een afdak.

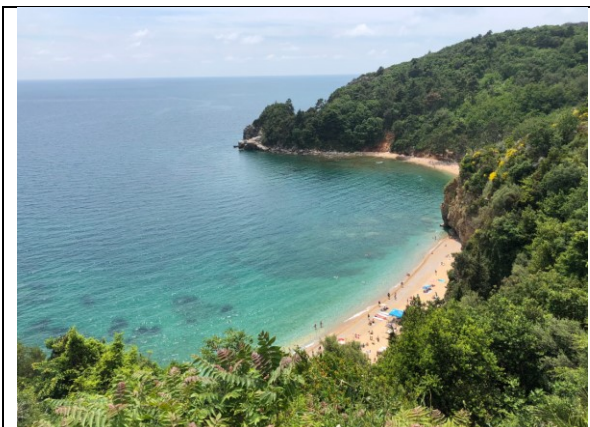


Toen



Nu

Bij de pomp neem ik een koffie en plaats mijn Nederlandse simkaart weer in mijn telefoon. Ik kan de koffie met Euro betalen. Het wordt droog. Ik ben in Montenegro, de wegen zijn goed, de Politie kijkt de andere kant uit, ik moet niet miemen maar genieten. Het is vakantie. Dus zodra het weer droog is ga ik weer op pad. Van alle indrukken druk ik op Tomtom zodat deze niet weet hoe het zit en gaan we even goed fout rijden. Via een niet geplande kustweg ik kom ik uit in Budva. Dat is een soort mondaine badplaats aan een mooie baai. En de zon schijnt er.



Baai bij Budva



Skadarmeer (Skardarsko Jezero)

Maar dat zonnetje is er niet voor lang, want daar heb je die k.. grijze wolk van linksvoor weer, hij heeft me gevonden. Ik zie hem aankomen en doe alvast de hoes over de tanktas en mijn regenhandschoenen aan. Er is geen ontkomen aan, ik zal en moet vandaag weer eens zeikesnat worden. Tsjonge wat een bui. Stel je voor, de driebaansweg gaat 7% omhoog, dat is niet niks. En toch staat het water zeker vijf cm hoog. De vrachtwagen voor me blaast het meeste van de weg af, maar

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

tegenliggers doen het zelfde dus ik krijg regelmatig een douche. En, mijn pak houdt me droog. Alleen een paar druppels in mijn nek.

Ook deze bui houdt het voor gezien en lost op van laaghangend diep grijs naar hoog in de lucht in witte flarden. Nou bedankt hoor!

En even later zijn we landinwaarts aangekomen bij bebouwing in de vorm van buitenwijken en daarna een grote stad. Er lopen voetgangers in T-shirt links rechts en overstekend zonder iets te zien. Niets in de gaten. Leeg. Gelukkig wonen zij in Podgorica en ik niet. Wat een drukke rommelige stad, met zwervers en luxe Mercedesen, het bekende werk van arm en rijk, naast elkaar, gedogend maar niet mixend. Verschil moet er zijn, en is er ook. Soms schrijnend.

Volgens Internet is Podgorica de hoofdstad van Montenegro en heeft het voor de enkele toerist wel degelijk wat te bieden. Een kleurige kathedraal, wat mooie beelden en pleinen en zelfs er omheen wat spectaculaire natuur. Echter als motorreiziger op doorreis, nog nat van een halfuur geleden, maak ik het iets anders mee.

Het verkeer is gevaarlijk. Als je naar sommige bestuurders kijkt begrijp je waarom. Een blik in de ogen van totale afwezigheid, een smartphone in de hand, achterover leunend een kind meppend, rokend. Alles tegelijk. Oudjes die al dood zijn maar het zelf nog niet weten hebben geen geld voor een scootmobiel maar wel voor een VW Golf mark2. Ze kunnen niet meer achter een rollator, maar wel achter een stuur. Met, of liever zonder reactiesnelheid, passend bij hun leeftijd. Coma-rijders. Aan het einde van de stad stoppen we en controleren het weer. In Albanië, in Theth is het droog. Gelukkig.

Bij de grens naar Albanië kom is samen met een rode Ducati aangereden met daarop een in leer geklede motorrijder die slechts een kleine rugzak draagt. Dat is hier een uniek gezicht: motoren zijn zeldzaam en als je ze ziet zijn ze of oud van oostblok-type of volbepakt van het reis-type, zoals ik. We stoppen naast elkaar en de man blijkt Italiaan te zijn die als ingenieur in Albanië werkt. In de paar minuten dat we voor de grens moeten wachten praten we wat over reizen en rijden in Albanië in het bijzonder. Hij waarschuwt met name voor rotondes. Wellicht zijn die pas onlangs aan het straatbeeld toegevoegd en moeten de Albanese dit zich nog eigen maken, maar links of rechtsom en wel/niet gebruik van richtingaanwijzers is nog niet standaard. Hij is nog nooit naar Theth geweest.

Dan komt de afslag naar de weg naar Theth. De weg waar ik me zo druk over heb gemaakt. Of hij berijdbaar is en zo. Beneden aan de voet van de bergen is het droog. Boven het dal hangen wolken maar het zou het toch droog zijn? We beginnen aan de beklimming.

Het begint met reutelen en rammelen, boeksen en gaten. Slechte weg dus. Maar asfalt. Met af en toe grind. Ook in de bochten. Maar niet enger of smaller dan ik al gehad heb. En die plassen dan? Liggen die er van gisteren of van daarnet? U voelt het al: de spanning in mij bouwt zich op.



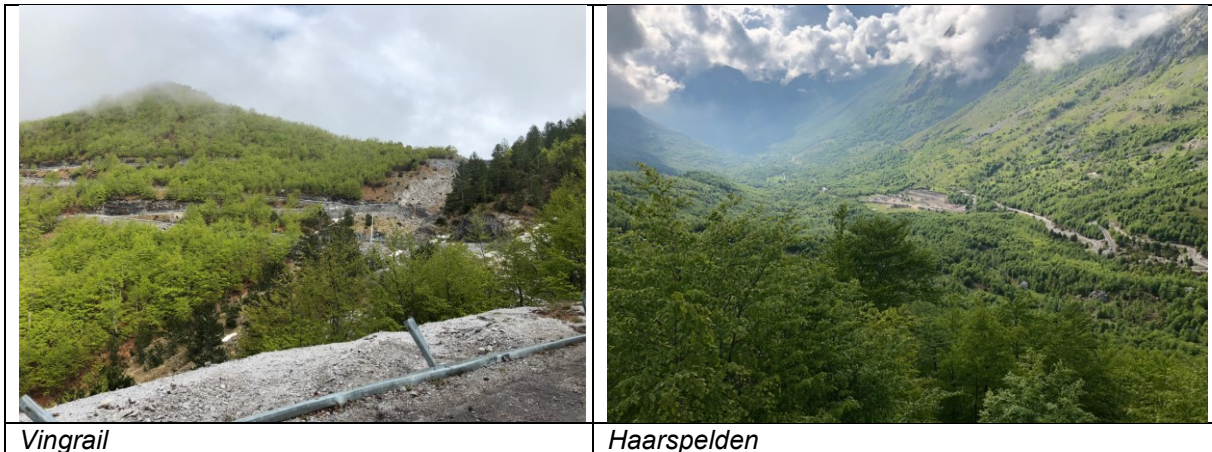
Halverwege de beklimming, ik denk/hoop dat we al halverwege zijn, staan twee motorrijders in tegengestelde richting te wachten op hun vrienden die nog naar beneden moeten komen. Hun antwoord op mijn vraag hoe de weg is, hoor ik het antwoord maar half. Iets met “tot de top ok”. Verbeeld ik het me, of kijkt nummer twee alsof hij blij is om weer bijna beneden te zijn? Wat weet hij dat ik (nog) niet weet?

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

We rijden door. Zij naar beneden, ik naar boven. Waar opeens de weg nat wordt en haarspelden krijgt. Met veel verbogen vangrails. Erg verbogen. Alsof er zoveel auto's tegenaan zijn gegleden dat het de moeite niet waard is om nieuwe vangrails te plaatsen. Of als waarschuwing platgereden worden achtergelaten. Maar ik ben niet bang, o nee, nee hoor. Alleen voorzichtig.



Met elke haarspeld word ik voorzichtiger. En verstandiger, bedachtzamer. Banger? Nee. Peter is nergens bang voor, behalve voor de tandarts. Oh ja, had ik gezegd dat al op dag 2 een stukje van mijn voortand is afgebroken? Richard, we moeten een afspraakje plannen. Dat bedenkt ik allemaal bij de volgende haarspeld, in de eerste versnelling, het grind en de takken op de weg ontwijkend.



Vingrail

Haarspelden

Om me heen verschijnen sneeuwhopen. En stroompjes over de weg/ De kapotgereden weg die soms is weggespoeld en met ruw beton is opgelapt en soms alleen met grind is aangevuld. Het wordt rauwer en ruwer, zonder zon, er hangen weer (licht)grijze wolken, die ik niet vertrouw.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Bovenaan 1^e pas



Om de hoek: keienpad (nat, glad)

Dan ben ik boven. Een ongeplaveide parkeerplaats. Een prachtig uitzicht. Links staat een bord met een pijl nog verder naar links, daar 15 km verder ligt Theth. Tussen mij en Theth ligt een keienpad. Met natte keien. Glibberkeien. Van die keien die ik, toen ze droog waren, nog ken van mijn off-road training in Drenthe, een maand geleden. Die Drenthse keien waar ik gevallen ben aan het einde van de dag, ik weet het nog goed. Maar vandaag ben ik niet bang en rij er op. Glibber. Nee, niet naar links brommer, naar voren. Nee ook niet naar rechts, achterwiel, recht achter het voorwiel aub. En dan, als er hotsebotsend een Engelse fourwheeldrive komt aangeglibberd en ik aan de kant moet om een aanrijding te vermijden, dan heb ik pas 100 of 200 meter afgelegd. Dit natte offroad rijden is niets voor mij met 300 kg staal en bagage. Zogezegd, besluit ik dat ik dit niet leuk vind.



Dit heb ik gemist, maar geeft wel een goed beeld



Dit heb ik bijna gezien: Panorama Majet e Shales

Spannend? meer dan! Bang? Ik zeg liever verstandig. Angst? Ik noem het liever bedachtzaam. Teleurgesteld? Nee, ik ben trots op hetgeen ik tot zover heb gepresteerd. Het leven begint aan de grens van je comfortzone. Vandaag ben ik er een paar keer overheen gegaan. Ik heb vandaag geleefd. En nu weer terug naar comfort, als het kan.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Dus ik ben gekeerd en rustig naar beneden gereden. Nu heb ik wel tijd genomen voor wat foto's. Prachtige weg opeens. Ik neem tijd om te genieten terwijl ik bedenk waar ik vannacht nu weer moet slapen. Kriebel in de buik van onzekerheid, slik ik weg met een paar slokjes uit de camelbak. Komt vast goed, laat ik eerst maar eens naar Shkodër rijden, daar is vast wel iets te vinden.

Beneden aangekomen moet ik eigenlijk naar links weer de doorgaande weg op, maar Eva ziet op haar GPS-kaart een soort afkorting en stuurt me nog even, voor de schrik, een soort zigeunerwijk in met zonder asfalt. Ik ben dus in Albanië, nat koud en ietwat teleurgesteld en rij opeens tussen her en der gebouwde huisjes en oude auto's, delen van hekwerken en greppels en stapels brandhout ontwijkend. OK. Dus nu ben ik verdwaald. In een gribus, als kinderen opkijken en om me moeten lachen en opgeschoten jongeren me met fietsen en brommertjes gaan volgen. Een paar oudere mensen zijn gelukkig zo goed om ons de goede te weg wijzen. En na twee kilometer komt, "Pfff", eindelijk de grote weg. Mijn hartslagritme daalt.

Na een kilometer of wat komt een rotonde. Rechts staat een hotel. Wel wat afvallig, maar misschien is het wat. Ik moet nu echt op zoek naar een overnachting plek. Aan de andere kant van de rotonde staat een glas met chroom hotel met gazonnetje. Ik stop om via Booking te vinden wat daar een kamer kost. €37,- incl ontbijt. Het afvallige hotel heeft kamers van €33,- maar zit vol.



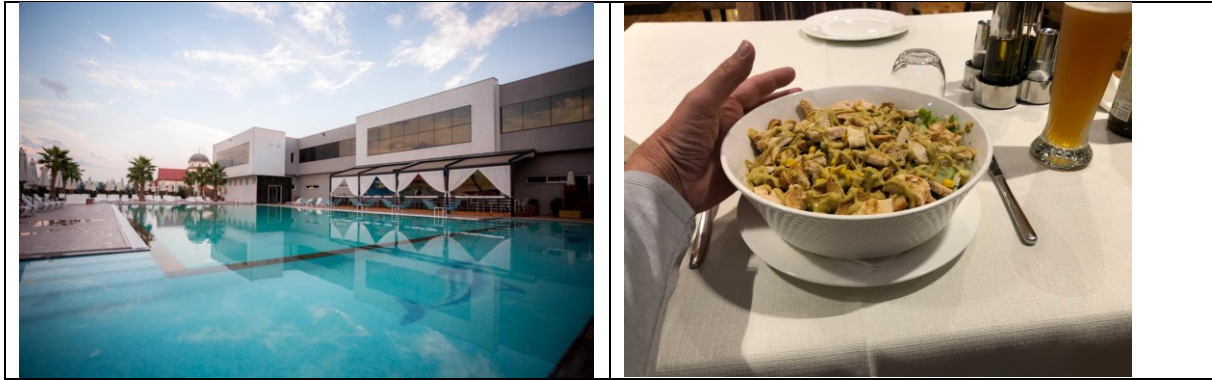
Hotel € 33,- (Vol)



Hotel € 37,- (kamer met dakterras en zwembad)

De egards waarmee ik wordt ontvangen, de motor mag onder de Sjak-doek midden voor de ingang staan, de kamer zelf met fantastische badkamer en zelfs een dakterras. Voordat ik ga dineren ga ik even zwemmen in het zwembad.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Ik ben meer dan tevreden met zoveel comfort. Ben ik bang. (was dat niet het thema van vandaag?)

20190526 Balkanrit

26 mei 2019 - [Ohrid](#), [Macedonië](#)

Zondag is geen rustdag voor de Albanezen. Het begint voor mij allemaal langzaam met opstaan, alvast het één en ander inpakken, dan naar beneden voor een ontbijtje. In mijn luxe hotel krijgen de gasten meer dan voldoende te eten en kun je eigenlijk kiezen wat je wilt. Wat ben ik toch een gewoontedier, besef ik, met mijn keuze voor koffie, yoghurt, omelet met kaas en wat tomaat. Ooit heb ik gelezen, in een boek over overleven in de jungle, dat het belangrijk is om in tijden van avontuur en gevaar en verandering, vast te houden aan een aantal onschuldige gewoontes, teneinde jezelf niet te verliezen en stand te kunnen houden. Eén van die gewoontes is bijvoorbeeld scheren: als je gewend bent om dagelijks te scheren, dan moet je daar ook op reis mee doorgaan. Mogelijk is dit mij bijgebleven en heb ik mijn dagelijkse routine zoveel mogelijk behouden.

Deel van de routine is toiletteren, douchen, scheren, tanden poetsen, reiskleren klaarleggen, alles inpakken en als laatste motorpak en motorlaarzen aan. Dan neem ik afscheid van het dakterras, zwembad en luxe dubbele kamer en loop naar beneden om af te rekenen. Alles is receptioneel keurig geregeld en goed gemutst bouw ik de motor weer op en ga op weg, de wijde wereld in.

Mijn doel is om vandaag naar en misschien ook doorheen Kosovo te rijden. We beginnen derhalve met Shkodër. Het centrum, dat wil zeggen de weg in/naar het centrum is een belevenis. Stel je voor: een brede laan tussen flats van 4 tot 6 hoog met her en der zijstraatjes en steegjes. Links en rechts staan bomen die schaduw bieden. De begane grond van de flats bestaat uit winkeltjes met uitstallingen, daartussen restaurantjes met terrasjes, koelkasten, fruit, vlees, elektronica, automaterialen, witgoed. Een paar kilometer lang. Een markt vol kraampjes, mensen, auto's fietsen, taxi's, bussen, alles door elkaar.

Het drukke(nde) verkeer stroomt door deze ongeorganiseerde meute, zich niet hinderend aan verkeerslichten, borden of strepen. De mensen zijn wel druk, met elkaar, maar gunnen elkaar de ruimte en niemand toetert of scheurt. Zonder irritatie maar gedecideerd wurmen we onze motor er keurig tussendoor, met op rotondes (!) af en toe een advies van Eva om links of rechts te gaan. Zo komen we uiteindelijk buiten de stad en rijden richting grote weg.

In plaats van de grote weg besluit ik om via een iets kortere weg binnendoor te gaan rijden, dus door de velden waar het een drukte is van oude en zeer oude tractoren, paard-en-wagens tot aan éénwielers. We zitten in een agrarisch gebied en vandaag is een mooie dag dus eigenlijk iedereen die iets besturen kan wat rijdt mag meehelpen op het land. Soms zie je kolderieke constructies van aan elkaar gelaste contrapties, soms zie je levensgevaarlijke situaties met slingerende aanhangsels en volbepakte vervoersmiddelen.

Dan kruist mijn binnenpad de grote weg, nadat ik over een brug ben gereden waar iemand blijkbaar wat ijzer nodig had en dus delen van de reling heeft gedemonteerd. Hij had maar 20 meter nodig, daarna gaat de reling weer verder. Het zal de brug over de Lumi Mat bij Milot zijn geweest. Daar op die kruising, onder het viaduct en ernaast en er bovenop is een markt ingericht met schapen en

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

kippen en kalkoenen en kleding en meuk en ratjetoe. De afrit zelf bereik ik door tussen twee kraampjes met kippen linksaf te gaan. De mensen zetten hun stoeltje even opzij, groeten me vriendelijk en gaan verder met bieden en loven.



Blik van de weg



De snelweg



De snelweg



Wauw! Leeg lint richting Kosovo

Er volgt een twee, dan vierbaansweg die als een snelweg door de bergen slingert. Ik maak een foto van dat lint, gewoon door stil te gaan staan op deze uitgestorven weg. Slechts af en toe een auto. Prachtig.

Tegen de tijd dat Kosovo nadert valt de ene na de andere rijbaan af, zodat er een vlak stuk weg naar een soort tolstation leidt. De grens. Een aardige douanier vertelt dat ik een korte tijd verzekering moet kopen omdat Kosovo de groene kaart niet respecteert. Het kost me een tientje en tien minuten, die ik vol praat met een Zwitserse Kosovaar op vakantie.



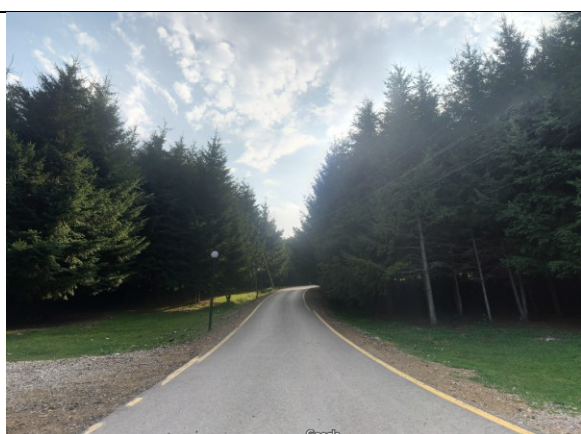
“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Verzekering afsluiten voor een dag	Grensgeval Albanië
	
Grensgeval Kosovo	Even de regels onthouden

Na de louterende rustige bergen in Albanië is het op de weg weer wat drukker, ook al zijn er weinig wegen. Ergens onderweg zie ik een soort restaurantje en besluit wat te eten en drinken. Eens kijken of ik met Euro kan betalen. Dat lukt en als ik check hoe het zit officieel zit met valuta blijkt dat ik in Kosovo in de dataroaming val ben getrapt. Na het mobieltje-SIM-kaart project in Bosnië had ik in Montenegro en Albanië weer gewoon bereik dus had ik roaming weer aan staan. Bij de grens met Kosovo ben ik vergeten dit uit te zetten. Dus nu ik een sandwich kip met sla en cola, samen voor €4,-, zit op te smikkelen (lekker goedkoop) krijg ik een SMS van Vodafone dat ik op 80% van mijn €50,- datalimiet zit (lekker duur). Snel roaming uitgezet, de schade zie ik later wel.

In Prizren rij ik, net als in Shkodër, de fuik van een bruisende balkanstad in. Terwijl ik onderweg ben naar Ohrid. Dus ik keer en neem even een koffie bij een pomp. Waar een jongen blij is Duits te mogen spreken. Hij stottert maar in begrijpelijk Duits verklaart hij dat hij Duitse les neemt om straks in Duitsland te gaan werken. Hij wacht nu al een jaar, zijn neven hebben werk voor hem geregeld in Baden Württemberg, hij denkt nu over een half jaar weg te gaan. Dapper jong.

De weg R115 van Prizren gaat eerst naar het oosten, om een paar knuisten van bergen heen. Dan rechtsaf de R116 de heuvels in. Bochtige weg, dus leuk, zult u denken. Alleen de Balkan zal de Balkan niet zijn of er is wel een regenbui die de pret verstiërt. De weg is nat, dus ik doe rustig aan.

	
<i>(van Internet, zo iets ongeveer, maar dan natter)</i>	<i>van mij: Grens naar Noord Macedonië</i>

Dan komt er weer een grenspost, in the middle of nowhere. Een hokje van niets met een douanier die niet begrijpt dat ik pas een paar uur geleden het land binnenkwam en nu alweer wegga. Tsja, die dingen gebeuren.

En ik ga weer verder, de weg naar beneden. Het dal in. Waar het donker is, en grijs. Dus ik pak de regenhandschoenen maar weer en de hoes over de tanktas. Gaat er dan geen dag voorbij zonder regen?

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Mijn doel voor vandaag staat vast en het interesseert me niet echt hoe snel ik er kan komen. Ik kies voor de snelste weg richting Ohrid, tegen mijn principes in dus ook via een stuk snelweg. Tweemaal moet ik de klamme handschoenen uit- en aantrekken om tweemaal €0,50 tol te betalen. En dat terwijl die miezerige rotwolk alleen maar een paar spetters heeft neergelegd en dreigend boven me meereist.

Als ik Ohrid binnen rij en zoekend en speurend naar een hotel richting oude stad ga, komt er een Kosovaar op een MTB naast me rijden en vraagt of ik een kamer zoek. In het Engels, dus dat versta ik. Ik zoek inderdaad een kamer, “Yes Sir!”. Hij biedt een appartement aan, compleet met garage voor de motor, met wifi. Voor €25,- We converseren al rijdende, dus nog zonder stil te staan, zelfs nog zonder te zoeken, heb ik onderdak voor vannacht?

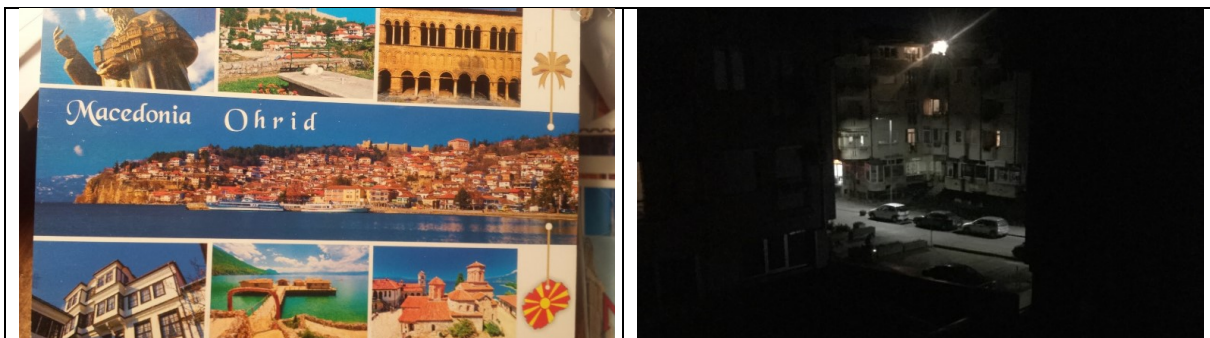


We komen na 2 km aan bij een tweetal roze appartement complexen. Onder de flats is parkeerruimte voor de motor die druipend onder de Sjakdoek achterblijft. Samen met Erol, de huisbaas, dragen we de tassen naar boven. Mijn onderdak blijkt een tweekamer appartement te zijn met alles erop en eraan, vijftig meter van de oude binnenstad, vijftig meter van het meer.

Het blijkt maar eens te meer hoe eenvoudig het eigenlijk kan gaan in het verre buitenland. Je komt aan met een motor of fiets en je stelt je, met een open vizier, open voor contact met de inwoners van dorp of stad. Voor je het weet heb je contact en worden je wensen beantwoord. In mijn geval legt een aardige jongeman me uit hoe de sloten werken en de koelkast en het warme water. En de wifi.

We praten nog wat over toeristen en reizen, Erol gaat weg en ik loop even later met schoon ondergoed het centrum in voor wat fruit en yoghurt voor het ontbijt, plus een biertje voor op het balkon. Met uitzicht op het meer. Wat wil je nog meer?

Aha! Na het kort noteren van mijn belevenissen is het tijd voor eten natuurlijk. Lekker eten in Ohrid, toeristische trekpleister van de Balkan. Maar of ik zie het niet maar traditioneel eten is hier in de ban, alleen maar snackbars, pizzeria's, hotel-restaurants. Uiteindelijk strijk ik neer in een leeg restaurant met vriendelijk kijkende obers. “Jullie gun ik de handel”, denk ik en bestel een Schnitzel met Friet. Of zo iets. Met een biertje. Ik lees en mijmer nog wat tot het eten op is en Klaas Vaak langskomt.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Vandaag sluiten we maar af. Langzaam wandel ik naar mijn roze flatgebouw, open de buitendeur, neem de lift naar boven, open de voordeur, kijk nog even naar buiten. Donker. Beetje nat. Beetje moe.

20190527 Extra: intersubjectieve realiteit

27 mei 2019 – maandag – in Ohrid

's Nachts en 's ochtends heb ik tijd om na te denken en ik besluit om één van mijn gedachten eens op te schrijven. De motor staat nog onder de flat, ik zit in mijn kamertje op de rand van het bed, Ipad op schoot.

Gisteren was het zondag. Waarom is zondag een zogenaamde rustdag: waarom zou je als productief mens zo maar 14 % van de week weggooien? Omdat een God dat voorschrijft? Opgetekend door “gelovigen” teneinde anderen voor hun karretje te spannen? Je kunt toch elke dag je geloof belijden? En waarom zijn er van die rare landsgrenzen? Links en rechts van het douanehokje staan dezelfde bomen, groeit het zelfde gras, vogels en insecten zien geen denkbeeldige lijn die mensen hebben vastgesteld.

Zondagen, goden, grenzen. Het zijn realiteiten die niet subjectief zijn, want ze hebben invloed op alle mensen, niet alleen op mij alleen. Het zijn realiteiten die niet objectief zijn, want ze worden niet altijd en zijn geen natuurwet.

Waarom laten we ons geluk, ons leven bepalen door iemand anders die zijn ideeën ons oplegt.

Deze week heb ik diverse grenzen gepasseerd, bewaakt door mensen die toch wel iets beters te doen hebben. Waar komen die, redelijk nieuwe, grenzen vandaan? Wat doen ze, in positieve of constructieve zin?



Grenzen bestaan bij de gratie van de verhalen die wij aan elkaar vertellen, omdat iemand ons dat heeft verteld. Realiteit is dus iets anders dan waarheid, iets anders dan werkelijkheid. En zo leer ik mezelf vandaag een lesje in respect, in verdraagzaamheid. In nederigheid? Of juist in stelligheid. Feit is (realiteit) dat ik over alle grenzen heen tot nu toe, enkel aardige mensen heb ontmoet.

Wacht eens even. Waarom ben ik niet eerder zo'n heerlijke reis als nu gaan maken? Omdat ik dacht, wellicht, dat het gevaarlijk zou zijn? Of dat het “niet normaal” is dat iemand een maand vakantie neemt? Wie heeft mij dat verteld of heb ik mezelf dit “wijs-“gemaakt? Wat blijkt nu in de praktijk de realiteit die ik meemaak? Mijn eigen subjectieve realiteit ontdek ik door over bedachte intersubjectieve grenzen heen te stappen, te ontsnappen. Heerlijk, zo'n eenpersoonsclub. En meteen na deze diepe gedachten ben ik weer terug in de keiharde waanzin van de dag: het regent.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

20190527 Na regen eindelijk zonneshijn

27 mei 2019 - [Siviri](#), [Griekenland](#)

"Begin de dag met een dansje, begin de dag met een lach, want wie vrolijk is in de ochtend, die lacht de hele dag", ja je kunt de pot op, Giel, met dat deuntje. Ook dat geneuzel van *"zachtjes tikt de regen op mijn zolderraam"* kan me gestolen worden. Ik ben stiksikkeneurig. Het klatert van de regen op het zinken dak van de winkels onder mijn kamertje. In Ohrid, zonnige parel in Noord Macedonië.

Ik laat half acht gewoon acht uur worden en dan half negen. Ik heb gewoon geen zin om me weer kletsnat te laten regenen. Maar om nou nog een dag in de regen in een kamertje te blijven kniezen is ook niks. Dus tegen negen pak ik de boel in en op en rij de parkeergarage uit. Helaas zonder Eva in mijn oren, die heeft de bluetooth blues en wordt niet meer herkend door Sena de headset. Dus ik moet meer op het display van Tom kijken.

Langs diverse opstoppingen, door plassen en langs kleine verkeersongelukjes vinden we de weg naar Bitola. Feitelijk best een mooie weg, maar het asfalt is opgekruld door het vele zware verkeer en met die regen moet ik om de diepe plassen en putten heen rijden. Niet gemakkelijk want de spoorvorming is behoorlijk, soms wel tien a vijftien centimeter. En dat zorgt voor ongemakkelijk gedrag. Dus weinig tijd voor om me heen kijken laat staan foto's maken.

Net voor Bitola wordt het iets droger en net als ik denk aan foto maken van Noord Macedonische tafereelen valt mijn mond open. Al een paar kilometer verbaasde ik me over het afval in de berm en op de parkeerplaatsen, het deed me denken aan Zuid-Italië van de Tyrreense Toeren. Maar als de weg een draai om een heuvel maakt lijkt het wel of we werkelijk over een vuilnisbelt rijden. Honderden meters links en rechts van de weg liggen stapels huisvuil en gestort puin, afgebrande autowrakken op hun dak, halve auto's, gesloopte wasmachines en koelkasten.

En dan ook nog huisjes, naast en tussen de afvalbergen. Hutjes met golfplaat en barakken van steen. Wat een puinzooi zeg. Ik zie bolle boze mannen staan, van die jaren vijftig zigeuner types met leren hoed, naar het verkeer kijkend naast een afgetakelde Mercedes met een blik van "Durf er eens iets van te zeggen".



Zwerfvuil van Zwervers



Vieze Fiets

Omdat het tafereel direct naast de autoweg zich afspeelt en we met honderd of zo voorbijrazen heb ik geen tijd om foto's te maken. Dus je moet me geloven dat ik even verbijsterd heb zitten sturen. Daarna begint het gewoon weer te miezeren en gaat de weg kilometers lang rechtuit door een saai dal en bergen die hun kop in de grijze wolken hebben gestoken. Mijn kop zit tussen mijn schouders, spetters op het vizier en nauwelijks zicht op dashboard noch omgeving.

Eindelijk, we zijn bij Gradsko. Vanaf hier gaat het zuidoostwaarts richting Griekenland. Ik had deze route gekozen omdat deze slechts 30 minuten langer duurde maar toch mij een betere blik op Noord-Macedonië zou geven. Dat is in zoverre gelukt, dat ik diverse trotse borden heb gezien waarop de

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Europese vlag staat afgebeeld naast die van Noord-Macedonië en dat er letterlijk flink aan de weg wordt getimmerd. Als ik trek krijg en stop bij een hypermodern nieuw tankstation, is de winkel glad gepolijst maar volledig leeg en is het van verre aangekondigde luxe restaurant nog niet geopend. Dat gebeurt me drie keer: drie keer de hoop op wat droog voer en wat koffie. Noppes, niente, nada. Ik besluit 50 km door te rijden tot in Griekenland.



Dag Balkan



Vakantiegevoel

De grens is er weer zo één van : is dat nou tegenwoordig nog nodig? Met zijn allen in de rij, even pas afgeven en meteen terugkrijgen, vervolgens 200 meter verder hetzelfde ritueel en dan ben ik in Griekenland.

De afgelopen 40 kilometer waren al droog verlopen, tien kilometer verder is het 24 graden, flauw zonnetje, terras naast een pompstation, restaurant met aardige bediening en ja hoor, na het uitwisselen van wat “Kali mera” en “Parakalo” zit binnen vijf minuten de baas van de eenpersoonsmotorclub met zijn eerste Pita Gyros op een bordje en een pint koude melk. “Poly kala mé efcharisto poly, kali orexi”

Vanaf nu blijft het droog. Het wordt wel allengs drukker tot druk als we over de rondweg langs Thessaloniki scheuren, maar het gevoel is goed. Het vakantie gevoel komt. Ik begin te mijmeren over een terras of restaurant aan zee met van die blauwe stoeltjes.... Maar een doel zonder plan blijft slechts een wens, dus ik begin aan een plan. We stoppen en kijken op de kaart naar de mogelijkheden.

Nog nooit was ik op die vingers onder Thessaloniki, Cassandra, Sithonia en Chalkidiki, die vingers die mij altijd intrigeerden omdat dit ook het groene deel van Griekenland was, zo vertelden ze op school.

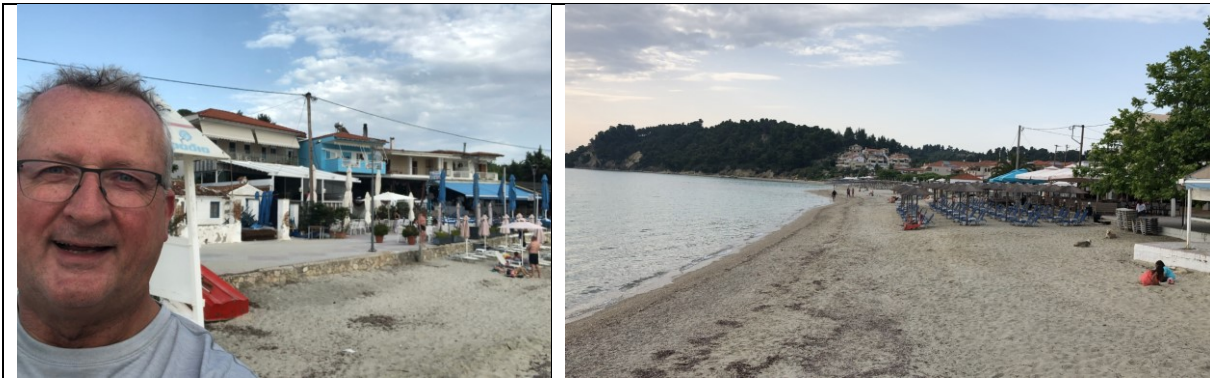
De naam van het dorpje Loutra, volgens de kaart, helemaal in het onderste punt van de linker vinger, kan Tom niet vinden. Een dorpje erboven wel. Vandaar rij ik wel verder. Maar als ik na een uurtje en 90 km verder aankom aan de kust, bevind ik me in piepklein stadje met een klein plein, een paar barretjes en restaurantjes, een pad naar zee en als ik ga zoeken: ook een hotelletje. Waarom nog verder rijden?

Als ik de motor parkeer naast de ingang in het steile steegje naar de ingang, heet de baas me welkom en stelt zich voor als Irakly, ofwel Hercules. Hij wijst me een kamer toe met airco, balkon, dubbel bed, gebruik van zwembad, inclusief ontbijt. Voor weinig, kan ik u zeggen. Meteen ga ik douchen en kleed me luchtig voor de rest van de middag en avond.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Na een wasje, in deze warmte zullen de sokken en onderbroeken wel drogen, loop ik op mijn slippertjes naar de mini-supermarkt voor wat chips en een blikje. Het is zo'n winkeltje waar ze van alles verkopen, inclusief wat opblaas zwemspul voor de enkele toerist. Als ik bij de kassa kom, een tafeltje met een kleedje en een moeke in jurk en schort, doet helaas de pinautomaat het niet. En ik heb, zoals gewoonlijk in 2019, geen cash geld meegenomen. “Ach”, zegt het moedertje aan de kassa in een mix van Grieks en Engels. “Kom het dan later maar betalen, ga eerst maar genieten van je biertje.” Je begrijpt dat ik meteen daarna geld heb gehaald, ben teruggelopen en haar een fooi heb gegeven: ze is een voorbeeld voor de mensheid.



Aan het strand overheerst de vakantie euforie. De Balkan hebben we achter de rug, we zijn in het iets-meer-bekende Griekenland, aan zee, met een biertje in de hand. We hebben wat foto's gestuurd naar het thuisfront, een kort wandelingetje gemaakt op het strand en struinen terug naar het hotel. Na een duik in het hotel zwembad, klein en koud, ga ik aan één van de tafeltjes werken aan mijn reisverslag. Het gaat weer goed met de eenpersoonsmotorclub. Maar of er een dansje in zit betwijfelen we. Wél een lach.



Bron: Ecogriek.nl



Bron: Eenpersoonsmotorclub

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

In de hotel receptie heeft Hercules het stokje overgedragen aan Helena, de eigenaresse van het hotel. Haar moeder was Duits en als ik haar mijn complimenten maak over het goede weer, antwoordt zij mistroostig dat dit het enige goede aan Griekenland is, tegenwoordig. Zonder er dieper op in te gaan vertelt ze over de vele regels, de hoge kosten, de belastingen en het gebrek aan voorspoed in de toekomstvoorspellingen. Ik vraag haar waar ik het beste kan eten, vanavond. Ook dat is niet best volgens haar. Dus ik beland in een soort luxe snackbar met plastic stoeltjes en plastic tafeltjes met plastic tafelkleedje.

Okee, het is hier dus toch, als je voorbij de uiterlijke schijn kijkt, anders dan vroeger, anders dan thuis, anders dan elders. Het is niet het beloofde land, zonovergoten met blije mensen, wijn en plezier. Ik bedenk me dat de spaarzame en kortstondige ontmoetingen die ik heb tijdens mijn reis, feitelijk niet een beeld geven van de werkelijkheid. Het zijn kruispunten waarop hun reis bij toeval met die van mij samenvallen. Hun weg leidt niet naar het zelfde doel en we komen niet van dezelfde plek. Hun situatie is niet als die van mij en we reizen dus met andere middelen. Ik besluit onderhuids dat ik me iets meer zou moeten verdiepen in de geschiedenis van het land en de regio en de steden waar ik kom en iets meer moet vragen over wat hun plannen zijn, waar zij naartoe gaan.

Het benadert een beetje het idee, het gevoel dat ik al had in Bosnië. Je weet niet wat je ziet. En toch is dit ook weer anders. Omdat het wellicht beter aansluit aan mijn ervaringen van vroeger, mijn herinneringen? Al denkende en lezende eet ik in het restaurantje een Grieks dinertje met Gyros. Je begrijpt dat ik genoeg heb aan mezelf. Als ik nu in een groep had gereisd waren deze ideeën nooit naar boven gepopt. En als ze opgepoppt waren, was er geen tijd geweest om het te delen of op te schrijven. Man o man, het wordt aan het einde van de dag filosofisch. Ik word moe van mezelf. Of komt het door het derde biertje? Whatever. Het is tijd om naar bed te gaan.

Op bed zit ik nog even met een bolle buik te kijken naar de samenvatting van de Formule 1 van Monaco. Het licht gaat uit. Aan het einde van weer zo'n geweldige, enerverende, inspirerende, vermoeiende dag in het leven van een motorreiziger.

20190528 Droog

28 mei 2019 - [Stavros, Griekenland](#)

Droog. Blauwe lucht. Lekker temperatuur. Vakantie.

Na een eenvoudig ontbijtje heb ik de kleding weer aangedaan, mijn polsen ingesmeerd en ben gaan tuffen. Heerlijk, zonnetje aan de hemel, rustig rijdend langs de kust van Cassandra, de linker vinger. Langs heel veel baaien en beaches. De westkant van deze westelijke vinger is nog redelijk eenvoudig en ongerept, de oostkant heeft veel meer hotels en resorts. Ik besluit ook om de middelste vinger te bezoeken. De wegen zijn redelijk tot goed en lekker rustig deze tijd van het jaar.



Bron: [Ecogriek.nl](#)



Bron: [Ecogriek.nl](#)

Vanmorgen, nee eigenlijk gisteren al, viel het me op hoeveel bloeiende planten in de berm staan. Veel brem en roze en paarse bloemen die samen een lekkere geur afgeven. Als je daarna door het bos rijdt

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

ruik je hars en dennenboom. Langs de velden ruik je het hooi. In de dorpjes vaak gebakken vlees of vis op de barbecue. Al met al is het fijn rijden op Kassandra. Volgens mij heet het hier zo.

Het rondje is klaar en ik rij naar de middelvinger, Sithonia. In het dorpje Metamorfoosi (je verzint het niet) stop ik voor een koffie. Bij een super-bakker. Aardige kerel (en echtgenote) met fantastisch bakwerk, baklava en brood. Als ik een stuk gebak aanwijs knikt hij en lacht. Even later dient hij het op, met daarnaast nog een ander stukje zoetheid, gewoon om te proberen. We nemen de tijd om meteen wat telefoontjes af te handelen en voor ik het weet zit ik hier bijna een half uur te genieten.



Na een dankwoord op het schoolbord gaat het verder. Op de middelvinger is het drukker en meer toeristisch, maar deze vinger is wel dikker en hoger en heeft een groot bergachtig gebied in het midden. De wegen zijn ook hier redelijk goed en omdat het droog is, is sturen hier ook bijna vakantie. Grapje. Het is vakantie.

Ook hier weer heel veel baaien en beaches, veel barretjes en restaurantjes, wel veel meer toerisme.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Vandaag is een dag van genieten en rustig aan doen, van sturen en af en toe stoppen. Vandaag is een dag dat ik niet veel kilometers maak. Vanmorgen ben ik al wat later begonnen en niet ver in de middag heb ik gekeken waar ik zou willen overnachten. Op mijn radar staat een zoetwatermeertje, Limni Volvi, in plaats van een kustplaats. Maar als ik er in de buurt kom zie ik geen enkel hotel. Aan de weg die langs het meer loopt zie ik slechts één bar, en wel één met lekkere koffie en een paar oude baasjes die grapjes maken dat mijn motor groter is dan hun drie brommertjes bij elkaar. Leuk, dat gebarentaal-communiceren. En dan nog grapjes maken ook.

Op de iPhone zie ik dat tien kilometer verderop er ook zee is. Daar in Stavros zijn diverse hotels en appartementen. Ik kies er een, die bevalt. Net als de oude mannetjes spreekt de blonde hoteldame ook alleen Grieks en gebarentaal: Gebaritis. We komen er uit en ik krijg een leuke kamer met uitzicht op zee. Eerst moet echter de motor nog door het poortje, een nogal hoge stoepwand op. Met wat keien en een balkje bouw ik een helling en staand op de pedalen jump ik de tuin in. Hoola. Dankzij de offroad training. De motor staat nu dus onder mijn balkonnetje weer veilig onder de Sjak-doek (mooiere naam kan ik niet bedenken).



De blonde hoteldame werkt onder het balkon de tuin netjes bij. Ik kweek alvast wat trek voor zo meteen door het drinken van een biertje in een schoon T-shirt.

Vanmorgen was het droog, vanmiddag was het droog, vanavond (het is nu 18:30) is het droog. Paar wolkjes, 20 graden vanmorgen, 28 vanmiddag en nu een perfecte 23. Uitzicht op zee, kamertje voor weinig, motor weer onder de Sjak-doek.

We wandelen langs het strand naar het stadje. Diverse winkels staan op het punt te sluiten, diverse bars en restaurants krijgen de eerste bezoekers binnen. Ik besluit op een terrasje van een typisch Grieks restaurant plaats te nemen, zo'n restaurant zonder opsmuk waar de eigen inwoners naartoe zouden gaan. Met een eigenaar en eigenaresse die in hun eigen keukentje uit olie en meel, groenten en kruiden de lekkerste dingen maken. Hier kies ik uit een aantal uitgestalde Griekse gerechten een maaltijd. Prima. Vandaag lekker eens geen diepe gedachten. Zo kan het ook. Mijn enige plan is om morgen waarschijnlijk nog een dag rustig te toeren in Griekenland voordat ik de sprong waag naar het Aziatische deel van Turkije.

20190529 Geluk bij een . . . gebeurtenis.

29 mei 2019 - [Fanari](#), [Griekenland](#)

Als de wekker gaat ben ik alweer wakker in de weer. We hebben er weer zin in. Vandaag voorlopig de laatste dag in Griekenland. Ik zou in principe vandaag de oversteek naar Turkije kunnen maken en doe het niet. Mij bevallen de herinneringen aan oude Griekse vakanties nog prima, dus doen we rustig aan.

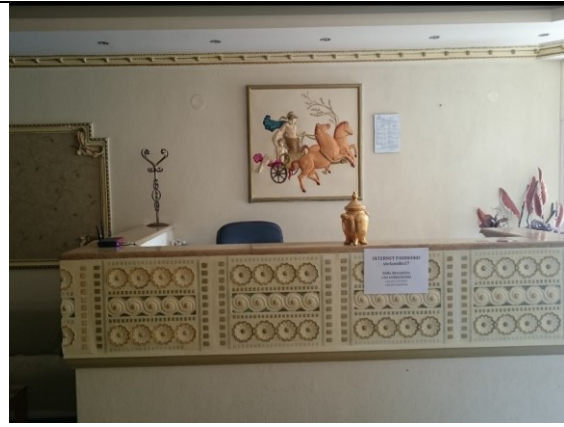
Bij het betalen overigens ontstaat er weer wat geharrewar over wel en niet digitaal betalen. Ik heb al lang in de gaten dat de blonde hotel Dolly mijn bezoek buiten de boeken wenst te houden maar ze doet zo formeel dat ik bij mijn standpunt blijf dat ik niet genoeg cash heb om te betalen. Dus doet zij

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

alsof de betaalautomaat niet werkt en begint de WIFI router te demonteren. Terwijl zij prutst maak ik een foto en begin alvast de motor op te tuigen.



Blonde Women in a Digital Era



Tough Rider waiting for the Bill

Na een jump uit de tuin, de hoge stoep af en de straat op, kiezen we een binnenweg langs de kust en door de heuvels. Vanmorgen kwam er weer een enorme knal uit de uitlaat. Gisteren meende ik ook al wat te horen, maar nu maak ik me zorgen. Als ik naar het volgende dorp rij klinkt er geen harde “knal” maar een soort gigantische “boem”. Echt een geluid waarvan ik omkijk of er niets is ontploft. Mijn motor loopt echter goed, toch stop ik voor een lokale bakkerij, stap af en contoleer eerst of alle onderdelen nog op en aan de motor zitten. Want het klonk alsof het complete luchtfilter was opgeblazen. Er is niets te zien, dat scheelt een directe reparatie. De bakkerij lonkt mij voor koffie. Met zo'n broodje om mee te ontbijten.

Onderuitgezakt zoek ik op internet naar de dichtstbijzijnde BMW dealer. Die zit, gelukkigerwijs, in Xanthi, een stad waar mijn route via de B2 doorheen komt! Over 75 km ben ik er. Ik bel nog even om te vragen of ze geopend zijn, dat is het geval. Ze hebben tijd om even naar de motor te kijken voordat ik de grens over ga. Da's mooi.

Even terzijde, ik kan er gewoon niet omheen. De koffie bij de bakkerij is prima, het broodje eveneens. Maar wat ik wil zeggen: de bakster zelf is dik. Massief. Niet gewoon dat je zegt dat je dat wel vaker ziet. Nee. Als je haar een theedoek voor de buik zou hangen, zou deze volledig zichtbaar zijn. Ze is zo enorm dik dat ik me verbaas dat ze nog kan lopen, ook al is het een beetje waggelend. En, denker die ik ben, ik verwonder me over het feit dat mensen symmetrisch vet worden. Links en rechts even dik, dat is vast en zeker vanwege het feit dat ze anders zouden omvallen. En ik moet even denken aan de Irish Pub in Ohrid met het uithangbord: *“Fat people are harder to kidnap, so come here and eat what you can!”*

De B2, de oude hoofdweg naar Xanthi, loopt parallel aan de snelweg, is rustiger maar wel 30 minuten langzamer. En omdat ik niet dwars door Kavala wil, neem ik die snelweg. Die eveneens super rustig is. De verkeersborden manen tot het matigen van de snelheid tot 70. Die bochten en het mooie asfalt manen tot 150. Ik ga er ergens tussenin hangen: schitterende uitzichten over de bergen en baaien.

En dan wordt het saai.

De bergen gaan weg en vlak land is ons deel. Nog veertig kilometer voor de afslag naar Xanthi-Oost dus we gooien er nog maar een halfuur gapen en geeuwen tegenaan. Meteen na de afslag vind ik al snel de BMW dealer slash handelaar. Met een superluxe showroom met de nieuwste en oudste modellen en in de hal daar achter ook een opstelling met speciale motoren en auto's. Het is dus ook een soort museum. Mijn complimenten aan de eigenaar komen goed aan, de beste man heeft ook met Safe Motors in Rotterdam zaken gedaan.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



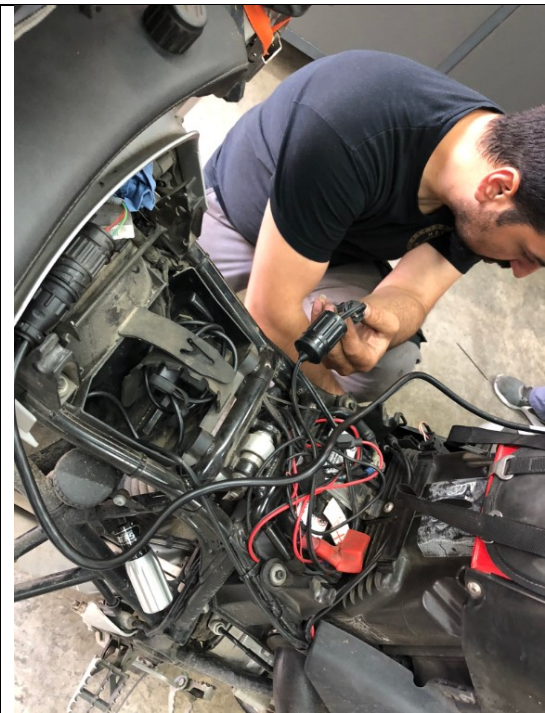
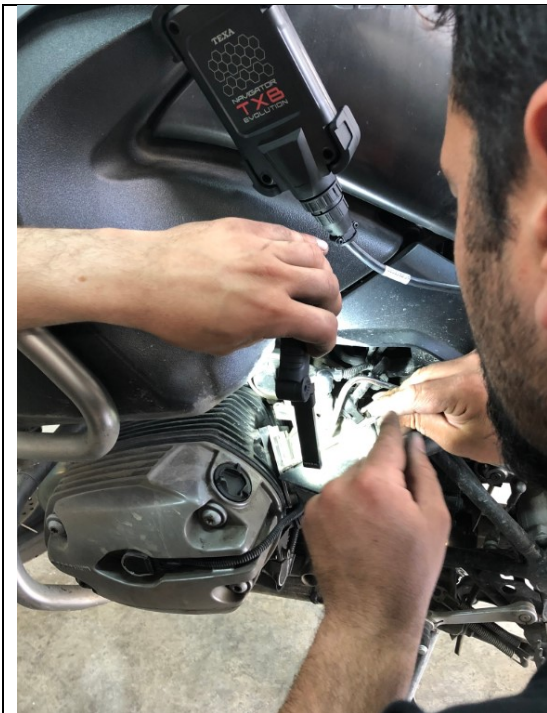
Tudefout?



Myseum?

Maar helaas heeft hij hier geen werkplaats, daarvoor moet in de vestiging in de stad zijn. Vier kilometer verder zie ik links en rechts diverse motorzaken en scooterwinkels. Uiteindelijk vind ik de werkplaats van BMW, maar jammer genoeg heeft men voor mij geen tijd. De werkplaats zit vol, één monteur is ziek en dus jammer maar helaas.

Of toch niet? De man neemt zijn mobieltje en binnen mum van tijd wordt ik voorgesteld aan een vriend die mij naar een vriend zal begeleiden en daar zouden ze me kunnen helpen. Lang verhaal kort: binnen 3 minuten werken twee jonge ervaren monteurs een uur aan de motor. Bougies gecheckt, computer uitgelezen, leidinkjes en kabeltjes gecontroleerd, 2 volt stekker weer gemaakt, banden opgepompt en ik kan weer op pad.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Terwijl de mannen bezig zijn komen diverse personen een blik werpen. Een politie agent komt quasi toevallig een praatje maken, buurmannen komen poolshoogte nemen en ik word voorgesteld aan de voorzitter van de Vespa Club van Griekenland, die volgende week op weg gaat naar Hongarije voor het Europese Vespa treffen

Als mij de sleuteltjes van de motor worden overhandigd pak ik mijn portemonnee. Zij proppen deze weer terug in mijn zak. Maar betalen dan? Dat hoeft niet, volgens de heren monteurs. Ik vind van wel, dus als alternatief geef ik ze geld “voor een bloemetje voor de vrouw en een wijntje bij het avondeten”. Dat wordt vervolgens weer beloofd met een mooie foto.



Het knallen werd overigens veroorzaakt door slechte benzine. Ze raden me aan om Shell V-power te tanken, zeker straks in Turkije. Ik zal er aan denken.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Als ik weer onderweg ben denk ik dat er nog tijd is om nog iets cultureels te doen dus sla ik af bij het bord “natuurlijke warmwater bronnen”. Helaas is de bron opgedroogd, tent opgedoekt, hekwerk verroest. Dan maar verder.



De weg verder naar het zuidoosten loopt langs het Vistonida meer, een beschermd gebied vol vogels. Ik zie vooral veel ooievaars. Eén nest had zelfs vier jongen! Het is een vruchtbaar gebied, zeker. Als ik zo doorrij ben ik over 30 kilometer kom bij Alexandroupolis, de laatste grote plaats in Griekenland en dan is het landinwaarts naar Turkije. Ik besluit deze stap, dit hoofdstuk in mijn reis, te bewaren voor een nieuwe verse dag. Dus neem ik de afslag naar Fanari Beach om nog even de zee te zien.

En wauw. Wat is dit dorpje weer een pareltje. Heerlijk Grieks met taveernes aan het water en kamers te kust en te keur. Als ik de motor stil zet aan het einde van de kade zie ik parasols, terrasjes, zee links, hotelletje rechts. Ik ben verkocht. Einde van de rit van vandaag.



Lekker nog even naar het strand geweest. Niemand behalve ik. Wel een douche voor na het spetteren. Mijn kamer en balkon zien uit over mijn motor, het pleintje, het terrasje en de zee.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Need I say more?

20190530 Smakelijk eten

30 mei 2019 - [Erdek, Turkije](#)

Vanmorgen ben ik als eerste naar de baksters gelopen en een “Coffee to go” gekocht. Plus wat drinkyoghurt, sinaasappelsap en een croissant.

Er ligt één stapel met Croissants. “Croissant met marmelade of chocolade?”, vraagt de dame. “Doe maar chocola”, zeg ik en vraag me af hoe ze aan de buitenkant kan zien wat de vulling is. Het zijn overigens gigantische croissants.

Wat blijkt: ze pakt gewoon een willekeurige croissant, snijdt hem open en gooit me er toch een kwak Nutella op! Aha, vulling achteraf. Geheim ontrafeld.

Op mijn privé terrasje zit ik te ontbijten en geniet van het moment. Straks gaan we op pad, richting Turkije. Over de Dardanellen, dat is de strook water die de zee van Marmara verbindt met de Middellandse Zee of zo u wilt de Egeïsche Zee. Ofwel, vandaag steek ik over van Europa naar Azië. Maar zover is het nog niet.



Ontbijt met Nutella, koffie en water



Mijn eerste doorwading.

Ik besluit om vandaag een combinatie te maken van snel opschieten en tegelijk ook iets van het landschap en de cultuur te zien. We beginnen dus met een stukje binnendoor naar Komotini, wat uitdraait op grind, gravel, keien, een rivierdoorwading en... niks “en”. Dit gegravel en geploeter zie ik voor de komende 30 km niet zitten dus kiezen we maar weer een stukje snelweg naar Mikri en dan weer dwars door Alexandroupolis.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

In deze drukke stad besluit ik om bij een willekeurig terras te stoppen voor een kopje koffie. Dus ik stop, stap af en wordt verdorie pardoos bijna meteen achterop gereden door twee motorfietsen. Die me overigens bekend voorkomen. Ik zwaai en roep en daar stoppen inderdaad de twee jongemannen die ik in Zwitserland al tegenkwam. Wat een toeval.



Koen en Jan 10 dagen ouder



Hier ongeveer

Na wederzijdse foto's van dit toeval scheiden onze wegen. Ik ga door naar de koffie, zij gaan door naar de grens.

Die grens met Turkije overigens is me een dingetje. Vanuit Alexandroupolis leidt er een nieuwe vierbaans snelweg naar de grens. Zo'n vijf kilometer voor de grens stoppen de rijstroken naar het oosten en worden we door de middenberm naar links geleid. Deze twee stroken zijn opeens veranderd in een eenrichtingsverkeer weg, waarbij de meest linkse rijstrook, dus de vluchtstrook, verandert in een parkeerplaats van vrachtwagens. We passeren dus nu een vier kilometer lange rij van stilstaande vrachtwagens die Turkije in willen. Bij een gemiddelde lengte van 25 meter zijn dit 160 wagens in een rij. Stel dat de douane 10 minuten doet over 1 auto, dan betekent dit voor de laatste 160×10 minuten = iets meer dan 24 uur wachten. Ik zie een aantal chauffeurs staan koken op hun kookstelletje onder de huid.

Een paar honderd meter voor de echte grens is de organisatie van een nette rij wachtende vrachtwagens volledig verdwenen. Het is een krappe bedoening waar één vrachtwagen door geüniformeerd personeel wordt gemaand om een andere auto voorbij te steken. Dat gaan deels goed, totdat van de andere kant een iets te brede camper probeert richting Griekenland te rijden. Men wringt en toetert en doet zijn best om elkaar niet te raken. In de tussentijd vinden de uniformen dat ik met mijn brommer met koffers en zo wel tussen het verkeer kan doorrijden. Het lukt met heen en weer steken en dwars zetten ternauwernood.

Na dit chaotische verkeersspel volgt het volgende, maar iets voor de hand liggender toeval. Als ik bij de grens aankom en onnozelen aan een paar wachtende koekblikken (wel met airco) voorbij rijd, ben ik weer verenigd met de Hollandse Jan en Koen. Nu hebben we iets meer tijd om bij te kletsen dan vreemd geparkeerd langs een drukke hoofdstraat, hoewel een Albanees met een kort lontje af en toe boos toetert en mij dito aankijkt. Hij is boos dat ik hem in de rij voorbij ben gestoken en gunt me die twee minuten eerder paspoort controleren niet. Tsja.

Al pratende komen we bij het eerste poortje om Griekenland uit te komen. Dat betekent iets naar voren rollen zodat mijn kenteken genoteerd kan worden, dan weer terug rollen om gedwee de papieren weer aan te nemen. Het volgende poortje is ten behoeve van de controle van paspoort en kenteken en groene kaart, alsmede van het visum om Turkije in te komen. Dit laatstgenoemde papiertje is een soort belasting: je kunt in Nederland gewoon via Internet een visum kopen. Deze wordt als PDF aan je gestuurd zodat je het thuis moet uitprinten want digitaal tonen is niet toegestaan. Dit papiertje heb ik ergens diep weggestopt en bijna vergeten. Echter, ik heb de tijd om te zoeken en te vinden. Het derde poortje is voor de controle van paspoort en kenteken en groene kaart, wederom

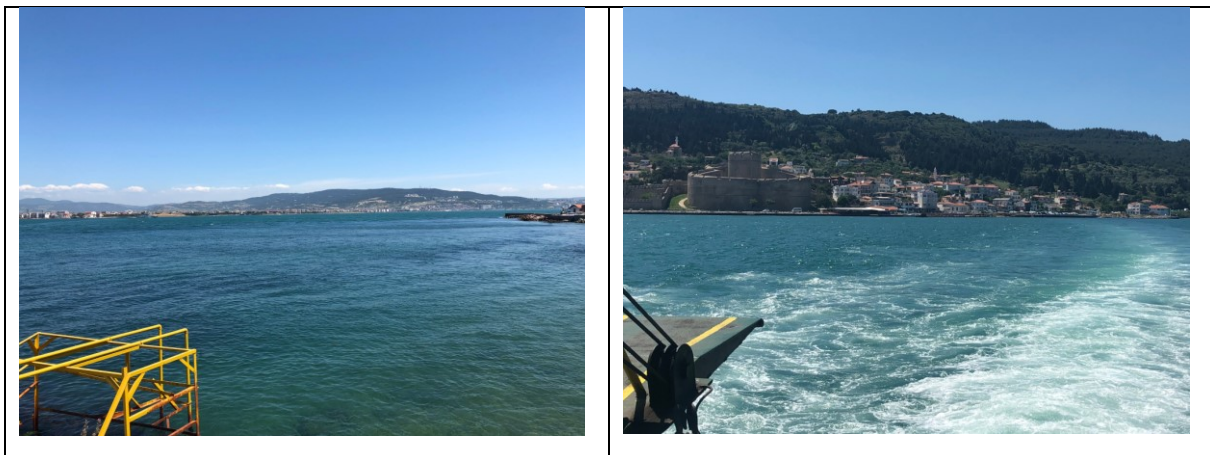
“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

voor Turkije in. Inmiddels heb ik onze Albanees, die telkens bij elk poortje netjes achter ons aansluit, een gombal van Odile aangeboden die hij moet weigeren vanwege Ramadan. Spijt me.

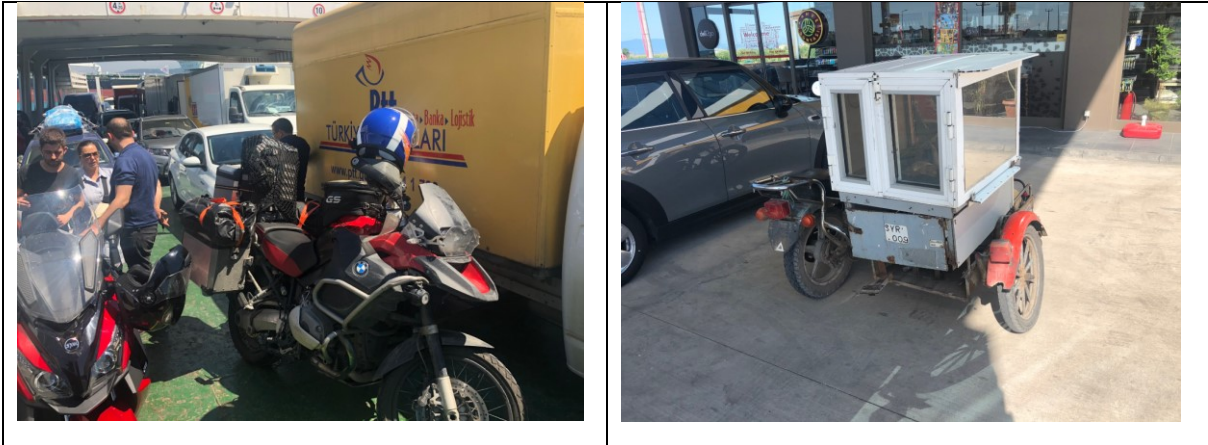
Bij het derde poortje had ik de instructies van de douanier beter begrepen dan de twee andere motorrijders, had de papieren al klaar voor de controleur en dus ben ik eerder klaar met stempelen. Ik groet de Hollandse Jongens en rij alvast Turkije in, maar niet nadat ik het laatste en vierde poortje ben gepasseerd: weer even stoppen, papieren afgeven, naar voor stappen voor het lezen van het kenteken en weer naar achteren om de papieren weer aan te nemen. Bon voyage!



Het landschap is niet spectaculair. Golvend gras, af en toe bossen en bomen. Veel vlakke, droge weilanden. Het wordt warmer. Van 26 tot wel 30 graden. Onderweg naar Kilitbahir, waar ik de pont wil nemen naar Canakkele, is het te warm geworden en wissel ik de trouwe weers- en wind- en regenbestendige Stadler motorjas om voor mijn doorwaai-zomerjas. Gestaag vloeien de kilometers onder de wielen door. Er komen mooie uitzichten over het water met aan de overkant Aziatisch Turkije.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

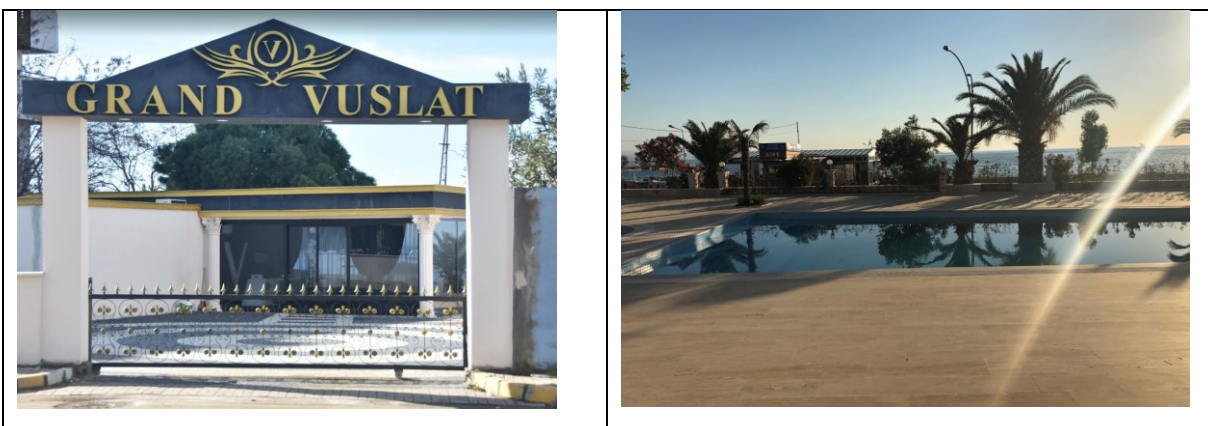


Bij de pont koop ik een kaartje voor €5,- en krijg voldoende wisselgeld voor een tosti bij de kiosk aan de overkant. Het past precies: als de tosti warm is loop ik naar de motor en kan meteen aan boord. Wandelaars, fietsers, scooters, auto's, bussen, alles krioelt door elkaar. Tijdens de overtocht eet ik mijn broodje en praat wat met de overige reizigers. Ook bij het van boord gaan krioelt alles weer door elkaar. Gelukkig heb ik Eva in mijn oor: zij loodst me prachtig door de stad heen en binnen 10 minuten rijden we weer 90 waar we 100 mogen. Of zo.

Wind in mijn gezicht en gebrom in de oren. Twee uur lang rijden we zo door het glooiende landschap. Tijd genoeg om aan van alles en nog wat te denken en om een beetje te wennen aan het idee dat ik in Azië ben. Niet dat dat veel helpt of zo. Mijn gedachten blijven vooral bij de weg, de omgeving, het rijgedrag van de medeweggebruikers (zoals tractoren, wandelaars, brommers, kruipende vrachtwagens, sjezende Mercedesen). Pas als het tijd is om af te slaan naar Erdek gaat de adrenaline weer stromen.

Eva en Tom besluiten me een stukje binnendoor te tonen. Dwars door het dorpje Edincik gaat het. Over pleintjes, door steegjes, over klinkers als rotsblokken (een soort waterhoofd-kinderkopjes zeg maar). Daarna wordt de weg beetje Zuid-Franse Riviera. Het is er warm, met tussen de huizen struiken en bosjes, om de tien of twintig meter een bar of hotel of camping of weet ik veel. Daarna komt Erdek in beeld, met volgens het naambord een populatie van 37000 en nog wat. Het is nog steeds warm. We willen het water in. En zoeken dus een hotel met zwembad.

Volgens mijn hotel zoeksite is er één op vijfhonderd meter van waar ik sta te googelen. En ook al staat er het woord “Grand” in de naam, we rijden er naartoe. Vanwege eenrichtingverkeer en voetgangersgebied via een omweg. Dan sta ik voor een poort met gouden spitsen met daarachter een marmeren plein. Het lichtblauwe zwembad lonkt. Ik wil hier naar binnen!

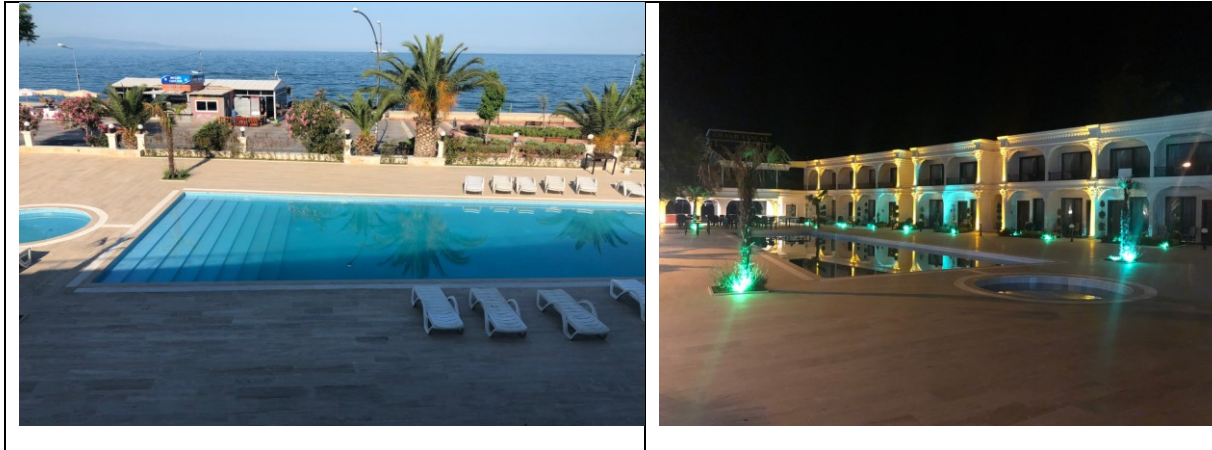


Dan komt er een scene die zo uit de bioscoopfilm kan komen van “The best exotic Marigold hotel, versie 3”. Een keurige jongedame komt we welkom heten met een betoverende “Merhaba” maar haakt subiet af als blijkt dat ik geen woord Turks spreek. Haar plaats wordt ingenomen door een innemende

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

jongeman, tweelingbroer van Sonny Kapoor. Hij neemt me de gekoelde receptie in. “Please sit down, Sir”, we gaan zitten om de kamer te bespreken, hij verklaart dat het hotel net nieuw is (Vernieuwd is) en dat ik de tweede gast ben. Omdat alles nog niet helemaal werkt is het zwembad nog even gesloten.

In de kamer werkt de minibar nog niet, maar hij schuift en frunnikt en nu moet het werken. Als er iets is moet ik hem of de receptie bellen. Natuurlijk mankeert er nog meer. Geen heet water, vreselijk pluizende nieuwe handdoeken. Maar vertel nu zelf: ben je ooit de tweede gast geweest in een nieuw hotel? Met “Grand” in de naam, met zo’n uitzicht? Ik geniet. En zeker vanwege die vergelijking met Sonny.



Mijn wandeling naar het strand valt wat tegen. Ik bedoel, het wandelen gaat goed maar het strand valt tegen. Het strand is vies, er liggen kwallen en wier en rommel. Dan gaan we maar niet zwemmen. We gaan vervolgens met iPad en geld de stad in, op zoek naar een koude Efes en iets te eten. Het terras van “*Kafkas Restourant*” komt vanzelf in beeld, de koude Efes na wat hulp van Google Translate, net als die heerlijke kalamaris met saus. Bayim Kafka, de baas zelf, komt mij als enige onnozele buitenlander nog even waarschuwen dat er zo meteen een Ramadan-knal komt om het einde van het vasten van die dag aan te geven. Hij is net klaar om me dit uit te leggen en toch nog plotseling, om 20:39, komt de enorme knal van het kanon.

De vasten-periode is over, het zal zo wel drukker worden in het restaurant en jawel, meteen komen er vijf mensen aanschuiven aan een zojuist klaargezette grote tafel. Smakelijk eten ofwel “Lezzetti yemekler”.

20190530 Extra: Leven

30 mei 2019 - [Erdek, Turkije](#)

Vanavond werd ik tijdens het eten getriggerd door een stukje in het boek van Harari. Al een paar keer heb ik het over diepere gedachten en zo, en over leven begint aan de grens van je welbevinden. Nu lees ik een stuk over een soldaat in actie. Waarbij de man praat over mentaal en fysiek bewustzijn op het moment dat er gevaar was.

Dit bewustzijn ervaar ik in mijn geval als de weg bochten geeft die ik kan aanvallen, als de weg knijpt als ik al schuin in de bocht lig. Als er putten of grindplassen in de bocht liggen waar ik overheen moet. Als mijn billen samenknijpen en er een soort wasknijper op mijn middenrif geplaatst wordt. Het is meer dan angst of concentratie. En ook als de temperatuur hoger is of lager dan aangenaam, als het regent dat het giet en ik niets zie en ook tijdens die trajecten als ik weet dat het nog uren duurt voordat ik ergens ben. . .

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Dat zijn momenten dat ik geen emotionele verplichtingen heb, geen huur hoeft te betalen, dat ik los kom van het verleden en van de toekomst en dat ik terecht kom in het NU. Ik denk dat dáárom vrijheid voor mij zo belangrijk is. Steeds meer stukjes NU aan elkaar rijg. Ik heb voor dit ongemak gekozen en het ongemak, dus over de grens van gemak, maakt mij . . . levend?

Maanden later, in de film “Le mans 66”, zie ik een scene die dit fenomeen eveneens omschrijft. Als de hoofdrolspeler met zijn zoon op het asfalt van het circuit zit, kijkend naar de volgende bocht, en praat over de ideale lijn. Hij omschrijft dat je blikveld op het moment van remmen en insturen niet vernauwd is, maar juist heel breed is. Je ziet alles, elk steentje, elke scheur in het wegdek. Je ziet ook de ideale lijn als een soort streep, een veeg verf op het canvas van een schilderij. Het enige wat je nog hoeft te doen, is deze lijn te volgen. Het is geen focus, het is een alom aanwezig zijn.

20190531 Warm

31 mei 2019 - Iznik, Turkije

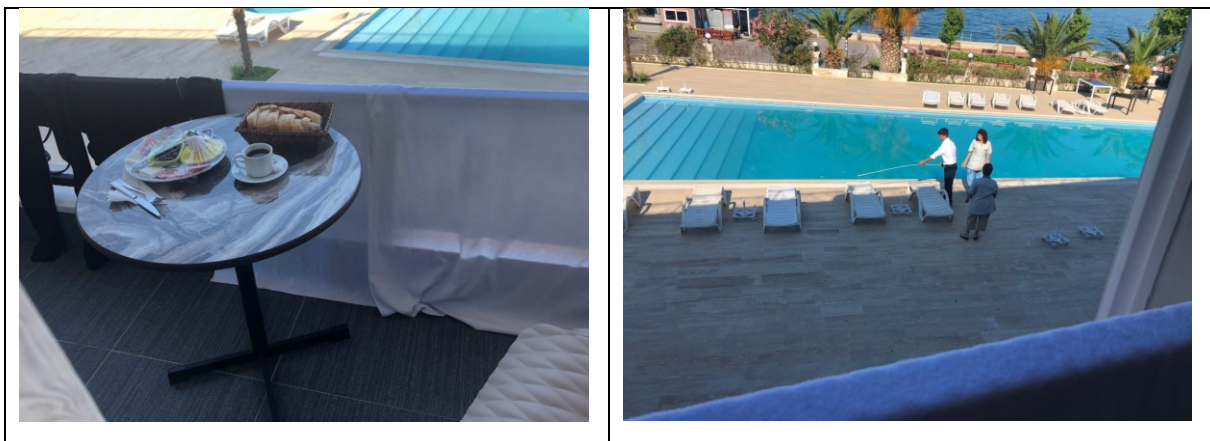
We bedoelen, 33 graden is toch warm, nietwaar? Met motorhelm, motorlaarzen, handschoenen, jas en broek.

Ik word wakker in Turkije. In een eigenlijk veel te luxe hotel, maar ja, vanwege de prijs hoeft je het niet te laten. Het voelt wel een beetje verwarrend, dat wel. Buiten is het half acht en inmiddels een heerlijke 23 graden. Op mijn kamertje is het 25 graden, want stiekem heb ik de airco iets warmer gezet. Airco uit was geen optie, want dan werd het meteen een zweterige 28 graden of meer omdat het hele gebouw door en door warm is. En op 23 graden was het te koud onder alleen het lakentje. Er was wel een deken, in de kast. Maar dan heb je het meteen broeierig warm. Kortom, van al dat gedraai en gedoe heb ik niet best geslapen.

Half acht, dan maar douchen. Not. Er is geen water. Dus de receptie gebeld. De receptionist spreekt slecht Engels en ziet waarschijnlijk niet dat ik intern bel, ze denkt dat ik een kamer wilde boeken: “For how many people?”. Ik maakte de switch van “Best Marigold” naar “Falwty Towers”. Manuel kreeg hoorbaar een tik, inclusief auw en legt op. Even later werd ik teruggebeld met “Would you try again, Sir?” Blijkbaar heeft er iemand met het telefoongesprek meegeluisterd. En toen was er zoveel waterdruk dat de slang bijna uit mijn hand schoot.

Tijd voor ontbijt. Net als het zwembad is het restaurant nog niet klaar, dus wil Sonny mij een ontbijt op de kamer serveren. Na het douchen loop ik in sportbroek als de deurbel gaat. Blijkt dat Sonny een bleue jongedame het ontbijtblad laat dragen. Met een ontwijkende blik op mijn blanke buik, het is immers ramadan, zet ze het blad op het balkon en de beide personeelsleden vertrekken weer. Het ontbijt is overigens prima, lekkere kop koffie, luchtig brood, lekkere kaas en plakjes worst.

Als ik op het balkon ontbijt schiet ik in de lach. Er ontspint zich werkelijk een scene uit een film, als rond het niet functionerende zwembad ligbedden worden neergezet. Twee personeelsleden moeten elk bed op exact de goede afstand neerzetten, waarbij met een meetlint de positie wordt bepaald. Dit gaat goed totdat Sonny een rekenfout maakt en alles opnieuw wordt gerangschikt.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Ik treuzel. Waarom? Weet ik niet. Ik zit in het NU dus laat het gebeuren. Langzaam begint een deel van de club in te pakken, een deel zit op het balkon, een deel gaat zich scheren en opeens, hoe het komt weten we nooit, is de hele eenpersoonsmotorclub er klaar voor. We gaan op pad. “En waar gaan we heen?”, is de logische vraag. De verantwoordelijke voor de route was nog niet zo ver. Dus gaan we eerst maar eens een rondje schiereiland maken.

Nou, dat valt tegen. Niet dat het niet leuk is of zo. Maar de weg is slecht en noopt tot goed opletten. Liever zouden we letten op de uitzichten maar 80% van onze aandacht gaat naar de toestand waarin de weg zich bevindt. Dan nog 10% aandacht voor het rijgedrag van de Turken (in een dorp komt een dwaas de weg op, draait en komt op mijn weghelft direct op me af! ABS helpt).

Weet je wat ook tegenvalt? De mogelijkheid om foto's te maken. Als je al wiebelend en draaiend bochten maakt en je ziet in een flits weer een mooie baai of watervalletje, dan heb je nauwelijks kans om dit vast te leggen. En er zijn zoveel van dat soort mooie plaatjes dat je bang bent het te zullen vergeten. Dus heb ik zo her en der toch maar een foto gemaakt, zonder dat het de werkelijkheid weergeeft. Daarvoor heb je de wind, de geuren, het gewiebel en gedraai zelf en vandaag ook de bijkomende warmte bij nodig.



Halverwege het rondje schiereiland kom ik een afkortroute tegen om terug te keren naar het vasteland. Ik bedenk dat als de andere helft van het eiland net zoveel biedt als de eerste helft, dan kost het me alleen maar tijd maar voegt het niets toe aan mijn ervaringen. Dus besluiten we de afkortroute te nemen en gaan met negentig per uur richting Idzir, het oude Nicea. Ergens achter in mijn hoofd klinkt het cultureel, daarover later meer.



Om naast doorgaande wegen toch nog iets meer van het land te zien sla ik linksaf bij Yeni Karaagac om naar een korte lunch aan zee in Zeytinbagi te rijden. Heel apart oud origineel dorp. Veel oude mannen aan de koffie. Veel mensen op straat, vrouwen in harembroeken, sommige met hoofddoek.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

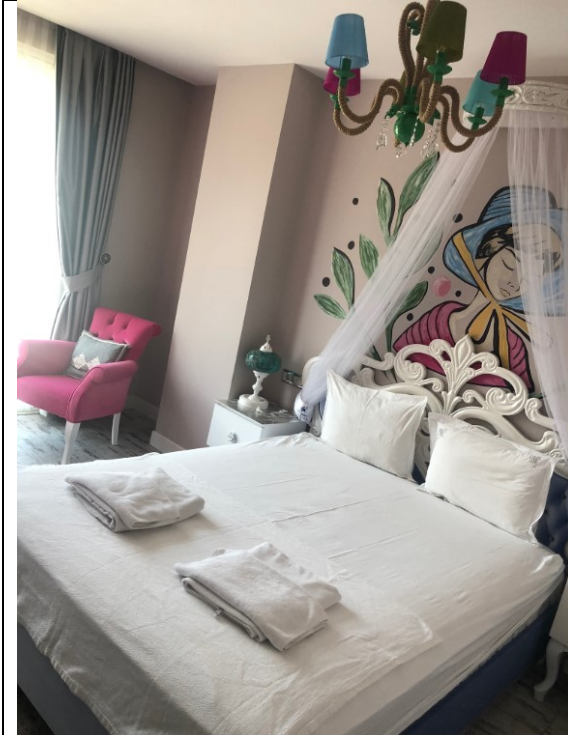
Maar als je dan een mannetje in een soort klederdracht op een ezeltje ziet rijden, met een smartphone aan zijn oor, dan is er de afgelopen tien jaar toch echt wat veranderd. Ook hier.



Via het stadje Mudanya met zijn steile wijken en gladde asfalt ga ik via secundaire wegen naar Gemlik. Dan zijn het nog een 40 tal saaie hobbelige warme kilometers naar Iznik/Nicea. Ik verdwaal een beetje door de stad richting kust. Nicea ligt aan een meer, de Iznik Gölü, moet u weten. Die kleine dwaalstraatjes leveren wel unieke plaatjes van werkplaatsen op straat, kleding die het woord mode nooit gekend heeft, slaggers, straathonden. Zelfs in de eerste versnelling rij ik nog te snel. Hier zou je een boek over kunnen schrijven, een leven aan kunnen wijden.

Moe en warm wil ik een zwembad. Met hotel ernaast, voor het gemak. 300 meter verder staat het hotel. Zwembad gevuld en klaar voor gebruik. Mij wordt één van de prinsessenkamers toegewezen, met nepbaldakijn, roze kasten en gekapitonneerde stoelen. De motor gaat via de zij-ingang naar het marmeren terras voor de receptie. Ikzelf ga zwetend, het is écht warm in een motorpak bij 33 graden als je stilstaat en bagage hebt gepakt, eerst naar de douche en dan naar het zwembad

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Drie, nee vier obers in een verder leeg restaurant. De jongste wordt gemaand de boomblaadjes om mij heen uit het water te halen. De andere gaat de gettoblaster aanzetten met Turkse disco en daarna staan ze met zijn vieren te kijken hoe mijn borstcrawl gaat. Wil je nog meer details?

In de schaduw, lekker nat, zit ik in een windje het begin van het verslag te schrijven als de oudste ober me aanspreekt. Olcar heet hij, heeft 15 jaar in Stuttgart gewerkt en is blij weer even zijn Duits te kunnen ophalen. Zoveel buitenlandse toeristen krijgen ze hier niet.

Ik ga zo meteen eens de stad in want ik zag al enorme ruïnes van stadsmuren en poorten, volgens mij is dit wel een soort culturele stad.
(Nu volgt een uurtje wandeling.....)

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Naschrift:

Aan Nicea hangt inderdaad een historisch plaatje, zoek maar eens naar het Concilie van Nicea. Als seculiere motorclub lees ik dan verslagen en geschriften waaruit naar onze mening precies naar voren komt dat wij als mensheid beduvelde en bedot zijn tot aan de dag van vandaag. Anderen zullen lezen dat hier de waarheid zoals zijn die willen zien is ontstaan. Waar, werkelijk, echt, realiteit?

Hiernaast een Fresco met een afbeelding van het Concilie van Nicea. Uit het Sümelaklooster, nabij Trabzon, plaatsen waar ik ook langs geweest ben.



Het culturele deel van de stad, voor wat ik kan zien, bestaat vooral uit wat er nu gebeurt, hoe de mensen van vandaag omgaan met hun ruimte. Er zullen vast mooie musea zijn en religieuze overblijfselen. Maar heden ten dage in de huidige cultuur zijn de ruïnes, voor zover ze niet bruikbaar zijn als dak, tafel of muur, enkel tot last en kostenpost. Voor restauratie of bewaren van het erfgoed lijkt geen geld beschikbaar te zijn. Een bordje “pas op! Vallende stenen” of “Niet beklimmen” voldoet.

Het culturele aspect van het land, waar ik voornamelijk tegenaan loop, is dat het Ramadan is. Daar is mijn gestel niet op gebouwd, daar ben ik niet op voorbereid. En in de voorgaande dagen waren er voldoende niet-moslims te vinden zodat ik niet de enige was die goddeloos kon eten en drinken. Hier en nu zijn alle restaurants leeg. Mijn maagje ook.

Me een beetje verdiepend in de gewoonten van het land, lees ik op Internet dat niet moslims tijdens de Ramadan gewoon mogen eten en bediend mogen worden. Als het maar niet opzichtig gebeurt, een beetje aan de kant, dan is het respectvol. Dus ik kies een restaurantje waar men mij wil bedienen. De menukaart heeft plaatjes van de gerechten (ten behoeve van toeristen of van analfabeten?). Het wordt maar even een fastfood hamburger met cola. Respect.

Als het donker is en koeler wordt wandelen we terug naar mijn hotel. Op het terras zitten diverse mensen heerlijk te dineren met wijn en bier. Als ik dat had geweten.

20190601 Anders

1 juni 2019 - [Bolu, Turkije](#)

Om te beginnen, ik heb heerlijk geslapen in de prinsessenkamer. Gauw de zwembroek aan voor een frisse ochtendduik. Het is tien voor acht. Er loopt een onbekende man rond het zwembad, met een jerrycan en een soort thermometer. Ik mag het water pas over tien minuten in, vertaalt Google Translate, terwijl de poolman dit bevestigt door op zijn horloge kwart-over aan te wijzen.

Geen nood, ik loop terug met het idee om alvast wat in te pakken, dan zie ik twee obers om mijn motor heen drementen. Ze beweren dat hij een beetje vies is (understatement) en dat zij hem graag even voor mij willen wassen. Ik verklaar dat het eigenlijk wel stoer is, zo'n vuile motor na zo'n lange reis. En als ik na tien minuten terugkom voor mijn duik, is de motor bijna helemaal schoon. Wat je met twee natte lappen al niet kunt bereiken.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Het ontbijt is weer prima, goed brood, goede koffie, lekkere kaas, zelfs een beetje pindakaas met echte stukjes pinda. Bijna halen ze me over om nog een nachtje te blijven. Maar nee, paps wil verder, de bergen in, even uit de warmte van gisteren.

Onderweg is de temperatuur een stuk aangenamer. 25 graden en als het iets hoger gaat nog lager. Dat is wel wat anders dan gisteren. Ook de wegen gedragen zich veel plezieriger. Wel af en toe een grindbak, daar waar ze aan het werk zijn, maar ook hele stukken prima wegdek met mooie bochten. Ik voel me veel beter.



Op een open vlakte rij ik opeens in de schaduw. Van een wolkje. Klein ondeugend wolkje! Wil je mij soms aan het schrikken maken?

“Jazeker”, zegt het wolkje met een grijs lachje. “Kijk maar eens naar voren, daar hangt mijn grote broer.”

En jawel, de hele familie regenwolk heeft besloten voor een dagje uit, net boven de bergen waar ik heen ga.

Net op tijd stop ik voor een jaswissel: doorwaai jas uit, allweather jas aan.

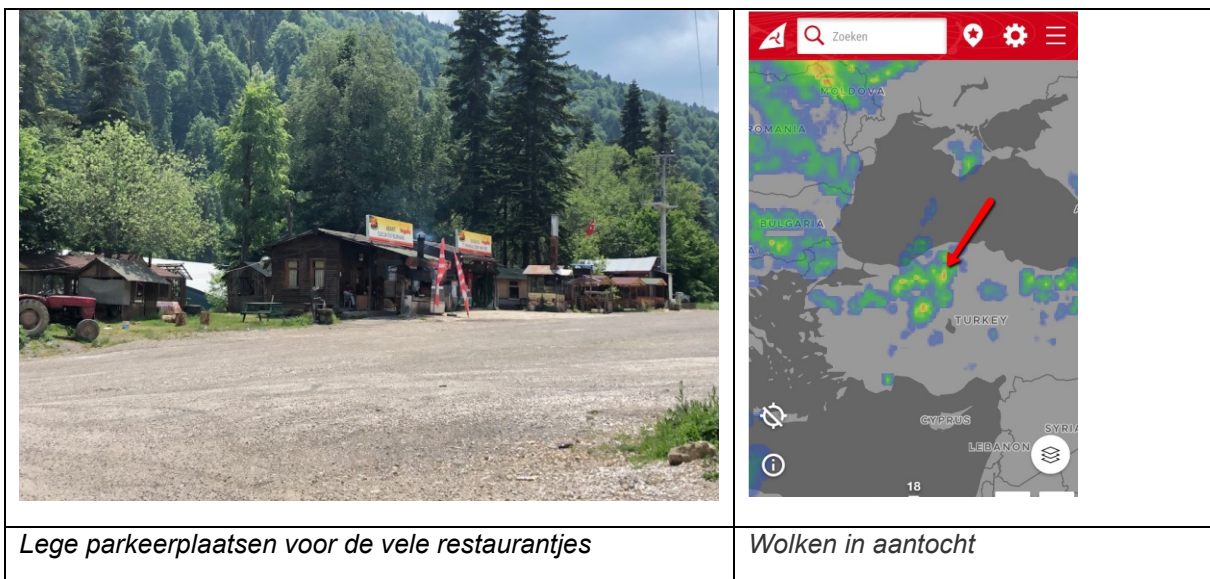
Het is toch iets koeler, dus ik heb geen echt bezwaar. Een aantal grote regendruppels vallen maar aan de natte weg te zien wordt het ergste mij bespaard.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Relatief droog kom ik aan bij Abant Gölü, ofwel het meer van Abant in de mooie bergstreek Bolu. Na alle rust en ruimte van zojuist is het een levendige toeristenboel hier, inclusief schoolreisjes. Velden vol met picknick tafels wijzen op een potentiële overbevolking in het hoogseizoen. Nu picknickt er bijna niemand, het is immers Ramadan.

Dat nekte mij overigens gisteravond bijna, op zoek naar een restaurant waar ik als niet-moslim gewoon op tijd wilde eten. En vanmorgen weer, toen ik gewoon een koffie met broodje of zo wilde nuttigen in een of andere gelegenheid. De Horeca zit in deze weken knap zonder werk. Ramadan, jammer dan.



Lege parkeerplaatsen voor de vele restaurantjes

Wolken in aantocht

Ik geef toe, de hogere heuvels van Abant zijn wel mooi. Niet om over naar huis te schrijven, hoewel ik dat nu wel doe. De mensen hier zijn er echter wel van onder de indruk en vertoeven hier graag, te zien aan het grote aantal eethuisjes aan de weg van Abant naar Bolu.

Als ik van de ene regio naar de andere rij, stop ik even voor een bezienswaardigheid die je overal in Turkije te zien krijgt.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Moet ik dit nog toelichten?

Eigenlijk wil ik voorbij aan Bolu de bergen in richting Zwarte Zee. Maar daar hangt die wolkenfamilie zwaar bijeen geklonterd onweer uit te broeden. En dat wil ik NIET meemaken. Ik stop, controleer Google Maps en zie een hotel op 1km. Dat kan ik net droog halen. Ik stap naar binnen en word weer hartelijk onthaald.



“Hier is de sleutelkaart, kamer 3008, zwembad en sauna en sporthal zijn gratis, u kunt hier vanavond dineren en de motor staat hier veilig.”

In verband met Ramadan vraag ik of ze bier serveren.

Als ik een biertje wil, komen ze hem naar mijn kamer brengen.

De kamer is er weer een van “wauw”. Met voorkamer en grote slaapkamer, mooi uitzicht, grote douche en enorm bed.

Snel verkleed ik me en we gaan even naar het zwembad, en in de lauwe stoomkamer, en even koud douchen.

Dan snel tussen de buien naar buiten, bij het tankstation even paar nootjes gehaald, als knabbel voor bij de borrel. Terug bij de bar gevraagd of ik twee flesjes bier mag meenemen naar boven.

De Barman wordt erbij gehaald, deze zegt wat in het Turks wat vertaald wordt naar “hij komt ze zo brengen”.

Half uurtje later bel ik de receptie eens: “We hebben geen flesjes koud, wel blikjes. “

“Dan doe maar blikjes.”

“Gefilterd of ongefilterd?”

“Ongefilterd”

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

“Dat duurt 10 minuten want de barman zegt dat ze nog niet koud genoeg zijn.”

“Ik drink mijn bier nooit koud”

“OK Sir”

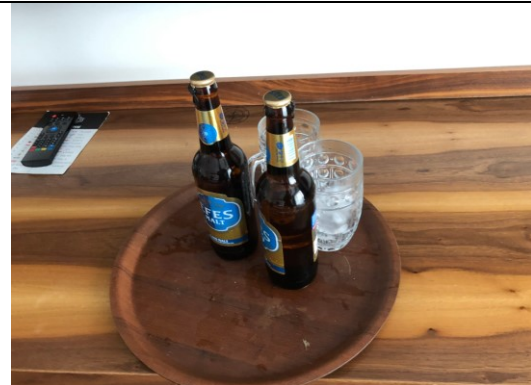
“Maar komt hij ze nu meteen brengen?”

“Ik zal het vragen, Sir”.

En dan, vijf minuten later komen de twee flesjes. Iets duurder dan gewoonlijk. Maar wel lekker, voor bij het schrijven van het verslag van vandaag.



Kinky doorkijkje van slaapkamer naar douche



De twee lauwe biertjes met gekoelde glazen

Zo zat ik daar, lekker droog met buiten het onweer. Met een knabbeltje. Om trek te krijgen. Voor straks bij het buffet.

Het is een groot hotel, met bussen met gasten in groepen. Het is ook Ramadan dus hoe laat kunnen we eten? Half acht is gezegd, dus tegen achten kom ik aan in een grote lege zaal. Er zou een trouwfeest zijn.

Net als ik mijn kopje eiersoep eet komen de eerste gasten binnen. Denk ik, want ze zijn netjes gekapt en gekleed. Sommige traditioneel zwart, met sluier, hoofddoek en sommigen modern. De mannen hebben soms een jasje aan, soms een net overhemd boven een jeans, of gewoon T-shirt. Men praat gedempt. Kijkt neutraal. Schudt soms handen met een glimlach, daarna weer ernstig kijkend. Is dit nu een feestje?



Het eten is, wat zal ik zeggen, Turks met een Van der Valk karakter van overgaar en recht door het midden. Van pure gezelligheid besluit ik nog een biertje op mijn kamer te bestellen. Dat duurt een uur, zodat ik het biertje zelf ophaal en mijn eigen roomservice speel. Buiten regent het zacht. Maar de weersverwachting geeft droog weer aan voor morgen.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

20190602 Verandering van plannen

2 juni 2019 - [Göreme, Turkije](#)

De weersverwachting geeft droog weer aan, schreef ik gisteren.

Weet u, die regenwolk familie van gisteren? Die heeft gisteren er een feestje van gemaakt met donder en bliksem en de hele rataplan. Zodat ze vandaag een dikke mist hebben neergelegd. Ja, dat is droog.

Maar. Als ik weeronline, windfinder en windy check wordt het vandaag weer nat. En morgen ook, zeker aan de noordkant van Turkije waar ik wilde rondrijden.

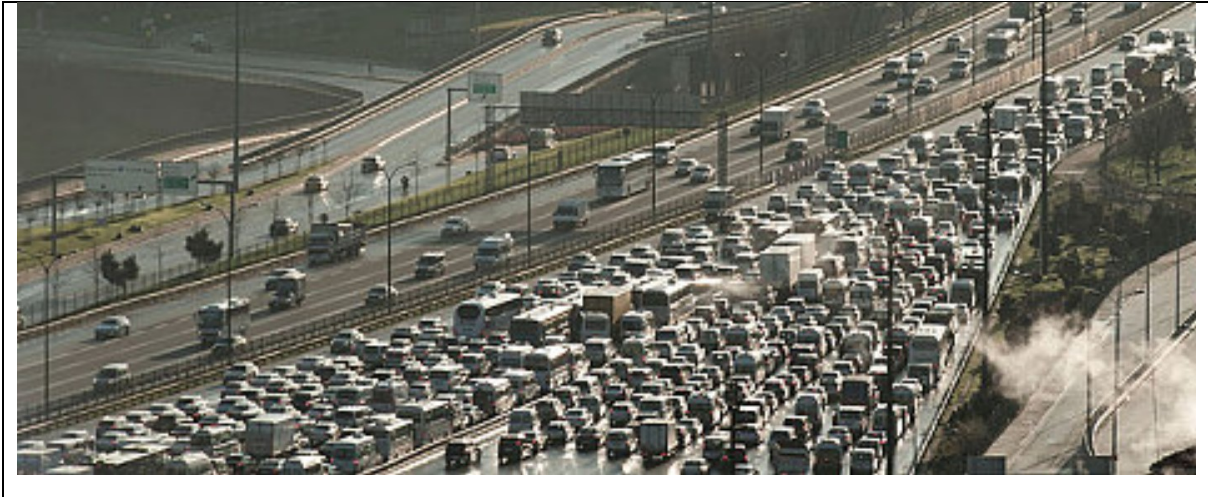
Tijdens het ontbijt, wat overigens druk bezet was, heb ik mijn plan omgegooid en de route uitgezet om naar Cappadocië te gaan. Een unieke rotsformatie-bergstreek schuin rechts onder Ankara. Ik zit nu links boven de hoofdstad, dus moet er of doorheen (geen trek in) of er omheen. Dat laatste laat ik aan Eva over. Ik besluit om gewoon haar te volgen in de snelste weg, wetende dat ik vandaag dus vijf uur moet rijden. Maar liever dat, dan weer allerlei regenbuien trotseren.



Overigens maakt Ankara indruk door de uitgestrektheid, elke heuvel is volgebouwd met een wijk met veel hoogbouw. Ook maakt de hoeveelheid nieuwbouw indruk. Het is nu zondag, Ramadan, het hele land heeft 9 dagen vakantie tot en met suikerfeest aanstaande woensdag. Het is dus redelijk rustig op de drie- en soms vierbaans snelweg.

Die pret is voorbij als we een verbindingssnelweg nemen van Ankara naar het oosten, richting Samsun. 20 kilometer file. En dan een Turkse file. Dat betekent dat de vluchtstrook ook wordt gebruikt. En dat menig bestuurder zich gedraagt als een motorrijder en van links naar rechts en terug beweegt om auto's in te halen. Gekkenwerk.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



De meeste Turken gebruiken hun buitenspiegels noch richtingaanwijzers en slechts een enkeling maakt plaats voor de eenpersoonsmotorclub die zich behoedzaam doch kordaat naar voren werkt. Wat wil je, van de 22 graden vanmorgen zij er 11 bijgekomen zodat we met een gezonde 33 graden echt wel een beetje rijwind kunnen gebruiken.

Dan splitsen de wegen en gaat het weer beter. Stukken beter. Noordelijk van Ankara zien we heuvels die bebost zijn, afgewisseld met akkers en soms velden met olijfbomen. In de buurt van Ankara zijn alle bomen verdwenen (gekapt?) maar de uitgestrekte weide- en akkervelden blijven. Het wordt wel uitgestrekter.

Als ik Kirsehir maar haal, dan kijk ik daar wel verder, zo had ik vanmorgen gepland. Maar zodra ik in Kirsehir aankom en bij de Shell weer eens bijtank, met drie enthousiaste bedienden, heb ik nog energie over om naar Göreme te rijden, 100 km verderop maar wel in het hart van Cappadocië. Overigens, als ik in Kirsehir voor het stoplicht sta, komt er een auto naast me staan “Welcome in Turkye” wordt er geroepen. In vloeiend Amerikaans word ik aangesproken inclusief “Where are you from” en “Where are you going?”.

Als ik “Göreme” zeg worden ze enthousiast. Göreme is uniek in de wereld.



100 voorspoedige kilometers verder rij ik naar een hotel met een zwembad (dank zij Booking.com) en vraag om een kamertje. Voor twee nachten. Morgen ga ik de toerist uithangen en ga met een minibus een rode toer maken.

Bier kun je hier alleen stiekem kopen. De supermarkt heeft “geen idee!” waar je alcohol kunt kopen. Dan zie ik een neon bordje “Whisky” bij een stalletje aan de overkant van de weg. Bingo. Blikjes in de rugzak en terug naar het hotel.

Nu eerst een frisse duik, dan zien we wel weer verder.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Zoals dat die Iraanse dame langs komt lopen en vraagt of het water koud is. “Koud is relatief”, zeg ik om het gesprek niet meteen met Ja of Nee af te kappen. Hierdoor komen we aan het praten over dat ze in de USA woont maar nu alleen met haar 14-jarige zoon op pad is. Ze zou graag weer eens naar Iran gaan, maar wil voor haar kinderen geen problemen maken. Rare politici toch. Leuk is wel dat ze Bloemendaal kent, en een stad dat eindigt op “burg” aan de Duitse grens. Doesburg?

In het dorp zoek ik een restaurant waar je Efes kunt drinken bij het diner. Ik kom terecht in een tent waar ik zelfs een Duvel kan krijgen. Daar raak ik aan de klets met een jong stel uit Canada, geëmigreerd uit Korea. Ze zijn onder de indruk van mijn reis en de Garmin die sporen zet waar ik geweest ben. Het is overigens opvallend hoeveel oosterse mensen in het dorp rondlopen. Het is hier natuurlijk gruwelijk toeristisch.



Met nogal wat hondengeblaf als begeleiding wandel ik naar mijn Flintstone Holiday Hotel en kruip in mijn man-cave. Morgen in het busje.

20190603 Internationaal

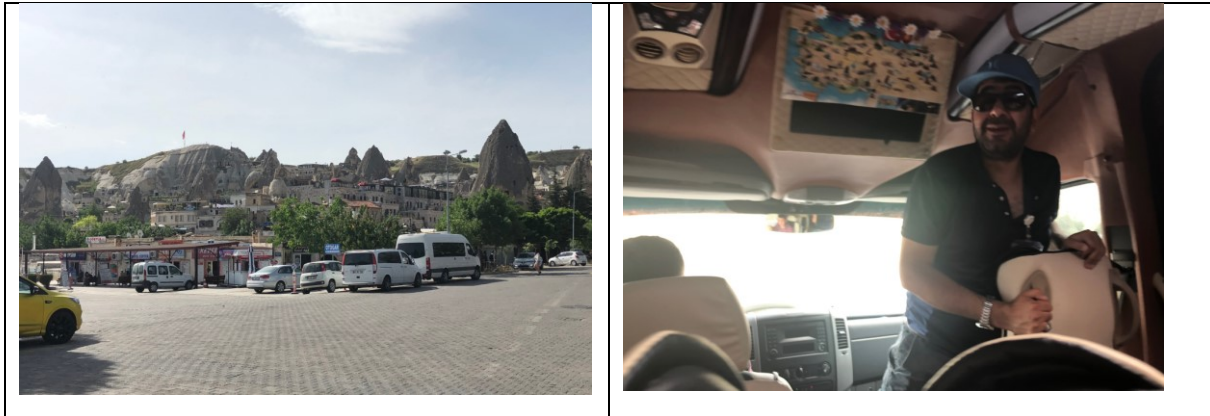
3 juni 2019 - [Göreme, Turkije](#)

Vandaag ben ik geen reiziger maar een toerist. Lekker uitgeslapen worden we net voor de wekker wakker en staan meteen voor een belangrijke keuze: eerst ontbijt of eerst een duik? Dus eerst maar even eten. Wat een uitgebreid ontbijt. Tot en met frietjes en worstjes. En diverse soorten cornflakes en kaasjes en plakjes worst en teveel dus. Ik hou het bij kaasjes en worst en paar stukjes brood.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Als ik na het ontbijt een koude duik neem en druppelend bovenkom, word ik aangesproken door een Engelsman die gezien had dat ik met de motor ben. Zelf zijn ze hier met een klein gezelschap in verband met de kinderen is motorrijden geen optie. Tsja. Verschil moet er zijn. In alle vrijheid stap ik uit het koude water en ga me douchen, opfrissen en aankleden en trek daarna wandelschoenen aan in plaats van motorlaarzen. Vandaag gaan we niet motorrijden, we gaan met het busje mee, sightseeing en wandelen tussen de grotwoningen.

Zittende voor het ontmoetingspunt, het reisbureautje in het centrum zo'n 400 meter verderop, ontmoet ik vier medetoeristen: paps, mams, zoon en dochter uit Hongkong. Dochterlief spreekt uitstekend Engels en studeert en werkt nu in Abu-Dhabi, volgens haar het centrum van de wereld. Paps is theologie professor aan de Universiteit van Hongkong en we praten even over religie en de toekomst. Mams zit in de IT en weet dat daar ook van alles verandert. Ze zijn verbaasd dat ik hierheen ben komen rijden met de motor. Alleen. Zoonlief houdt zich een beetje stil terzijde.



Na een halfuur komt ons busje met chauffeur. Naast hem staat/zit onze gids Ali die ons meeneemt op een reis in de geschiedenis van de geologie en archeologie maar ook gepassioneerd vertelt over de laatste 3000 jaar van de bewoners van het huidige Anatolië, tot en met de meer recente geschiedenis van de volkerenruil in 1923, waarbij aan einde van de eerste wereldoorlog landen verdeeld werden, vaak willekeurig. Vele duizenden christenen, die overigens in harmonie met islamieten leefden en werkten, moesten verkassen naar Griekenland en ook vele duizenden Islamieten uit Griekenland werden gesommeerd naar Turkije te gaan.

Cappadocië kent vele vulkanische landschappen, tezamen uniek in de wereld. De aparte gesteenten werden gebruikt om huizen en kerken in te bouwen. Eerst door de historie van eerst Grieken, dan Romeinen, dan Ottomanen en dan weer andere volkeren (vergeef me als ik de volgorde fout heb) zijn de grotwoningen door iedereen gebruikt en aangepast. Zodat van originele bevolking geen sprake is. Sowieso, herinnert Ali ons, heeft Napoleon ooit gezegd “Als de wereld één land was, zou Istanbul de hoofdstad zijn”, om aan te geven dat in Turkije de mensen gewend zijn om met veel religies en culturen samen te leven.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Maar de landschappen zijn zeer fotogeniek. En toeristisch.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Tijdens de stops en kleine wandelingen krijgen de groepsleden tijd om met elkaar kennis te maken. Er is een Turkse dame die in Londen woont en heerlijk plat Engels praat. Dan zijn er drie vriendinnen uit India, met één praat ik tijdens de lunch. Ze komt uit New Delhi maar is blij dat ze nu hier is: thuis is het nu 40 graden en met de smog dus niet te harden.

Er zijn ook twee jonge meiden, beetje giechelend, die uit Turkmenistan komen. Leuke meiden maar wel steeds te laat en onnozel bij het maken van al die selfies. Ook maak ik kennis met Lee uit Korea, die na een studie Engels twee maanden in Dublin geld heeft verdiend om nu 2 maanden te reizen. En dan is er natuurlijk Ali, de gedreven gids die ons gidst en onderwijst en uitlegt over Turkije, gewoonten, geloof en zo.

Tijdens de laatste wandeling komt de stille zoon uit Hongkong achter me aan gelopen en vraagt of hij een stukje met me mee mag wandelen. Zijn zus en ouders gingen linksaf en wij maken een ommetje. Met veel belangstelling vraagt hij over motorrijden. Dat wil hij graag maar vindt zijn moeder te gevaarlijk. Ik adviseer hem te beamen dat het gevaarlijk is. Maar vraag dan aan je moeder of je wel een lucifer mag aansteken, daar kun je een huis mee afbranden. En of je wel met vork en mes mag eten, want met een mes kun je iemand of jezelf dodelijk verwonden. Een motor is gevaarlijk, maar het gevaar hangt sterk af hoe je rijdt.

Hij vraagt ook honderduit over wel en niet alleen reizen. Dat wil hij graag maar twijfelt. Ik vertel hem dat ik alleen op reis ben maar overal mensen ontmoet en nooit alleen ben. Ik vertel hem over backpackers die in een Hostel altijd mensen ontmoeten en vanaf daar eventueel stukken samen reizen. Hoe je zelfstandig alle obstakels kunt nemen maar altijd overal hulp kunt krijgen. Over het leven aan de grens van je comfort zone. Je zou moeten zien hoe fier Mr Young Hongkong keek, toen hij met trots en zelfvertrouwen naar zijn ouders terugging.



Aan het einde bedank ik onze chauffeur en onze gids Ali voor zijn uitleg, hij maakt een selfie-videootje van ons samen als ik zeg “The more we travel, the closer we get”. Hartelijk schudden we handen. Eigenlijk dus best een geslaagde tocht. Internationaal toeristje spelen.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

20190604 Vreemde mensen

4 juni 2019 - [Zara, Turkije](#)

Wat zijn er op de wereld toch vreemde mensen. Gelukkig maar, anders was iedereen normaal. Gisteravond, na mijn dagje toerist, heb ik een nieuwe route als plan uitgestippeld: van Cappadocië schuin rechts naar boven naar Giresun, dan rechtsaf naar Trabzon, dan rechts naar beneden naar Mount Ararat en dan weer rechts naar boven naar Georgië. Als ik dan nog zin en tijd heb ga ik in Armenië kijken.

Dus. Vanmorgen zou ik van mezelf bijtijds opstaan, nog voordat het zwembad officieel open gaat een duik nemen, als een van de eersten ontbijten en dan voor de warmte weggaan. Echter....

In mijn email box verschijnt een bericht met als titel een van mijn favoriete wachtwoorden. Ik ben gehackt. Booswichten hebben mijn wachtwoord gevonden en zeggen dat ze geld willen, anders plaatsen ze op internet beelden van een webcam als ik porno kijk. Moeilijk want ik kijk geen porno en als ik dat al zou doen, zou ik de camera van laptop of iPad of iPhone wel aflakken.

Maar het feit dat mijn wachtwoorden op straat liggen, betekent dat ik wel even al die sites moet afgaan en nieuwe, sterke wachtwoorden moet aanmaken. Dat kost me een uur. Lieve lezers, als ik zo'n klojo in de vingers krijg die dit soort internet terreur op zijn geweten heeft, zal ik niet voor mijzelf instaan. Wat mij betreft krijgt zo'n lafaard de “jij doet niet mee” pil.

Dus ik ben één van de laatsten aan het ontbijt, staat de zon al hoog als ik de motor klaarmaak voor vertrek en staat het zweet al op mijn voorhoofd als we wegrijden. Het doel is zwarte zee kust, tomtom staat op Giresun.

Al in Göreme kom ik rare mensen tegen. Bijvoorbeeld die idiote automobilist die mij, terwijl ik midden op de weg stop voor een zebrapad, gewoon rechts komt inhalen.

Dan, op een lang stuk saaie weg, heuvels links en rechts met div kleuren lichtgeel en lichtgroen, grijs asfalt tot aan de horizon, haal ik een eenzame fietser in. Zo'n wereldfietser met tassen op alle hoeken van zijn fiets, vlaggetje achteraan en zakdoek op het hoofd. We knijpen met zijn allen in de rem en de hele motorclub stap af, neemt een overtollig waterflesje uit de topkoffer en wacht tot de fietser stopt.



Het is een Slowaak die onderweg is in Turkije. Mijn water komt goed uit omdat hij probeert gewicht te sparen. Vol lof over Nederlanders, ook die twee fietsers uit Nijmegen die hij in Istanbul tegenkwam. Hij vertelt dat Mount Ararat prachtig is en dat je zelfs tot aan de grens met Iran kunt rijden. Ik geloof dat we op de goede weg zijn.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Erciyes Dagi bij Kaiseri



Wegmisbruikers

De goede weg biedt vele vergezichten, over vlakten en in de verte de bergen. En dat ze op de goede weg zijn, dat denken wel meer mensen, zoals die boer met zijn trekker op de vluchtstrook, of die twee brommers zonder helm, ook op de vluchtstrook maar dan aan de verkeerde kant van de weg. Of die paardenkar met galopperend paard. Allemaal op de goede weg.

De kilometers tikken weg en soms loopt de temperatuur een beetje op. In het binnenland, zo tussen de heuvels in, schijnt de zon volop en moeten zowel de motor als zijn bestuurder af en toe drinken. Bij een pompstation koop ik een klein beetje olie want na zo'n 7000 km mag er wel een druppeltje bij.



De weg gaat verder, en zo'n veertig kilometer voor Sivas staan er twee wereldfietsers op de vluchtstrook. Eén fiets staat ondersteboven, misschien kan ik helpen? Nee hoor, gewoon een lekke band, de derde pas sinds ze uit Nederland vertrokken. Het is een Nederlands stel dat in februari vertrok en ook in Tbilisi wil uitkomen. Leuk, zulke ontmoetingen.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Vreemde max. snelheid



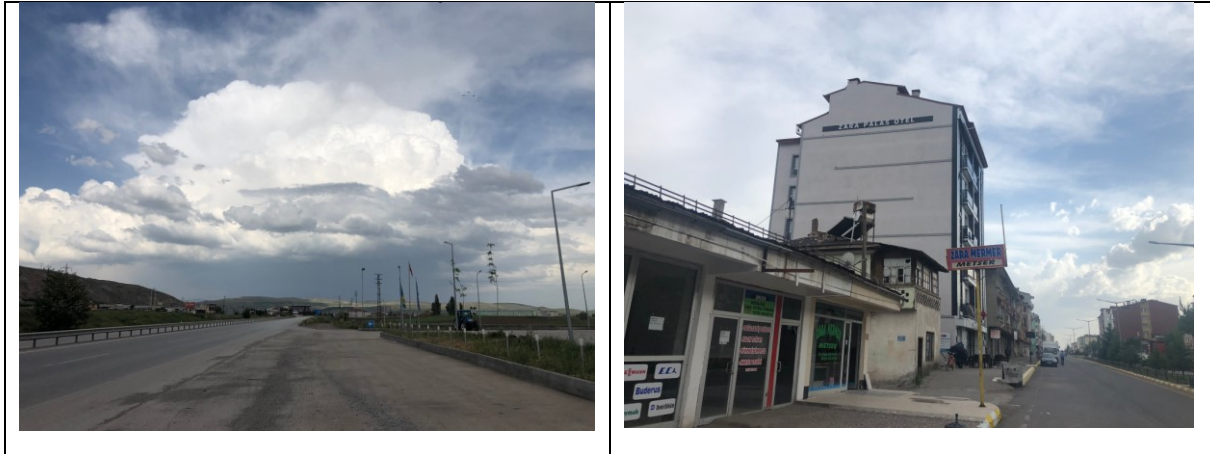
Windschermen op de vlaktes

In het stadje Sivas stop ik om wat te eten. Zo in de stad is het druk en warm en drukkend. De pita wordt abusievelijk ingepakt maar eigenlijk vind ik dat niet erg. Dan kan ik naar een schaduwrijk plekje buiten de stad rijden om daar de soort Lamacun te nuttigen. Het eerste beste plekje is bij een pompstation onder de bomen. Net als ik mijn eerste hap neem, komt er een man van eind veertig met uitgestoken hand en rap pratend op mij af. Met in zijn kielzog een klein meisje en een jongeman van begin twintig.



De kinderen worden weggestuurd en Vader pakt zijn telefoon en toont trots een foto van hemzelf, zijn auto en zijn motorfiets. “Ik ga in augustus naar Rusland”, vertelt hij. Dan komt zoonlief terug en biedt me het koude blikje Cola aan. Wat een gasten! Dat wil zeggen: via Google Translate vraagt hij me of ik hun gast wil zijn. Dat kan de club niet accepteren en mijn excuus dat ik me aan mijn reisschema moet houden wordt geaccepteerd.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Vanaf Sivas wilde ik nog doorrijden tot Susehri wat volgens mij net voor de bergketen ligt die steeds zoveel regen voor me in petto had. En jawel. In de verte zie ik weer die verdraaide familie donderwolk op me afkomen. Ik ben blij dat ik het dorpje Zara droog kan binnenrijden. Er is een hotelletje voor weinig en in een zijstraat haal ik een blikje Efes.

In het overwegend moslim Turkije is het niet gebruikelijk dat je overal bier kunt kopen. Wel zijn er altijd kiosken die wijn, bier, whisky en raki verkopen. Aan de uitbater vraag ik of er ook restaurants zijn waar je bier mag drinken. Hij weet er ééntje en wijst me aan waar deze te vinden is. Ik wil wel eens zien wat voor een gribus of duivelshol dat restaurant is, maar het blijkt iets redelijks normaal. Met grill en pide en alles.



Onderweg kom ik langs een soort schoenenwinkel en bedenk dat ik te weinig sokken heb meegenomen. Het oude mannetje vraagt 3 TL voor een paar. Dat is ongeveer 54 cent. Ik geef hem een briefje van 5 TL (80 cent), waarop hij in plaats van wisselgeld een tweede paar sokken in mijn tas stopt. Mijn dochter noemt mij een shopping queen. Waar haalt ze dat vandaan?

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



In mijn hotel vind ik op het vijftig centimeter brede balkonnetje een plekje om het verslag te schrijven. In de lucht hangen donkere donderwolken die steeds dreigender worden en regen sluiers tonen en die inderdaad opeens een plens water over ons uitgieten. Met knallen en flitsen en windvlagen. Daarna is het een stuk koeler. Dat voelt beter voor een Noord-Europeaan.

Vandaag is een “bank-holiday” ofwel de meeste bedrijven zijn gesloten. In de dorpen zijn ook niet alle winkels open. Wel is er veel volk op straat. Het dorpje Zara heeft een groot aantal barretjes/cafés en restaurantjes. Ik ga zo meteen op weg naar het Dursunlar Restaurant, benieuwd naar de mensen die ik daar tegenkom. Maar ik wacht nog even, want het regent buiten.

Het is een half uur later eventjes droog als we naar het restaurant lopen. Het is ook stil. Alle winkeltjes en restaurantjes zijn dicht. Iedereen is natuurlijk naar huis geregend. Dan gaan we maar terug in mijn hotel vragen of zij iets te eten hebben. Dat lukt, in de vorm van Köfte met een paar slablaadjes en drie frieten. Genoeg voor de baas. Met een glas melk en thee als toetje ga ik weer bijtijds onder de wol.

20190605 Kadootjes

5 juni 2019 - Tirebolu, Turkije

“Alles ziet er anders uit, als de zon schijnt”, fijne tekst van Andre van Duin op het thema lied van de film “Buena sera, mrs Campbell”. Mijn dag is ook fijn. Met veel groetende mensen. “Als ie boven aan de hemel staat, is 't net of alles beter gaat“.



Na een kort maar krachtig ontbijt pakken we in en stappen we op. We gaan het eerste stuk richting Giresun over een gele weg. Deels vernieuwd zodat Eva en Tom soms de kluts kwijt zijn. Deels nog niet, zodat het asfalt smal en, zeg maar gebruikt is. Deels is men bezig met de nieuwe weg, waarbij het oude asfalt is weggehaald en we over het grind en gravel rijden.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Na zo'n 20 kilometer genieten van de bergen en bochten kom ik in een fuik. In het dorpje Serefiye staan militairen met mitrailleur plus een vijftal Gendarmes en houden me staande. Geen idee wat ze willen, dus ik verklaar in het Engels dat ik geen Turks spreek. Het ijs is meteen gebroken, mijn kentekenplaat wordt ontcijferd en de hoogste in rang komt me begroeten.



Waar we dan wel naartoe gaan, vraagt hij. Ik zeg naar Giresun. Dan moet u deze weg vervolgen. Dat haalt je de koekoek: er is maar één weg. Dan vraagt hij of ik iets te drinken wil. Nee dank u, ik heb mijn camelbak. Maar wil ik dan samen met hen ontbijten? Nee vriend, ik heb mijn buikje vol, maar mag ik wel een foto van jullie maken. Nou graag, dan gaan we er met zijn allen op staan. En dan maak ik nog een selfie met u.

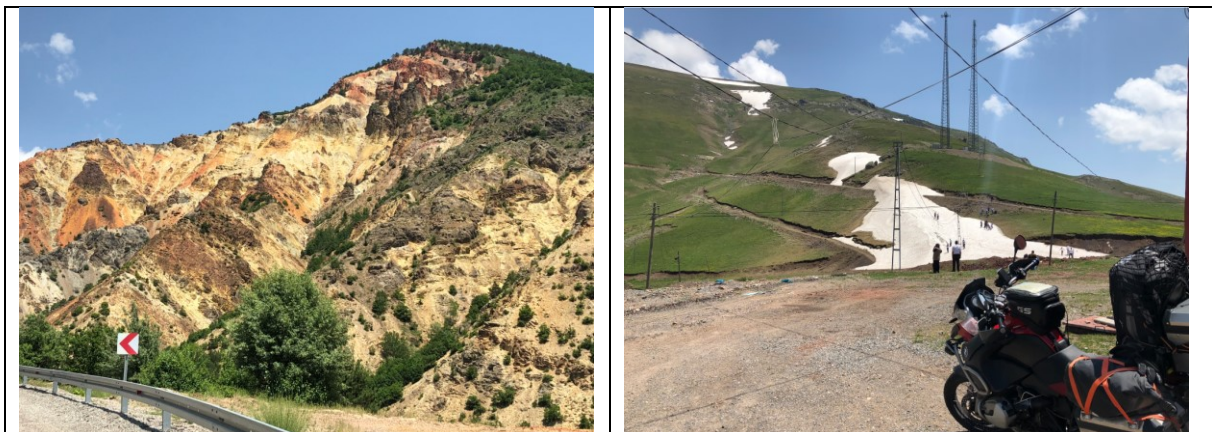
Bijna schaterlachend rij ik verder. Wat een vertoning was dat. Wat een door en door aardige mensen, die waarschijnlijk vanwege hun pak en pet stoer overkomen maar o zo behulpzaam zijn. Helemaal top.

Bij Susehir wordt getankt en koffie genuttigd, de kaart wordt opnieuw gevouwen en we gaan verder over een vijfbaans snelweg waarbij de middelste strook door iedereen gebruikt kan worden. Dan rechtsaf naar Sebinkarahisar. Dat is me toch een mooie weg zeg. Heel afwisselende uitzichten over meren, bergen, sneeuwtoppen, dalen met riviertjes. Gekleurde bergen tonen wat ze in huis hebben en knoeien met keien en rotsjes op het wegdek.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Na Tamdere splitst de weg, geel gaat rechtdoor, wij gaan naar rechts naar het mij onbekende Kümbet. Ook hier weer de mooiste omgeving. Veel groen, dus het regent hier vaak. Dat weten we nog van gisteren. Maar vandaag is droog.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



In de afdaling zie ik opeens een origineel restaurant, knijp in de rem, keer en daal neer op een terrasje met roze stoeltjes. We nemen iets van vlees, ter plekke klaargemaakt door de slager, met sla en yoghurt en een colaatje.



Op de weg naar boven rijdt van alles dat nog olie verbruikt en brandstof verstoekt. Rammelend, schurend, bumpers op de grond slepend, rokend en ronkend. Er zijn opvallend veel Ford Transits met in de open achterbak een paar zakken en één koe. Typisch. Tientallen dezelfde tafereelen: Transit met bak, baal hooi op de cabine, koe in de bak. Alleen de kleur en leeftijd van de Transit (en koe?) verschillen.

Wat hier aan de hand is wordt me duidelijk als ik bij Kümbet kom. Een dorp op een driesprong. Waar, zoals het er naar uit ziet, een soort markt is. Geparkeerde auto's links en rechts en lukraak, versperren deels de weg zodat er weer op los wordt geduwd en getrokken. Toeterende verhitte bestuurders van bussen, busjes en personenwagens. Ik zie opeens rechts een modderig pad dwars door een weilje en dat blijkt een oplossing te zijn voor het gewoel. Op de steps staande rij ik van de file weg, draai linksaf een ander pad op en kom uit op het kruispunt in kwestie.

Op deze driesprong midden in het dorp staan twee verkeersagenten te discussiëren met boze automobilisten in plaats van verkeer te regelen. Als ik tussen de auto's door manoeuvreer steekt de man met de meeste strepen zijn hand op. Om te groeten, neem ik aan. O nee, hij wijst dat ik voor mag. Die zwarte auto vindt van niet en wil zijn neus voor me gooien. Ha, dan kent hij de eerste versnelling van mijn motortje nog niet! Achter me klinkt een fluitje.

Maar wij broemen met een vaartje naar beneden, naar het noorden. Wat was dit lekker zeg, vandaag. En meteen daarop vallen de eerste regendruppels. Gelukkig zijn het ook de laatste. En dan kom ik in Giresun en zie voor het eerst van mijn leven de Zwarte Zee. Ik ruik hem ook. Na de bomen en bloesem geur van de afgelopen uren wel even wennen, zeg maar.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

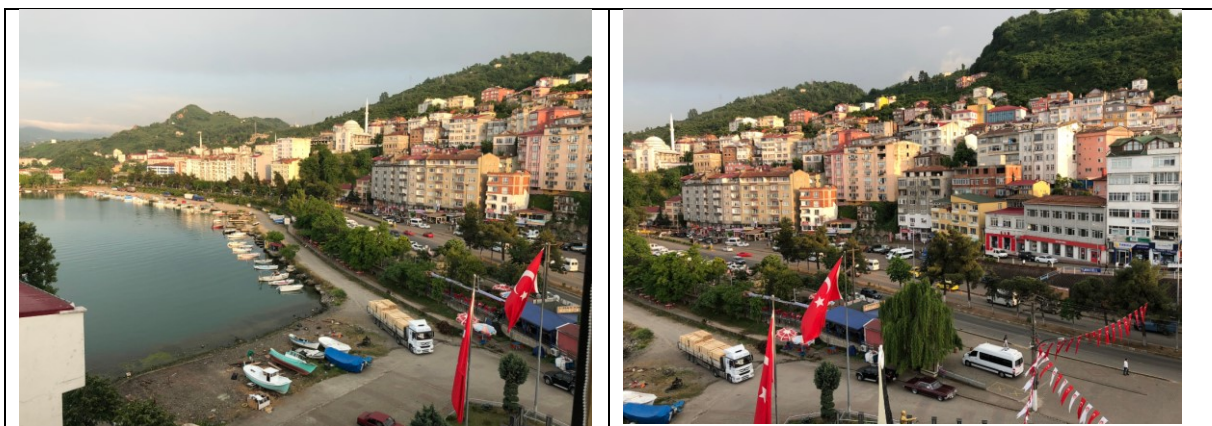


We gaan richting Trabzon en gooien het anker uit in Tirebolu, bij het Hebo Marine Hotel. Alwaar een menigte is verzameld voor een lokale politicus die even wat komt zeggen. Die menigte staat in de weg. En terwijl ik weet dat je als toerist juist niet in de buurt van demonstraties en samenscholingen moet komen, rij ik recht de menigte in naar een politieagent. Hem vraag ik beleefd of ik naar het hotel mag rijden en hij wijst mij een kleine omweg, om de gebouwen heen.

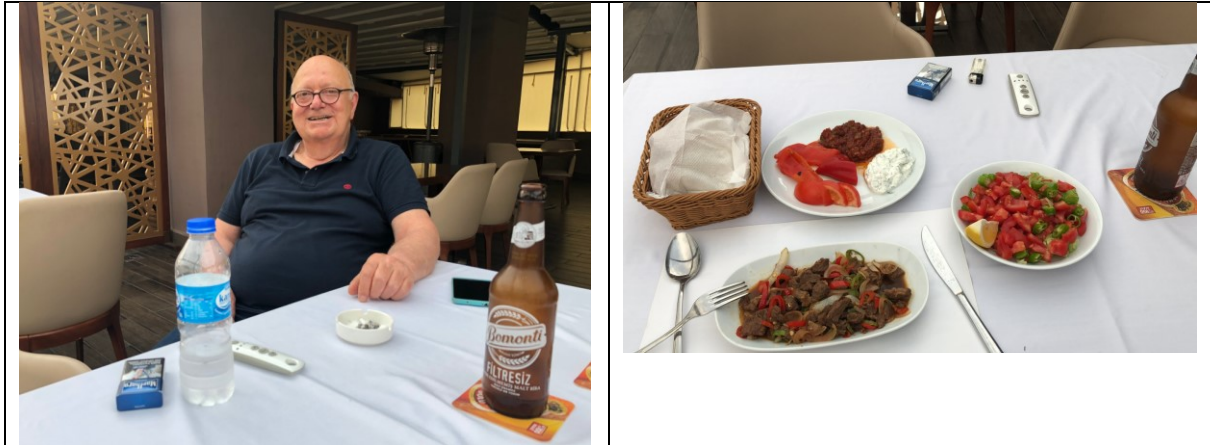


Als ik naar de ingang loop, stapt er net een dame van haar wereldfiets. “Hollands, neem ik aan?” vraag ik ad rem. En ja hoor. Deze dame is vanuit Nederland naar Roemenië gefietst, daar even ziek geworden en later heeft ze de reis vanuit Istanbul weer opgepakt. Ze wil naar Singapore en toont me haar route, ook door Iran en Turkmenistan. Heldhaftige types hoor, petje af. Ikzelf ga naar mijn kamer en schrijf dit verhaaltje, nagenietend van vandaag, een cadeautje.

Maar ho. Wacht even. We zijn nog niet klaar. Immers moeten we nog dineren, ja toch niet dan? We pakken dus portemonnee en iPad in een zakje en melden ons bij de receptie met de vraag naar een restaurant waar je een biertje mag drinken bij het eten. “Op de zesde etage, mijnheer”. Blijkt dat we boven nog een restaurantje hebben.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

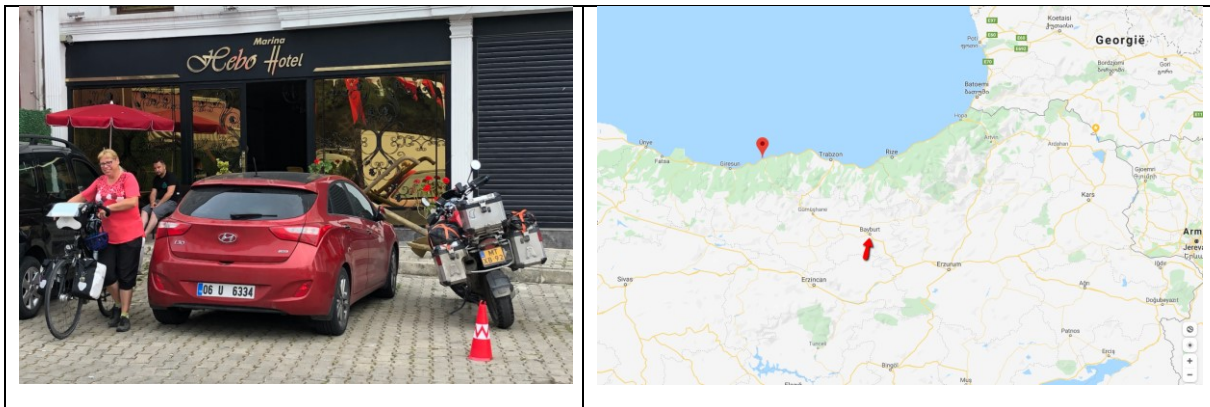


Ik kom boven aan in een verder lege zaal. Een oudere heer staat op en verwelkomt me. In het Duits, maar hij spreekt ook een beetje Nederlands! Heeft twintig jaar in Haarlem gewerkt, een beetje verroest Nederlands, maar het gaat prima. Hij regelt ook mijn eten en drinken. En na het eten komt ook Angela aangelopen zodat we een Nederlands tafeltje hebben. Het wordt een gezellige avond. Topdag.

20190606 Zonder hoogtepunten

6 juni 2019 - [Bayburt, Turkije](#)

De dag begint met een grijs wolkendek met af en toe een klein miezertje. Beide Nederlandse gasten zijn vroeg op om 7:30 het ontbijt tot ons te nemen. Angela heeft de fiets al gepakt en stijgt meteen op om naar Trabzon te trappen. We wensen haar nog een goede reis, helemaal naar Singapore.



Een half uur later ben ik ook zover en zo'n 7 km verderop haal ik haar toeterend in. Nog geen 2 km later haal ik nog zo'n solo fietser in, dit keer een Duitse heer. "Gute Fahrt, wir sehen uns in Tbilisi". Het gaat rap oostwaarts, langs de bergen op waar een verse regenbui hangt. Deze bui hangt tussen mij en mijn culturele doel: het Sölema klooster dat tegen een bergwand aangeplakt zit.

Ik besluit echter om eerst even 25 km verder dan Trabzon te rijden naar een andere culturele plek: het Sürmene Kastil, ofwel een mooie moskee. Deze bezienswaardigheid werd me door een Turkse collega aangeraden. Maar wat ik ook doe, ik vind dit ding niet. Geen bordjes, geen aanwijzingen en Google stuurt me, als ik een willekeurige indicatie op Maps aanwijs, een berg op met 25% stijging en diverse haarspelden. Dus dit doel is afgevinkt maar niet gehaald. Dan maar terug, weer door Trabzon, langs het vliegveld met één landingsbaantje en dan linksaf de bergen in.

Het eerste deel tot Macka is vlak en industrieel, vanaf daar gaat het met vloeiende bochten eerst door een prachtige kloof en dan met de rivier mee slingerend omhoog. Langzaam wordt het drukker. En

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

droger. Nog drukker. En warmer. Dan een file van een kilometer voor een slagboom. Omdat ik de file inhaal word ik door de slagboombediende gemaand om gewoon links van het hokje door te rijden. Tot frustratie van de wachtenden. Maar ja, zo is het leven van een motorrijder.

Auto's staan links en rechts in de berm geparkeerd. Bij de veel te kleine parkeerplaats staan twee agenten wederom te discussiëren met automobilisten die het beter weten. Chaos dus. Ik slip er tussendoor. Bij de ingang van het park is het nog chaotischer. Geschreeuw en getier, taxi's die toeteren en busladingen toeristen, tja, die lopen er ook rond. Dan zie ik dat het 3km naar boven is met de auto of 1,2 km wandelen zonder.



Niet gehaald: Sürmene Klooster dat mogelijk het Aya Sofya Museum heet.



Niet gehaald: Sölema Klooster waar het veel en veel te druk was.

We besluiten als motorclub unaniem dat lopen geen optie is met deze temperaturen en drukte. We kiezen voor de weg. Maar dat kan niet. Volgens oom agent is de weg dicht. Dus moeten we omkeren en nemen de bochtige weg terug, slaan linksaf in Macka en rijden over een brede weg naar de pas op 2200 meter hoogte. Dan weer over een brede weg naar Torul waar we besluiten binnendoor naar het pitoreske Siran te rijden. Wat was dat weer een mooie weg, zo een die ik anderen kan aanbevelen.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Vanuit Siran gaan we weer naar het oosten, over een lange rustige weg over een soort hoogvlakte. Links, voor en rechts in de verte zien we wit besneeuwde bergtoppen, bij ons op de vlakte is het 23 tot 25 graden. En nu pas begint het tot me door te dringen wat ik zie als ik om me heen kijk. Ik zie in Turkije een beschadigd landschap. Nagenoeg overal waar ik kom is onlangs ingegrepen in de natuur. Stukken berg zijn afgeknaagd voor stenen en grint. Bijna elke stad en zelfs bijna elk dorp wordt geteisterd door nieuwbouw flatgebouwen met leegstaande woningen. Om die huizen liggen restanten en overgebleven puin.



Ook wordt veel aan de weg gewerkt. Pitoreske weggetjes en bruggetjes zijn weg of werkeloos daarvoor in de plaats beton en asfalt, met langs die nieuwe weg weer bergen met puin en afval en afgeknaagde bergen die hun stenen moesten afstaan. Alles ziet er uit alsof het nog moet worden afgemaakt. Luttelkens zijn het. Waarschijnlijk in de naam van vooruitgang. Beschadigd.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Op de hoogvlakte zie ik nog een paar dorpjes onbeschadigd. Maar net voor mijn eindpunt, Bayburt, een wonderwel voorbeeld van geplande groei alsof we in een modern communistisch land rijden.



Als ik dus in de buurt kom van Bayburt zie ik in de verte voor de zoveelste keer deze week nieuwbouw woon-kazernes. Van het westen tot aan het oosten zie ik dezelfde lelijke, 6 tot 10 verdiepingen tellende gebouwen. Met een flauw aflopend schuin dak met dakpannen. In flauwe pasteltinten. En van west tot waar ik nu ben staat 90% van deze woningen leeg.

Toen ik langs Ankara reed was ik al helemaal verbouwereerd en vroeg me af wie die nieuwe wijken zou bouwen. En okay, bij zo'n metropool hoofdstad van een land in de groei kan ik me dit voorstellen. Maar telkens bij elke provinciestad keer op keer van diezelfde nieuwbouw? Is dit soms een uitwas van het communisme? Dat kan toch niet?

Dit keer, in de aanloop van Bayburt, zie ik echter een compleet nieuwe stad, met speeltuintjes, grote pleinen, moskee en universiteitsgebouwen. Ommuurd met laag muurtje met hekwerk. Helemaal leeg. Er staan slechts twee auto's bij de ingang, mogelijk van de bewaking?



Dan komt het echte Bayburt zelf aan de beurt. Een provinciestad met alles er op en er aan.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

In de aanloop van dit avontuur vroeg ik me af hoe het zou gaan met overnachten en onderdak en zo. Een oud-collega, zelf afkomstig uit Turkije, verzekerde me echter dat dit geen enkel probleem zou opleveren. En dat is me gebleken. Niet alleen kun je op booking.com voldoende hotels vinden, in elke stad zijn tientallen hotels in elke prijsklasse te vinden. En anders ga je op de hoek van een straat staan: de mensen die Duits of Engels spreken vinden het prachtig om je van dienst te zijn. Super aardig en voor toeristen / reizigers een uitkomst.



Meest voorkomende auto in Turkije: Dogan

Natte Sjakdoek

Ik vind een goedkoop hotel in het centrum. Eerst op internet kijk ik dan welke hotel me zou kunnen bevallen, dan rij ik er naartoe en bekijk het eens van dichtbij. Lijkt het me inderdaad wat, dan stap ik naar binnen (maar weet dan al wat ongeveer de prijs is.) Telkens is er plek, soms voor minder geld en meestal een betere kamer. Ook dit weer tref ik van die superaardige mensen die helpen met het veilig parkeren van de motor. Helaas heeft deze kamer geen airco maar wel een raam dat open kan.

Na het douchen ga ik geld pinnen in de hoofdstraat, dat is hier om de hoek. Het ziet er gezellig uit dus ga ik maar eens een wandelingetje maken. Bij de snoep en noten speciaal-winkel krijg ik van de kleine dikke eigenaar zomaar een stukje Turks fruit (smaakvol!) en koop een paar noten. Daarna bij een restaurantje aan het stroompje eet ik lekkere Dürüm, 1x kip en 1 x lam. Het is hier twee uur later dan thuis dus kunnen we nog even bellen, het dagverslag op Internet plaatsen en dan morgen richting de berg Ararat.

20190607 Vrienden op wielen

7 juni 2019 - Igdır, Turkije

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Na een woelige nacht met een kei-luide kei-valse imam om drie uur, beetje rommelig in het vooronder (wrijven helpt niet, Rennies wel) en wat wilde dromen over van alles en nog wat, word ik om 5:00 wakker. Te vroeg. Dus gordijnen dicht en omdraaien. Blijkt om 6:45 dat er een kiertje in het gordijn zit waar het zonnetje precies doorheen prikt, in mijn ogen. Hoera. Het is weer dag.

Het ritueel van pakken gaat steeds vlotter zodat om 7:00 op straat de tas op de motor geknoopt is en ik terugloop voor mijn motorpak. De man van de balie houdt me even tegen en toont op zijn computer de tekst: “Ontbijt op de vierde etage.” Daar had ik voor die €14,- hotelkosten niet op gerekend. Meevallertje nummer 1, denk ik.



De nachtwacht



De ochtendploeg

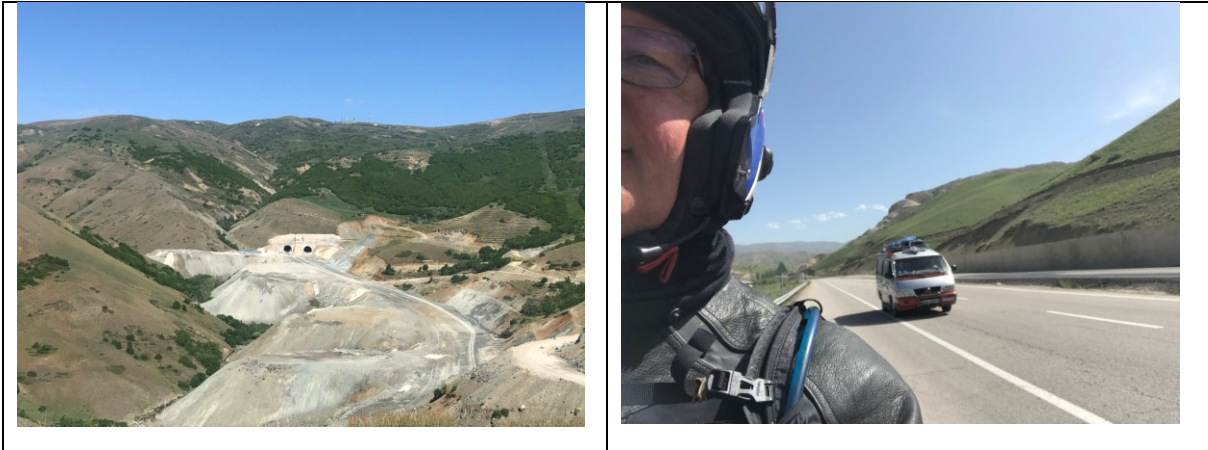
Na het ontbijt loop ik naar beneden, klaar voor vertrek. Staan er alweer twee heren klaar om mij te zegenen voor de reis. Eén van hen spreekt Engels. Als ik hem vraag naar Ararat, want ik ben nog steeds niet zeker of ik er mag komen, vertelt hij dat het geen probleem is. Hij heeft de weg vaak gereden, vroeger was de weg niet zo goed maar tegenwoordig is hij stukken beter.



Stukken beter, zeg dat wel. Hier zijn Duitse Autobahn ingenieurs bezig geweest, denk ik. En vlot rij ik van Bayburt naar Askale. Het stuk van Maden tot aan Bozburun staat op de kaart als smal, maar men is al druk bezig de gaten op te vullen. En of het nou nog steeds feest is of zo, maar ik vind het reuze rustig op de weg. Ik haal een langzaam rijdende mini Suzuki camper in met vrolijke Iranenzen.

Meteen na Bayburt gaat de weg even omhoog over een soort pas, van 2000 meter hoogte, met een monument en mooi uitzicht waar ook een Turkse familie van geniet. Als ik van het monument weer naar de motor loop komt vader met een koektrommel vol zelfgebakken koekjes. Heerlijk, dank! Ik kan alleen niets terug aanbieden. En als ik weer even stil sta voor een foto van “beschadigd landschap” is het “Toe-toet” en daar komen al zwaaiende de Iranenzen in hun camper weer voorbij.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Vanaf Askale rijden we op een hoogvlakte van tussen de 1200 en 1600 meter hoogte. Dat betekent weinig bomen, wel veel landbouw, glooiende akkers en af en toe een dorp. Niet veel later haal ik de Iranezen weer in. Maar bij het stoplicht staat naast me een auto die ook toetert en de bestuurder zwaait. Ik zwaai terug. Twee kilometer verder haalt deze auto mij in en de passagier voorin wenkt me te stoppen. Wat te doen? Eerst vertrouw ik het niet en haal hen weer in. Dan zie ik dat het twee oudere echtparen zijn en besluit te stoppen.

De oudere rijder blijkt Nederlands te spreken en wil dit laten aan me laten horen. Ze hadden mijn Nederlandse kentekenplaat gezien. Jaren lang heeft hij in Nederland gewerkt en is nu weer terug voor zijn oude dag bij zijn familie. Ik moet de man twee, nee drie, nee viermaal de hand schudden. Goede reis gewenst allemaal. En door.

Net voor Erzurum haal ik een wereldfietser in die net afremt. “Ook Hollander?”, vraag ik. “Nee, Belg”, antwoordt de jonge man die Sam blijkt te heten. We praten even, hij heeft tot gisteren drie weken met een Duitser samen gefietst en moet nu wennen aan alleen zijn, ver van huis in een vreemd land. Beide vinden we Turkije een tof land om in te reizen. Hij moet nu nog anderhalve dag op de pechstrook rijden, ik ben vanmiddag al weer in een hoteleke. Sam is ook onderweg naar China of verder. Veel succes man.

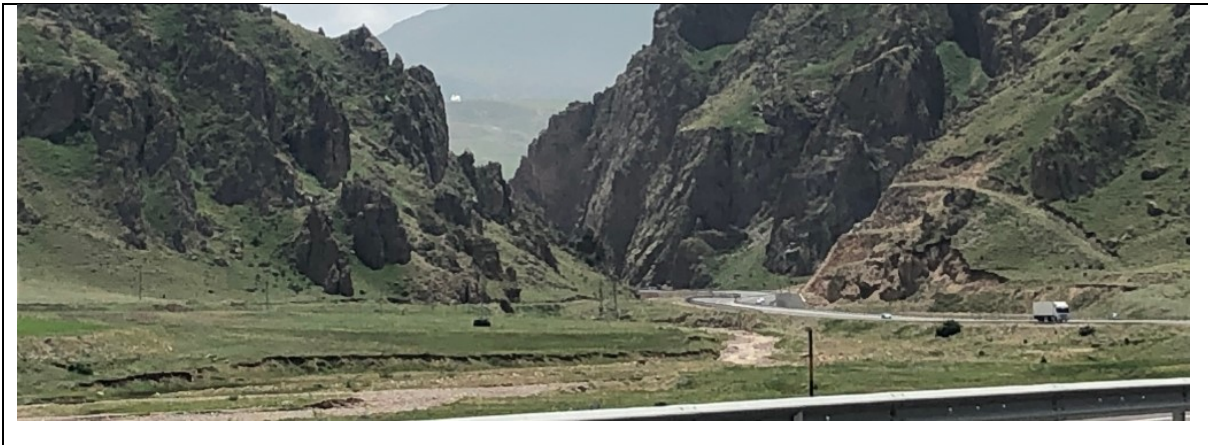


Dan weer een kwartier of zo verder, zie ik twee motorrijders met motoren net als ik in de berm staan. Nee, ze staan op een oud stuk asfalt een paar meter van de weg. Helm af, een op zijn knieën. “Everything Okay?”, roep ik? De een zwaait terug met een half “kom hier” gebaar. Dus ik keer op de snelweg (dat kan hier gewoon) en trial door de berm naar hen toe. Het zijn twee Turken, de één is conciërge en de ander een sieradenmaker, die samen een rondje Zuid Oost Turkije doen en net een koffie aan het maken waren. “Do you have a mug?”, is een vraag die veel zegt.

Ze stellen na de koffie en het gezellige praten voor om eventueel samen verder te reizen. Maar hé, dan kennen ze de eenpersoonsmotorclub nog niet. Dus scheiden onze wegen. Tien kilometer verder komen we elkaar in verband met een tankstop nog even tegen, maar bij Agri ga ik rechtdoor en zij

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

gaan rechtsaf. Hun weg leidt naar het grootste meer van Turkije, mijn weg gaat nu naar Horasan. Daar zal ik moeten beslissen of ik via het zuidelijke, en dus volgens de regering en sommige azijnpissers gevaarlijkere Dogubayazit ga reizen, of beter via het noordelijke en dus relatief veiligere Igdir naar Mount Ararat ga.



Net na Agri wordt de lucht weer wat grijzer en lijkt de weg wat natter. Het is niet waar he? Precies waar ik heen ga hangt weer een reuze regenbui. Dit keer stop ik niet en ga vol in de aanval. Regenhoes over de tanktas en hoofd tussen de schouders. Gelukkig wordt de wolk daar bang van en besluit naar het noorden af te wijken. Op een paar spetters en een opdrogend wegdek na heb ik er geen last van gehad. Wel ontnemen de wolken vaak het uitzicht op hoge bergen.

Na Horasan moet ik voor de vierde keer vandaag mijn vizier reinigen. Wat een bijen en motten en ander vliegvolk hangt er boven de weg. Ik maak heel wat lijken en dat verklaart ook waarom de motor af en toe een brandlucht geeft: verbrande mot op de uitlaten! Na het wassen van de helm in een enorme toiletruimte, met zeep en toiletpapier, moet ik de wegenkaart opnieuw vouwen. De tankman komt erbij en wijst op de kaart aan precies waar je wel en niet moet zijn. Hij noemt de berg overigens Agri Dagt, dat maakt het rijden wel gemakkelijker.



De zuidelijke route is de beste. De regen is naar het noorden. Er hangen wel nog wat wolken laag te treuzelen als ik in Dogubayazit aankom. Ik kan ook treuzelen. Bijvoorbeeld door uitgebreid te lunchen met kipspies, brood, rijst, sla, cola, yoghurtdrink en koffie toe. Voor €4,50 Tussen de gangen door ga ik buiten kijken of de berg als vrij van wolken is. Het is me toch een puist zeg! Ik bedoel, ik sta hier op ca 2000 meter op een hoogvlakte en dan gaat die uitgedoofde besneeuwde vulkaan als een soort Fuji nog eens 3000 meter steil de lucht in.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Helaas krijg ik het topje niet te zien vandaag, wolken treuzelen harder dan ik. Dus rij ik naar Igdir waar ik een hotelkamer had geboekt. De weg gaat van de hoogvlakte naar beneden, hetgeen betekent dat de temperatuur aanmerkelijk stijgt. Tot zelfs 35,5 graden.



Gelukkig heeft mijn hotel, in het centrum, airconditioning. Helaas stond deze nog niet aan zo dat de kamer 38 graden is. De airco loeit volop terwijl ik aan het verslag schrijf. Ik zag net dat de stand nu op 36 graden is.

Als ik zo ga wandelen in de stad laat ik met een tweede sleutelkaart de airco aanstaan. Want als ik dan goed slaap en morgen is de lucht helder, dan sta ik vroeg op en ga nog even naar Agri Dagt kijken. Wat een berg.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Grote moskee in Igdır

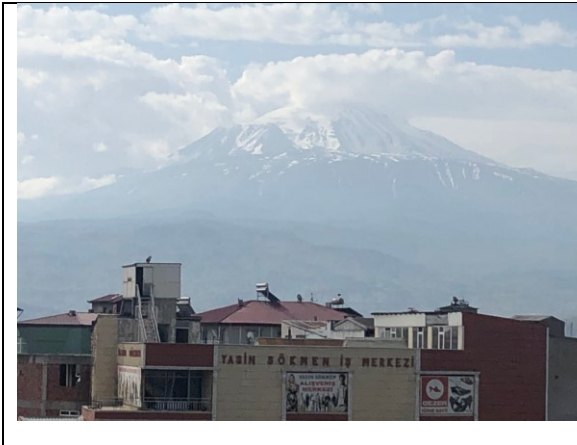


Grote berg tussen Turkije en Armenië

20190608 Omschakelen

8 juni 2019 - [Akhalsikhe](#), [Georgië](#)

Vandaag staat de grensovergang naar Georgië op het menu. Spannend. Vanuit mijn warme kamer, ondanks airco, gaan we naar de nog warmere ontbijtzaal. We worden verrast met een pracht van een uitzicht op de Agri Dagi maar eveneens apart is het kunstige nest van een ooievaar: schuin bovenop de koepel van een moskee. Het ontbijt was prima, in het bijzijn van een Turks sprekende Amerikaan.



Net op het moment dat ik bepak en bezakt klaar sta te balanceren om van het hoge trottoir te rijden komt de receptionist me tegenhouden: “Wait, wait, your goggles and your suit, Sir”, en rent weer naar binnen. Ook de General Manager komt bij me staan, maar ik heb volgens mij toch écht alles ingepakt. Dan komt de receptionist weer naar buiten met zo’n kostuumzak waar je een maatpak in vervoert. Het is duidelijk dat deze nooit van mij kan zijn, past nooit in een koffer of tanktas. Pas als ik iedereen heb beloofd dat ik echt alle heb ingepakt mag ik vertrekken.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Net buiten Igdir kom ik voorbij een ongeplaveide zijweg richting Armenië. Met daarnaast een soort van uitkijktoren. De grens van Turkije naar Armenië is gesloten. Al jaren. Vanwege een dispuut over een volkerenmoord vanaf 1915 ten tijde van het regime van De Jonge Turken, de bijnaam voor een groep Turkse officieren die in 1908 een staatsgreep pleegde om het Ottomaanse rijk als eenheid weer sterk te maken. Deze periode is voor veel Turken enerzijds beschamend (moord en geweld), anderzijds om trots op te zijn (eenheid en begin van groei). Ontkennen heeft echter volgens velen geen zin. De Turkse regering denkt daar anders over. Rotpolitici.



De weg van Igdir naar Kars is geweldig. Afwisselend met soms fantastische rotsformaties en kleurschakeringen. Dan weer zo'n glooiende hoogvlakte met als afsluiter een bijna rechte afdaling van 15 km. Het is ook hier alsof we net voor de asfalteringsmachine uit rijden. Volgend jaar gaat het vierbaans van Igdir naar Kars.



Bij Kars pak ik de Zumo uit de koffer en sluit hem aan. Had ik al verteld dat TomTom geen dekking heeft in Georgië? Met veel problemen is het mijn buurman, een automatiseringsspecialist en

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

eveneens motorrijder, gelukt om ondanks de logica van Garmin een kaart van Georgië te laden. Bij het tankstation lopen diverse mensen om me heen en leiden me af met vragen en opmerkingen. Met name het irritante knaapje dat de hele tijd “Money Mister” roept leidt me af en het programmeren van de route gaat me niet gemakkelijk. Ik hou het bij aansluiten en aanzetten en we rijden door.

Bij Mezraa sla ik rechtsaf om via het meer van Cildir te rijden. Mooi meer zeg! En lekkere vleugelvis! Bij een piepklein restaurant. Hier probeer ik weer de Zumo aan het werk te krijgen maar hij kent de plaatsnamen niet. Rotding.



Na Cildir gaat het via een alweer onder constructie weg naar de grensovergang bij Öncül. Een grensovergang om Ü tegen te zeggen, maar bijna verlaten. Daardoor rij ik ook een leeg poortje voorbij waar ik prompt weer naartoe terug wordt gestuurd. Wat een rompslomp. Vier keer mijn paspoort en kentekenbewijs. De poortwachter die ook nog mijn rijbewijs nodig heeft zit alle letters te bestuderen. Zijn weifelende bewegingen met de muis, zonder te klikken, verradt dat hij niet weet wat hij moet doen. Tien minuten later krijg ik alles terug, ik start en hoola, daar moet ik weer mijn paspoort laten zien. Stel je voor dat het hier druk gaat worden!!

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Prachtig landschap

In de verte het grote luxe grensgebouw

850 meter na dit gigantische grensstation staat een klein houten keetje waarin je het verzekeringsbewijs moet kopen, zeg maar de groene kaart voor Georgië. Ook hier weer mij stelling: Stel je voor dat het hier druk gaat worden.

Na dit grensgebeuren zet ik mijn telefoon op “roaming off” maar zie dat ik wel tussentijds Verbonden ben geweest met het Armeense netwerk. Afijn, we zien thuis wel wat de schade is. Nu eerst naar Achalkalaki (of hoe je het moet schrijven zodat de Zumo het kent) dus naar de eerstvolgende stad. Ik denk dat ik dat stukje wel zonder Navigatiesysteem kan overbruggen.



We zijn in Georgië



Gefeliciteerd!

Dat betekent eerst even die Duitse wereldfietsster feliciteren dat we in Georgië zijn. Van achteren lijkt ze precies op die dame uit Tirebolu, ook met een roze shirt. De Duitse wil graag weten wie die

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Hollandse fietsster is dus ik geef haar het visitekaartje. Als ik na de foto om de motor heen loop kijk ik onwillekeurig naar de achterband en zie een glimmend stukje metaal. Auw. Dat ken ik nog van vorige ritten: een glimmend stukje metaal is vaak de kop van een schroef of spijker en leidt meestal tot een leeglopende band. Ik doe alsof ik niets gezien heb, misschien gaat het dan weg.



Kennismaking met arm Georgië



Donkere wolk wil kennismaken met mij.

De weg naar Achalkalaki zit vol gaten. Zeg maar putten. Tsjonge wat is de weg in slechte staat. Overigens rijden hier tientallen tankauto's op hoge leeftijd in belabberde staat met tanks vol (zo te ruiken) diesel richting Turkije. Die rammen die gaten nog groter. Het is werkelijke oppassen. En die dreigende donkere wolk die me achtervolgt maakt het niet leuker, terwijl ik juist door een fantastisch dal met de mee stromende rivier afdaal naar...?? Waar gaan we eigenlijk naartoe?



Treinwagon als brug over de rivier.



Fort onderweg langs de weg

Ik heb geen idee waar ik ben. Zonder zon is noord en zuid slecht te onderscheiden. Er zijn geen verkeersborden. Mijn navigatie werkt niet. Achalkaki was een puinhoop, een rommeltje. Armoede, gaten en kuilen, grijs grauw en nee, niet iets om te blijven. Dus ben ik afgeslagen en rij al kilometers tussen hoge rotsmuren en af en toe een uitzicht. Ik heb geen tomtom, Zumo begrijpt me niet en ik heb geen internet voor Google Maps. Het begint te regenen en de tankwagens rijden sneller dan ik.

Het wordt weer droog. Ik neem de kaart en zie dat we nog 30 km te gaan hebben voor het volgende dorp. Of stad. We zien wel. Ik wordt behendig in het gaten ontwijken, op één ferme knal na. Gelukkig niets aan de hand, maar wel blijven opletten! Ik begin weer te genieten, licht in de duisternis te zien. En dat hotelletje komt ook wel. Nu eerst een telefoonkaart scoren.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Putt-hole = put zonder deksel = gevaar!



Fort van Achaltsiche

In Akhaltsikhe / Achaltsiche ga ik op zoek naar digitale bereikbaarheid en met wat vragen en zoeken vind ik de juiste telefoonkaarten winkel. Ik vind hem om 18:10. Het is hier weer 1 uur later dan in Turkije. Het is Zaterdag. De winkel zit dicht. Dus dat wordt morgen een hele dag zonder internet. We zien wel. Vanavond ga ik eerst feestje vieren met de club: we hebben het gehaald, we zijn in Georgië!

20190609 Weg is weg

9 juni 2019 - [Sevan, Armenië](#)

Gisteren wist ik niet wat ik morgen, dus vandaag, zou gaan doen. Eigenlijk wist ik gisteren niet precies waar ik was en hoe ik reed en ben ik per ongeluk in Achaltsiche terecht gekomen. En omdat ik de telefoonwinkelsluitingstijd (3x woordwaarde) miste botste ik per ongeluk op hotel Lomsia, een hotel met drie bussen Duitse gris-riche.

Pas tijdens het feest met de eenpersoonsmotorclub, waarbij we wel twee keer het glas hebben mogen heffen op de behouden aankomst in Georgië, werden er plannen gesmeed een routes beraamd. We gaan naar het zuiden!



Het feest overigens was niet helemaal in stijl, de catering bleef achter in snelheid zodat het laatste proost op de hotelkamer werd gegeven. Tijdens de show met de landkaart en Google Maps. Peter, nog bedankt voor de prima uiteenzetting. De meeste leden waren echter al in bed en snurkten. Het was lekker koel.

Vanmorgen hebben we de route op papier gezet want de Zumo is niet betrouwbaar. Soms stuurt ze ons de bosjes in, in andere gevallen kent ze de hoofdstad van een land niet eens! De leden zijn het unaniem eens: na de vakantie gaat de Zumo in de verkoop.

Maar goed, de route was eerst dezelfde 70 kilometer naar Achalkalaki. Ik dacht dat dit een slechte

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

weg was. Daarna naar de grensovergang bij Bavra (bekend bij Zumo, maar alleen via zandwegen: NOT).



Op weg naar de grens haal ik een Duitse wereldfietser in. Hij kent de Duitse dame van gisteren en wil eerder dan haar in Iran zijn. Later op de dag kom ik haar niet meer tegen dus ze heeft een andere route gekozen of is later vertrokken.

De weg naar de grens was eerst slecht. Met kuilen en gaten. Daarna werd hij slechter. Met af en toe asfalt tussen het gravel. Daarna was de weg weg. Alleen nog maar rots en kei en grind als het meezat. Het verkeer, en met name de vrachtwagens, had er diepe voren en kuilen in gemaakt. Vijf kilometer voor de grens, we hadden toen al 10 kilometer moeten buffelen, waren de wegwerkers bezig met hun werk. Stel je voor: bulldozers en walsmachines terwijl het verkeer gewoon doorgaat.



Dan komt de grensovergang in zicht. Netjes, schoon, niet effectief of efficiënt, wel groot en grondig. Poort 1 uit Georgië : pas is OK.

Voor Poort 2: man met pet: bagagekoffers open maken.

Poort 2: paspoort, rijbewijs, kentekenbewijs, alles wordt gekopieerd maar handmatig ingetoetst Na poort 2 springen twee agenten op, ik stop: paspoort, kentekenbewijs, koffers open maken, kledingzak losmaken en naar binnen op de röntgen machine. OK

Parkeren, met papieren naar binnen voor inkleding motor. Kosten 11 euro (ik krijg van €50,- het wisselgeld in DRAM) en kwartier formulieren invullen. Ik ben overigens de enige reiziger tot op dit moment, er komt een tweede persoon zich melden.

Na de inkleding moet ik een verzekering kopen, ander loket, andere hal.

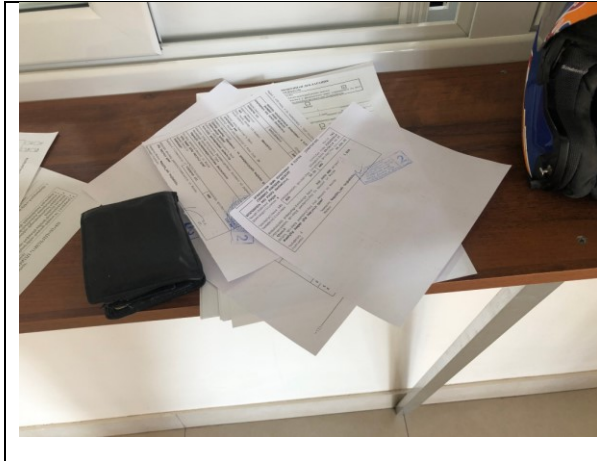
Weer kenteken en paspoort en nu 5800 DRAM betalen. Dat kan. Nu ben ik klaar.

Terug naar de motor, alles opbergen en ... poort 3.

Poort 3 : paspoort en kentekenbewijs en inkledingbewijs. OK.

Een uur later ben ik in Armenië, mijn toefje op de taart, met Nederland erbij het 21e land van deze vakantie.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



De weg is hier weer beter, zeg maar zo slecht als hij vanmorgen begonnen is. Na twee kilometer komt een wereldfietser van een parkeerplaats en wenkt. Ik keer en we praten. Hij is Oostenrijker en al drie maanden onderweg, nu richting Roemenië waar zijn familie hem komt ophalen. Ik vertel hem dat de weg naar Georgië bar slecht is, hij vertelt dat de weg naar Sevan steeds beter wordt. De Oostenrijker heeft gelijk. De weg wordt beter.



Wegen iets beter, auto's niet.



Ook hier gesloten fabrieken sinds het uiteenvallen van de USSR. Armenië leunt nog op Rusland.

In Vanadzor maak ik nog iets mee. Terwijl ik een file inhaal rijden voorop steeds meer auto's met alarmlichten aan. In Turkije is het de gewoonte om bij huwelijken luid toeterend door de stad te toeren, in Armenië is het dus de gewoonte om twee of drie auto's voor de lijkwagen uit te laten rijden en het verkeer knipperend stop te zetten. Ik weet dat niet en haal onnozel de file in, voor en achter mij doen onnozele Armeniërs overigens het zelfde. Na de eerste begrafenis stoet halen we de volgende stoet in. Dan kom ik langs het kerkhof waar al op drie (!) plekken tegelijkertijd teraardebestellingen gaande zijn. Normaal is het op het kerkhof doodstil, vandaag is het er stervensdruk.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Wegen iets beter, auto's niet.



Overweg met huisje inclusief overwegwachter



Koffie bij de lunch



Bloemenmeisjes

Onderweg stop ik even voor een broodje en wat water. Nog geen 2 minuten later stopt er een Mercedes met een bestuurder die vraagt of ik koffie wil. Ik begrijp het eerst niet. Maar het blijkt dat hij een tray met koude koffie bekers heeft, waarvan hij er één aan mij geeft. Dank je wel, vriend!

Eenmaal weer onderweg kom ik vrolijk uitgedoste jonge mensen tegen die graag even poseren. Dank je wel, vrienden!

Armenië is vloeiender en glooiender dan wat ik tot nu van Georgië heb gezien. We hebben nu al twee passen gehad en net voor Sevan volgt nummer drie, met steeds mooier asfalt. Als we bij Sevan komen staan er her en der visverkopers langs de weg die met hun armen aangeven hoe groot de vis wel niet is. Ik passeer weer een wereldfietser, waarbij ik opmerk dat ik meer Nederlandse en Duitse fietsers heb gezien dan auto's. Ik moet op maps.me kijken waar mij hotel is en de Duitse fietser stopt naast me. Ook hij gaat naar Sevan, daarna door naar Iran. Hij was al in Oekraïne en Rusland en Georgië. Bikkels zijn het toch.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Wereldfietser



Wereldrestaurant

Ik kom aan in mijn rustieke hotel: een gebouw achter het restaurant. Origineel, zeg maar. Heerlijk rustig, weer de enige gast, zodat de hele eenpersoonsmotorclub het hotel bezet. En mogelijk ook meteen het restaurant vult. We shall see!



Hotel afgehuurd door de éénpersoonsmotorclub



Borrelen met mijn Armeense vrienden

20190610 Terug, Begin, Einde, Rond

10 juni 2019 - [Tbilisi](#), [Georgië](#)

Tbilisi, vandaag: - Ik begin het verhaal van vandaag zonder te weten of het filosofisch wordt of niet. We zitten namelijk in het drukke Tbilisi, hart van het land waar ik naartoe wilde. Mijn feitelijke kruistocht zit er dus op. Als ik op de kilometerteller kijk zie ik dat we 9000 kilometer (op 9 km na) gereden hebben. De motor staat op de parkeerplaats onder de Sjakdoek, ik zit op het terras van een Georgisch restaurant met voor me een Georgische borrel en een Georgisch biertje. Er komt zo een Georgische lekkernij met kip en walnootsaus.

Sevan, gisteren: - Gisteravond wisten we niet of we alleen in het restaurant zouden zitten. Antwoord: Nee. Er zat familie aan een tafel verderop op het terras onder het afdak. Omdat de wind toenam ben ik in de eetzaal gaan zitten knagen op mijn gebarbecuede varkensdelen. Na een kwartier kwamen er drie mannen binnen die gezellig aangeschoten waren en mij uitnodigden te komen drinken. Zij bestelden een fles wodka en een schaal vis; ik kon niet anders dan een paar smakelijke happen meeten en een paar smakelijke borrels meedrinken.

Sevan, vanmorgen: - Dat was gezellig, het soort feestje dat eigenlijk gisteren had moeten plaatsvinden en nu veel leuker was. Ik weet zeker dat ik niet gesnurkt heb want niemand uit het hele



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

hotel heeft geklaagd. Wel waren we bijtijds wakker door het zonnetje over het mooie stille meer. In het ochtendzonnetje heb ik alvast de route voor vandaag uitgezet en opeens wist Zumo ook waar Tbilisi ligt. Raar apparaat is het toch.

Als ik de rekening van het diner wil betalen blijkt dat er niemand is. Deuren zitten dicht, hek zit op slot, hond snuffelt aan mijn voeten. Niemand. De eenpersoonsmotorclub ten voeten uit. Maar toch, we willen (op) weg. Dus bel ik het nummer dat via booking.com zichtbaar was. Eén of andere Georgi ontkent engels te begrijpen, maar tien minuten later zijn Vat en Moet toch present om centjes in ontvangst te nemen. And we are on the move again.

De baas en bazin vertelden me wel d at het 100 km is om rond het meer te rijden. Wel aantrekkelijk, zeker omdat de afstand vandaag naar Tbilisi overzichtelijk is. Maar dan vertelt zij, met opgeheven vinger en grote ogen dat de weg aan de overkant “Nicht Gut!!” is. En als Armeniërs een weg niet goed vinden, dan is er echt iets aan de hand.

Tbilisi, vandaag: - Overigens, tussen de vorige geschreven regel en deze zitten één uur, twee wodka's en anderhalf biertje. Dus als de tekst opeens melancholischer of filosofischer wordt is daar de verklaring. Waar waren we gebleven? O ja, bij het vertrek.

	
<i>Uitlopers van de Kaukasus, gezien vanaf het terras van mijn hotelletje</i>	<i>Op de achtergrond het meest beroemde klooster van Armenië. Op de voorgrond Russische architectuur.</i>

Armenië, vanmorgen: - Ik rij weer, zonder problemen, via Dilijan naar Vanadzor. Er zit theoretisch voldoende peut in de tank om Tbilisi te bereiken, toch zou ik tien liter extra willen kopen. Echter in Armenië accepteren ze, met een groot gebaar van “óveral”, alleen Drams. Tot in de grote stad Vanadzor. Toch wil na aandringen onzerzijds de bediende ook wel Georgische Lari's accepteren. Met deze voorraad brandstof kom ik er zeker.

Zo'n vijf kilometer na Vanadzor komt me een wereldfietser tegemoet. Dat wil zeggen, hij staat stil. Uit te hijgen van een beklimming. Deze Belg heeft zijn vrouw in Georgië achtergelaten voor een paar maanden vrijwilligerswerk, hijzelf wil een rondje Armenië doen. Samen gaan ze daarna richting China. En hoewel ik hem vertel dat ik geniet van het prachtige asfalt van Vanadzor tot aan hier weet hij me terug te brengen naar de Armeense realiteit en zegt dat het tot aan de grens wel minder wordt.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



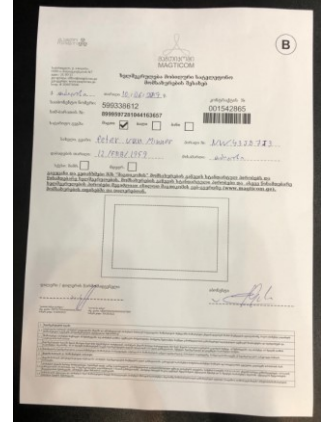
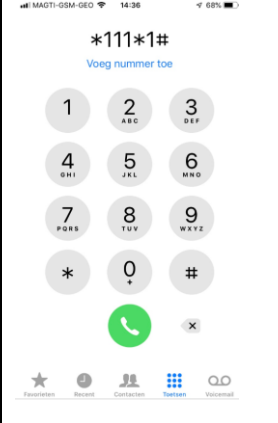

De Belg heeft gelijk. Na nog tien kilometer perfect asfalt komen er weer gaten en onderbrekingen. Kilometers lang kan ik beter staand op de pedalen offroad oefenen dan proberen van het uitzicht te genieten (alhoewel ik dat wel degelijk doe). We rijden door wederom een van de armere delen van het land, met krotten en schuurtjes van stenen en golfplaat. Sommige bouwsels hebben ramen noch deuren, toch hangt er was op een lijntje in de voortuin. Regelmatig passeren we een tot ruïne vervallen industrieel complex. Ook zien we met welke jaren vijftig-zestig materieel de wegwerkers hier hun werk moeten doen. Dan mogen ze bij ons niet klagen. Wat? Wij mogen sowieso niet klagen!



Dan, na nog eens twintig kilometer waarbij er geen enkel verkeersbord komt en je wel degelijk af en toe rechtsaf of linksaf moet, komt de grens in zicht. Het is rustig. Bij elk poortje kom ik als eerste aan. En voor ik het weet staan we weer in Georgië. We zijn terug op ons eindpunt. Slechts nog 50 kilometer dringen en voorkruipen en gaten ontwijken en slingeren en inhalen waar het niet mag en we staan in het centrum van Tbilisi. Eerst een telefoonkaart scoren.

Het toeval (bestaat niet) wil dat ik recht tegenover een Apple reseller sta (bestaat wel) die me kan helpen aan een sim-kaart. Het duurt wel een uur voordat alles geregeld is, maar dan heb ik ook meteen een hotel met zwembad gevonden. Dat hotel blijkt te bestaan uit een aantal kamers boven het plaatselijke zwembad. Dus veel water. Maar ook weinig hotel. Het zij zo. Ik rust en zie morgen wel verder.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

		
<p><i>Telefooncontract</i></p>	<p><i>Weer bereik en Internet</i></p>	<p><i>Mijn sport-hotel : kamer boven chloorbad.</i></p>



Tbilisi, vanavond: - Ben wel na het zwemmen naar een restaurant gelopen om te eten en te drinken en heb, zo aan het einde van mijn reis, mijn buikje rond.

Straks slapen, morgen kan er vanaf 6:30 gezwommen worden. Daarna ga ik Mototravel Tbilisi eigenaren Willem en Erik ontmoeten. Daarna naar een ander hotel waar ik beter kan epibreren. Krijgt dit verhaaltje nu nog een vervolg?

20190611 Afschakelen

11 juni 2019 - Tbilisi, Georgië

07:30 zwemmen. Daarna inpakken. Vervolgens moeten we voor het ontbijt op z'n anders ergens anders zijn, in een grote eetzaal met damast en zilveren bestek, met gebakken Smac, gebakken aardappels, gebakken bloemkool met een kaassausje, rijst, Nescafé en aanmaaklimonade. Maar er zijn ook gekookte eitjes en wittebrood. Met wat stukjes tomaat heb ik het bij ei en brood en koffie gehouden.

	
<p><i>Gebakken ontbijt met zilvervliesrijst of zo?</i></p>	<p><i>Eetzaal</i></p>

De rit naar Mototravel Tbilisi was, zeg maar enerverend. Ik ga vandaag eens wennen aan het verkeer in een drukke stad. Wat een gemier en gedoe, waarbij de Georgiërs rijden alsof het motorrijders zijn. Tripleren, drukken, alles kan. Met zonder navigatie, want die ongelukkige Zumo begreep het weer eens niet, ben ik op de navigatie met de telefoon uitgekomen waar ik moest zijn.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Twee uit de kluiten gewassen garageboxen met mooie plaatjes en muurschilderingen, een bureautje en een oud bankstel. “Koffie?”, vraagt Willem die inmiddels een echte baard heeft. “Jazeker, zwart graag”. Ook de bebaarde Evert meldt zich en we maken kennis terwijl een Russisch stel een motor heeft gehuurd en zich klaarmaakt om te vertrekken.



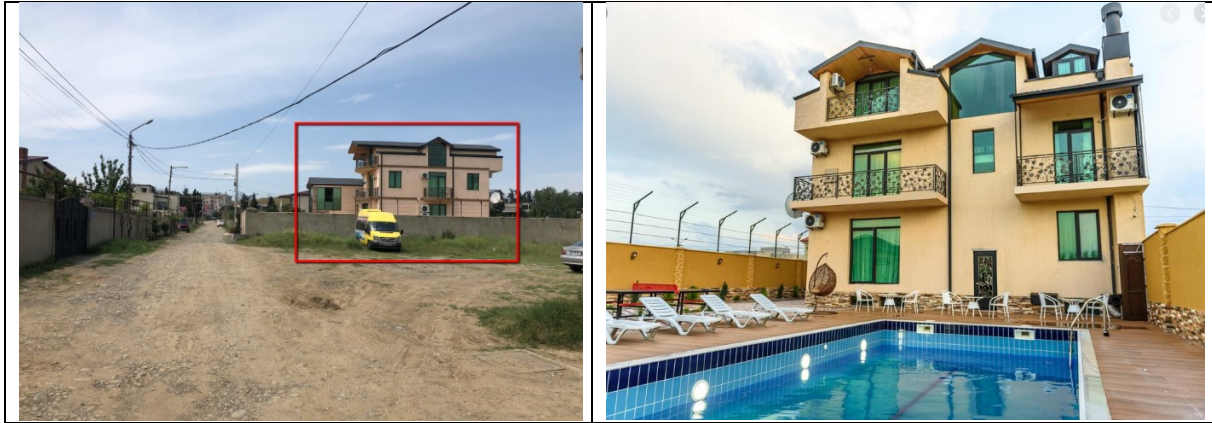
We wisselen wat gegevens uit als een Indiase motorrijder, piloot bij Emirate Airways, zich komt melden. Ook hij heeft een motor gehuurd en gaat een rondje Georgië maken. Ik stelde hem voor om, als hij in Nederland is, te bellen zodat we een rondje Nederland kunnen doen. In de tussentijd zoeken de heren naar een doos met onderdelen.



In de tussentijd heb ik tijd om een volgend hotel te zoeken op Internet. Na het afscheid van de Hollanders gaat mijn dag verder met een korte rit naar Hotel GK Villa, over een hooggelegen weg met uitzicht over de stad. We passeren een soort Evoluon achtig gebouw en een rotonde waar net een ongeval heeft plaatsgevonden. Hoe kan het ook anders. Een chaos file is het gevolg.

Het is even zoeken want het hotel ligt in een soort nieuwbouwwijk waar de wegen nog niet bestaan. Het is echter een parel. Met perfect personeel. Een zwembad, goed bed, balkon, koelkast. Heerlijk. Het is kwart over drie. Net een broodje met kaas en melk gegeten, gekocht bij de supermarkt op 300 meter lopen. Daarna gezwommen. Vakantie gevoel.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Aan de overkant van de grote weg, 400 meter verder, is een prettig restaurant. Met een goede Georgische keuken en prima bediening. De eigenaresse spreekt verbazend goed Engels en ziet dat ik rust, eten en drinken nodig heb. Al lezende en schrijvende, etende en drinkende kom ik tot rust. Want na deze reis moet alles nog een plekje krijgen. Ik moet even afschakelen. Dat lukt.



Chanakhi

20190612 Tbilisi

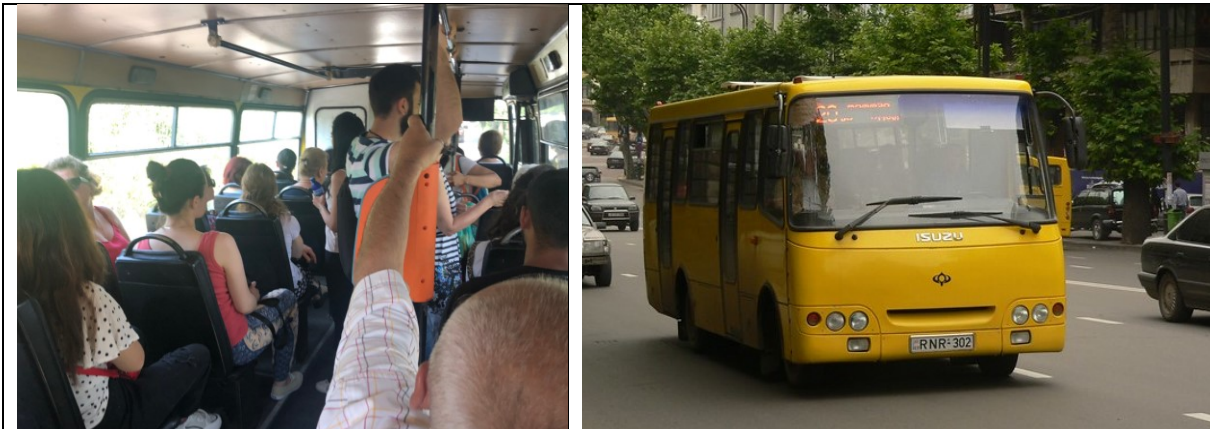
12 juni 2019 - Tbilisi, Georgië

Vandaag gaan we Tbilisi verkennen.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



De wereld van een toerist ziet er anders uit dan de wereld van een reiziger. Want waar een reiziger op tijd opstaat dient een toerist uit te slapen. Dat blijkt in het hotel eveneens aan de planning van het ontbijt. Kokkin Marianne staat al om 07:00 in de keuken maar het ruime ontbijtbuffet is pas om 09:00 beschikbaar. De eenpersoonsmotorclub is daar niet aan gewend, dus als we na de traditionele ontbijtduik om half acht al in het zonnetje zitten op de drogen, moeten we met innemende glimlach in de keuken een koffie aftroggelen. Dat lukt uiteraard. Straks even bellen met het thuisfront, nu eerst naar het ontbijtbuffet, ruim gesorteerd met kaas, worst, boter, jam, chocolade, gebakken groenten, koude groenten, broodjes en brood, soort pasta en als je wilt ook nog een ei: gebakken, gekookt, geklutst, je zegt het maar. In drie woorden: fan-tas-tisch.



De afstand naar het centrum is ongeveer 5 kilometer. Dat is op zich wandelend wel te doen, ook al wonen we hier op een heuvel en ligt het centrum in een dal. Ik wil vandaag niet met de motor dus kies er voor om met de bus te gaan. Het meisje achter de receptie legt precies uit hoe het moet: je neemt een muntje van een halve Lari, dat is omgerekend €0,16 en stopt dat in de automaat in de bus. Dan krijg je een kaartje waarmee je naar het Centraal Station kunt. Voor de volgende busrit betaal je weer een halve Lari en kom je in het centrum.

Als ik sta te wachten komen 10 minuten later ook het meisje van de receptie en haar collega aangewandeld. “Loop maar even mee, bij de volgende kruising is de kans op een bus wat groter”, vragen ze. Dus ik wandel mee. Opeens stoppen we en duikt één van de jongedames een kiosk binnen. Ze komt weer naar buiten met twee flesjes koud water. “Alsjeblieft”, zegt ze, en ik moet een flesje aannemen. “Maar ik heb al water!”, zeg ik. “Maar dat is geen KOUD water” verklaren de dames. Ik mag niets betalen voor dit cadeau.

Ik moet er zelfs rekening mee houden, zeggen ze, dat ik in het centrum zo maar een drankje krijg aangeboden. Omdat ik toerist ben. Ik draag echter gewone schoenen, gewone broek, een poloshirt en mijn pet heb ik niet op. Ik voel mezelf hetzelfde als de mensen om mij heen. “Kun je dan zien dat ik buitenlander ben?” vraag ik onnozel. “Jazeker”, zeggen de meiden giechelend. “Je huid is te licht”. Daar kan ik het mee doen. En ik zet mijn pet maar weer op.

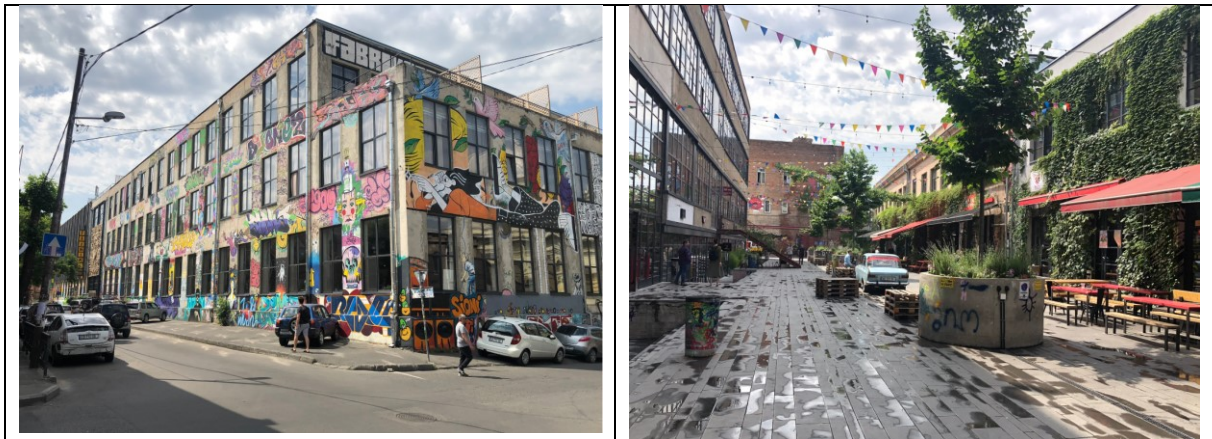
Zo rijden we 5 minuten later in een rammelende kleine gele oude bus naar het centrum, 14 zitplekken, 60 staanplekken, niemand mort of steunt of heeft haast. Iedereen stapt uit op het drukke plein voor het

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

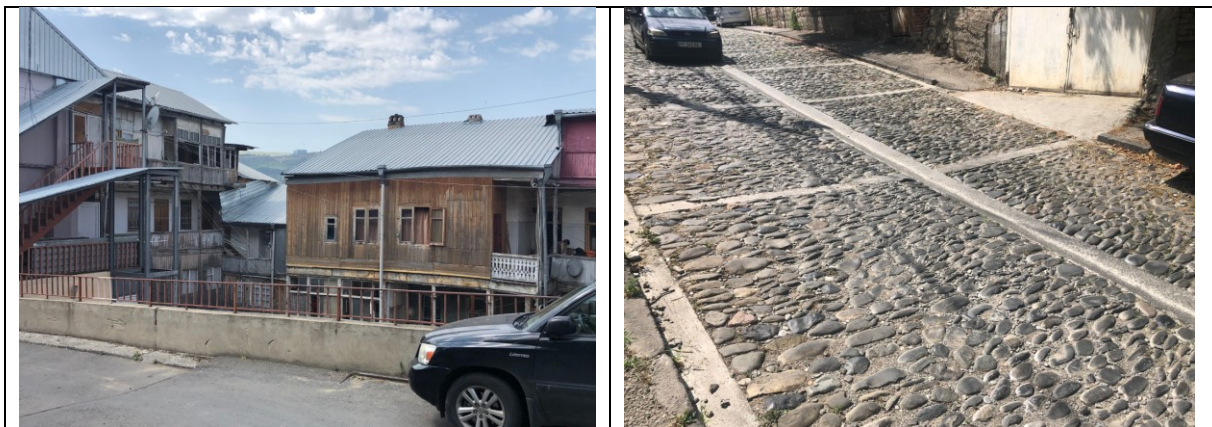
centraal station.



Vanaf het station wil ik naar de grote kathedraal wandelen. Op de digitale Google Maps kaart heb ik gezien dat je dan langs Hostel Fabrika kunt lopen. De route begint echter langs één van de brede lanen waar vier rijbanen nogal ongeorganiseerd verkeer overheen rijdt. Gelukkig houden ze zich wel aan verkeerslichten, dat er soms drie of vier stromen parallel rijden over 2 rijstroken mag geen naam hebben. De linker en rechter zijde van de weg wordt overigens tevens gebruikt voor afslaand en invogend verkeer. Dat u er mee rekening kunt houden.



Hostel Fabrika is een oude leegstaande textielfabriek die door jonge ondernemers een nieuwe bestemming heeft gekregen. Boven zijn de kamers, begane grond is een soort restaurant met diverse flex-werkplekken, Beneden en aan de binnenplaats zien we diverse boetiekjes en barretjes. Het ziet er ook 's morgens levendig uit.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Vervolgens moet ik voor de kortste weg links naar boven, door een soort woonwijk. Met verrassende doorzichtjes, oude huizen met trappen en balkons. Veel van de houten gebouwen zijn door verfbrek en gebrekkig onderhoud in slechte staat. Het is echter een fotogenieke wijk, dat zeker.



Ik bereik het gebied van de Kathedraal vanaf de achterzijde, via een nog oudere en vervallener deel. Als ik door een heg stap en door een klein park wandel naar de Kathedraal, zie ik ook diverse putdeksels liggen, los rondgesmeten. Alsof dit de putdeksels zijn die ik onderweg heb gemist....



De Samebakathedraal, ofwel de Kathedraal van de heilige Drievuldigheid, is een mooi stuk vakwerk met een imponerend interieur. Ook de plek in de stad is geweldig, met een enorm uitzicht over de stad.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Het gebouw werd gebouwd tussen 1995 en 2004, is het grootste religieuze gebouw in Georgië, in de Zuidelijke Kaukasus en de op drie na hoogste orthodoxe kerk in de wereld. Zelfs vandaag de dag wordt nog de hand gelegd aan de laatste verfraaiingen. Ik verbaas me over de vakkundigheid van de beeldhouwer die bezig is met een aantal pilaren op de oprijlaan.



Na de trappen te zijn afgedaald loop ik door de stad richting het Rike park. Je komt dan onder andere langs het paleis van de Georgische President. Vanwege de hoge muren en het zware hekwerk (en de bewaking die vriendelijk vraagt of ik wil doorlopen) is hier niets van te zien, alleen van op afstand is het paleis zichtbaar. Naast een paar andere “stulpjes” van rijke mensen.



Verder gaat het richting de rivier Koera, naar het moderne Rike waar ook het imposante concertgebouw is geplaatst. Dan door het park langs naar de beroemde Vredesbrug.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Vanaf de vrijheidsbrug loop je zo het oude stadsdeel in. Dit is echt een commerciële wijk met zogezegd Europees opgeleide obers die geld vragen voor een toiletbezoek. Ik vind een aardig terrasje in de schaduw en drink een prima kop koffie. Met een nieuw gevuld flesje water ga ik door de steegjes en straatjes van de oude stad dwalen richting het beroemde, uitgestrekte Vrijheidsplein. Maar eerst nog even wat beltegoed kopen. Het kost hier weinig maar zonder Internet ben ik niet de toerist die ik momenteel wens te zijn.

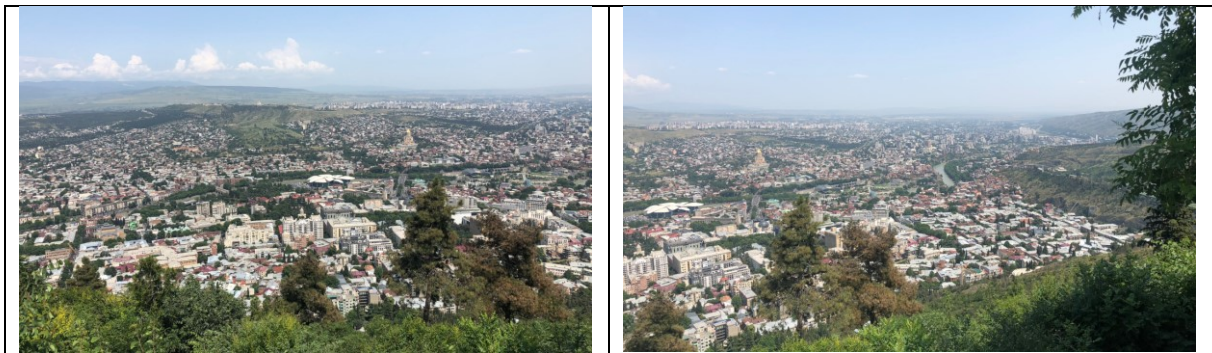


Vanaf het Vrijheidsplein wandel ik langs de internationale winkels van Rustaveli straat, zeg maar de Champs Elysees van Tbilisi. Na het regeringsgebouw, waar staatspolitie in Amerikaanse Overheids-Fords bewaking heeft, gaat het links omhoog naar de kabelbaan, niet te verwarren met de gondelbaan. Samen met een paar andere mensen staan we even te kijken naar een aantal meisjes die ballerina willen worden en luisteren naar het pianospel van de lerares.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Bovenaan de kabelbaan, de Funiculair, gebouwd door een Belgische Ingenieur, kun je genieten vanaf het Mtatsminda Park van een geweldig uitzicht over de stad.

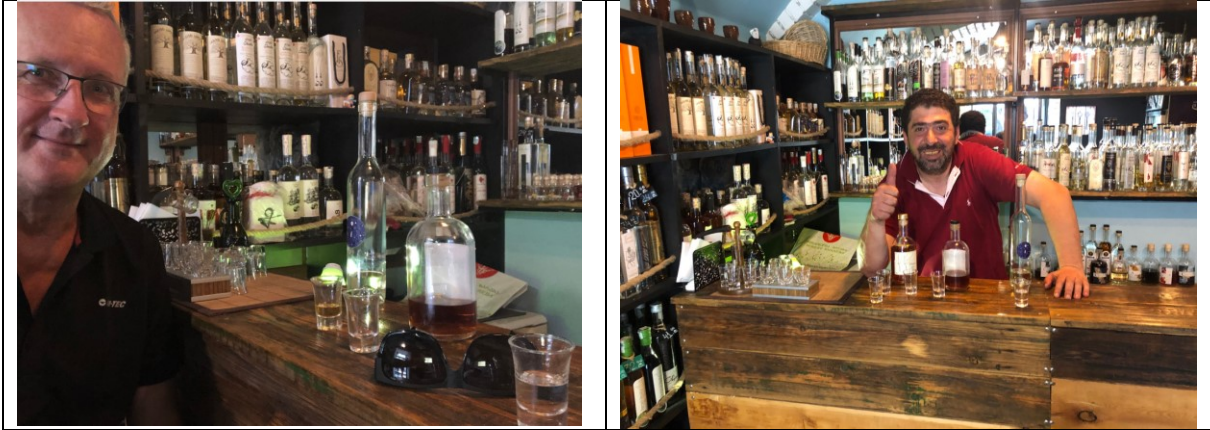


Bij de voorbereidingen van deze reis hadden we geregeld dat er een plek was om te overnachten bij een kennis van een kennis van Willem en Egbert. Via Nika en Ana hebben we een Airbnb kamer vanaf morgen in de Amaghleba Straat, niet eens zo ver van de kabelbaan. Ik besluit om er eens langs te lopen, ben toch wel benieuwd.



Het blijkt lastiger te vinden dan ik dacht (later blijkt dat er 2 nummer 21's zijn, één in een steegje en één aan een doodlopend straatje, 's lands wijs 's lands eer laten we maar zeggen) en ik verdwaal een klein beetje, tot ik bij het illustere Chacha museum annex het winkeltje Chacha corner aankom.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Terug in de stad naar Chacha Corner, paar chacha's geprobeerd bij de ontzettend aardige uitbater Vakhtang Botsvadze forbotsvadze@gmail.com

Na deze borreltjes ben ik toch wel toe aan iets kleins te eten. Gelukkig is er twintig meter verderop een etnografisch restaurant waar ik een Chatsjapoeri neem, dat is een plat brood met kaas. Omdat het etnografisch heet, bevat het alleen Georgische ingrediënten. In het restaurant zit ook een clubje dames, op wier verzoek de dikke kokkin aanschuift en gaat zingen als een nachtegaaltje.

In Tbilisi rijden overigens honderden taxi's rond, de meeste in de vorm van privé auto met een Uber of Bolt vergunning. Met de Bolt app heb ik binnen de kortste keren een luxe taxi geregeld met airco en voor € 3,75 zit ik weer aan de andere kant van de stad bij mijn luxe hotelzwembad.

's Avonds eet ik weer aan de overkant van de weg. Het is nog steeds warm. Als ik terug loop naar het hotel zie ik het weerlichten boven de heuvels. Het zou vanavond wel eens kunnen gaan regenen.

20190613 Verhuizen

13 juni 2019 - Tbilisi, Georgië

Eigenlijk wil ik niet weg, zo heerlijk rustig en luxe en koel. En lieve mensen. En lekker ontbijt. Toch pak ik in en op. Een beetje anders ruim ik de tassen is want ik wil even kijken waar ik morgen de motor moet wegbrengen. Dat zou volgens mijn informatie een soort bonded warehouse zijn, dus buiten de douane om. Beetje vreemd dus ik wil kijken wat het is.

Op weg naar dit logistiek centrum, Lilo 1 in de buurt van het vliegveld, maak ik een ritje rond het meer. Aan de noedkant van het meer ontwaar ik opeens een gigantisch kunst/bouwwerk op een heuvel. Het blijkt het museum van 3000 jaar Georgië te zijn. Het lijkt me leuk om dit samen met Odile te bezoeken, eventueel in combinatie met een duik in het meer. Via kleine paden kun je met een 4x4 tot aan diverse kleine strandjes komen.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Het gaat verder richting logistiek centrum. Als ik in de buurt kom schakel ik naast de Zumo met beperkingen ook Google Maps in. Uiteindelijk vind ik het centrum. Het is een ommuurd terrein van meerdere duizenden vierkante meters en ingericht als een douane zone. Ofwel, hier worden goederen opgeslagen die het land binnenkomen maar nog niet zijn ingeklaard en hier worden goederen opgeslagen die het land uitgaan en reeds zijn uitgeklaard en hier worden goederen opgeslagen die het land binnenkomen maar ook meteen weer het land uitgaan.

Er zit dus een douanier bij de poort. Samen besluiten we dat we onze transporteur contactpersoon moeten bellen. Deze man weet van niets. Ik slik maar krijg het niet benauwd. Dit gaan we oplossen. Mijn transporteur contactpersoon en ik gaan beide Slava Tavartkiladze bellen, de man die het transport organiseert. Binnen 10 minuten wordt ik teruggebeld door een dame die zich als transportdame voorstelt. Ik zal vandaag gebeld worden door Slava zelf. Dan komt alles goed.

Inmiddels heb ik een berichtje gekregen dat onze Airbnb kamer in het centrum klaar is, dus rij ik terug naar het centrum. Georgisch verkeer is heel natuurlijk: eten of gegeten worden. Even niet opletten en je wordt ingehaald, voorbijgestoken, weggedrukt of afgesneden.

Bij het appartement aangekomen, na precieze instructies waar het is, moet ik een half uurtje wachten. In de schaduw bel ik met Slava. Hij stelt voor dat ik de motor morgenochtend naar hem op de zaak kom brengen. Daar gaan ze hem inkratten en verzendklaar maken. Top. En net als ik het adres opzoek en intyp komen Anton en Nika aanlopen. Na een hartelijk begroeten rij ik naar de ingang van het appartement in een steegje tussen nr 21 en 23. Op deze wijze hebben diverse woningen en deuren het nummer 21.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Het appartement is anders dan mijn GK Villa van de afgelopen dagen. Wel veel “authentieker”. Groot voordeel: we zitten tegen het oude centrum aan. Daar komt bij: het is nog vroeg op de dag dus ga ik nog maar eens een wandeling door Tbilisi maken.



Als het avond begint te worden maak ik gebruik van het feit dat we in het centrum zitten, dus er zijn genoeg restaurantjes om uit te kiezen.

Ik kijk op Tripadvisor en zie dat nummer 7, restaurant Salobie Bia dichtbij zit. Maar ik reis alleen en krijg dus geen tafeltje, wel mag ik aan de ongemakkelijke kleine plank voor het raam zitten. Dat doen we dus niet. Maar andere tafeltjes zijn voor groepen van meer gasten dus kiezen of delen. Ik kies en ga. Genoeg andere restaurants.

Het volgende op mijn lijst is Sakhli #11. Ook daar mag ik niet aan een tafeltje zitten maar in een fauteuil aan een koffie tafeltje. De Ojakhuri die ik bestel is volgens de ober heel groot. Dat valt wel mee (dus tegen), maar het is bovendien 90% vette gebakken aardappel en vier stukjes vlees waarvan er drie een bot bevatten. Ik meld mijn teleurstelling maar de ober verklaart ongeïnteresseerd dat dit hun standaard is. Ik geef een rating van 1 op Tripadvisor en ben weg.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Zonder verwachtingen loop ik terug. Dan hoor ik live muziek en kijk op. Een mini restaurant met een jonge man die me verwelkomt. Ik vertel van het commerciële debacle van zojuist. Hij lacht en zegt “we can help you”. Ik ben verkocht en neem plaats op het mini terras op de stoep. Maak even later kennis met de gitarist zanger.

We praten over YouTube en Rusland en meteen daarna vergeten we de politiek en praten over muziek. Die jonge man, 21 jaar oud, heeft de juiste instelling en begrijpt waar het om gaat. De toekomst van een jong land.

Helaas werkt deze jongeman niet hier en gaat weg. Ook de muzikant is pauzeren. Dus ik betaal binnen en ontwaar een werkelijk bijzonder restaurantje. Hier gaan we nog eens eten!

Bijna bij ons appartement besluit ik om toch eens in het kleine kelderrestaurantje te gaan kijken. Weer een verrassing. Ook hier traditioneel eten en biologische wijn. En zo maar op kruip afstand van ons bedje. Ook al heb ik geen honger meer, ik bestel alsnog een biertje en een toetje. Als kers op de pudding. Op het podium van het restaurant.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



20190614 Afscheid en nieuw begin

14 juni 2019 - Tbilisi, Georgië

In plaats van een frisse duik wandel ik de vier en halve trap af, steegje uit en zonnige straat in naar de supermarkt 100 meter verderop. We nemen fruit en yoghurt voor ontbijt, met melk en multivitaminesap. Uit de topkoffer van de geparkeerde motor neem ik een potje oploskoffie mee naar boven. De airco heeft de kamer koel gehouden.

Nika, de man van Ana met wie we al een paar maanden whatsappen, komt om 09:40 de auto afleveren. Het is hun auto, goed verzorgd en in orde. Nika zal met me meerijden naar de motor garage van Slava om daar de motor voor transport te laten inkratten. Hij rijdt voorop door het drukke ochtendverkeer van Tbilisi. De motorzaak blijkt 100 meter aan de andere kant van de drukke weg te staan, een paar ingewikkelde manoeuvres later staan we op de stoep.



Van buiten ziet het er niet uit, van binnen is het een mooie toonzaal met een twintigtal nieuwe motoren van BMW, Ducati, KTM en Harley D. De telefoondame van gisteren blijkt een roodharige volslanke dame die alle formulieren die ik al had ingevuld nogmaals handmatig twee keer invult. Een kopietje was mijns inziens voldoende geweest. Maar wie ben ik?

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



De monteur en ik nemen een paar foto's van de beschadigingen op koffers en kleppendecksel, daarna bindt ik de tas met helm en laarzen en de tas met motorpak op de koffers. 107300 en een klein beetje is de kilometerstand. Voor de verzekering moet ik 0,4% van de waarde betalen, plus de rest van het transport bedrag. Cash, want er is geen pinautomaat. Gelukkig kan het ook per telebankieren. Dan zijn we klaar. Ik neem met toch een beetje raar gevoel afscheid van de motor. 9000 mooie veilige kilometers. Trouw. 1 op 20. Gemiddelde van net 60 km/u. Halve liter olie. Geen lekke band dit keer.

Nika heeft trouw gewacht en soms geholpen met vertalen, nu stap ik bij hem in als hij naar zijn werk als ober in een grillrestaurant rijdt. Als we daar aankomen, merk ik dat mijn paspoort nog op het kopieerapparaat van de rode dame ligt. Dus kan ik zelf nog dertig kilometer Tbilisi-file trotseren voordat ik met zweet en al terug ben op ons kamertje. Maar het is gelukt. De motorspullen zijn allemaal onderweg, mijn vakantie met Odile kan beginnen.



Vakantieplannen doornemen met Nika en Ana



Ons 4x4 autootje voor de komende 14 dagen

Meer daar over op peterenodile.reislogger.nl

20190721 Repatriëring

27 juli 2019 - [Duiven](#), [Nederland](#)

Update:

De reis naar Georgië van de eenpersoonsmotorclub eindigde op 15 juni toen Odile met het vliegtuig aankwam en onze gezamenlijke vakantie begon.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

Op zaterdag 29 juni zijn we beide teruggekomen met het vliegtuig na twee intensieve weken vakantie met onder meer iets van 2000 kilometer met een 4x4 dwars door Georgië. Daarna is het werken weer begonnen. Medio juli hebben we bericht gekregen dat de motor, die we in Georgië op transport hadden gezet, in Duitsland is aangekomen. De Douane wil nog even weten wanneer ik precies Europa ben uitgereden. Twee dagen later komt het bericht dat de motor is ingeklaard en klaar staat om opgehaald te worden. Ik plan het weekend van de Zwarte Cross waar Odile vrijwilliger is, zodat ik rustig in een weekend de motor kan terugrijden. En hier pakken we het verhaal weer even op.

Vrijdag 19 juli wandel ik met een plunjezak met schone kleding en een rugzakje met proviand naar het station. Om 06:45 rijden we eerst naar Arnhem. Daar is het even zoeken naar het juiste perron. Het staat nergens aangegeven, ook niet op mijn papieren. Ik loop met plunje- en rugzak naar de ingang, medewerkers van NS kunnen het ook op hun app niet vinden. Bij de informatiebalie, waar net een vloekende en tierende man wegloopt, weet men te vertellen dat ik moet vertrekken van het perron waar zojuist mijn trein uit Duiven mij had afgezet. Oké, terug dan maar naar perron 7.



Vroeg op reis, zie de tussenstops....

En om 07:37 rijden we naar Keulen waar we gaan overstappen. Voor een paar knaken zit je heerlijk rus

tig in de eerste klas naar Keulen. Zoef zoef, broodje erbij, flesje cola. Dan komt Köln Deutz. Ik leun even naar buiten en adem frisse lucht, zo dadelijk overstappen. Ik kijk op mijn mobieltje hoever het nog is. Dan zie ik opeens dat we snelheid maken en voel ik dat we Keulen verlaten. Oeps. Volgens mij gaat er iets fout.

De hoofdconducteur in het volgende rijtuig stelt me gerust. Ik had inderdaad in Köln Deutz moeten overstappen, niet in Köln Hauptbahnhof. Domme Peter. Gelukkig rijden beide treinen tot aan Frankfurt Airport hetzelfde stuk zodat ik in Frankfurt alsnog de juiste trein naar Ulm betreed.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



250 km/uur

Eenmaal in Ulm aangekomen schijnt de zon en wacht ik 10 minuten op Herr Heisterkamp die met zijn Zwarte BMW mij persoonlijk komt ophalen. Wat een service!



Herr Heisterkamp



Vers getransporteerd

Bij de opslagloods van TLO GmbH Internationale Spedition staat de deur al open en zie ik de motor staan, nog vastgebonden op het transport-frame. Alles zit er nog op en aan, alleen de spiegels zijn losgemaakt en liggen op het zadel, samen met de vervoersdocumenten. Na het tekenen voor ontvangst kan ik aan de gang met losmaken en ompakken.

Mijn motorpak, laarzen en helm haal ik uit de tassen, waarna ik mijn schone kleren en schoenen weer inpak. Ook gooi ik nog even het restje olie uit het flesje in het motorblok. In een klein halfuur ben ik klaar voor vertrek en "klik klik klikkerdeklik". Dat is het enige geluid als ik de sleutel omdraai. Verdraaid. Accu leeg. Gelukkig is er een Opel-collega met startkabels, dus weer een kwartier later loopt de boel warm te draaien. Ik heb het al warm in mijn motorbroek en laarzen. Het wordt tijd om te gaan rijden.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Ik start met Tomtom ingesteld op "richting Mulhouse" en wel zonder snelwegen. We gaan lekker binnendoor over glad asfalt en net buiten Ulm ga ik tanken voor de rest van de dag. Daar staat ook een Scooter en ik krijg wat tips voor mooie wegen. Dus rijden we naar Zwiefalten en Geisingen, en daarna naar Rottweil en Schramberg en Wolfach. Wie de weg daar niet kent: "Meteen naartoe gaan in je volgende vakantie en genieten maar!!". Wij rijden eerst naar het westen, dan naar het zuiden via Triberg richting Titisee. Rijden over biljart-glad asfalt is heerlijk. Ik betrap me er op dat ik wel soms inhaal alsof ik weer in Georgië ben. Slechts 1 keer gaat het iets kritischer dan verwacht en moet het gas er echt op, maar daar leer je van.

Vanwege de vertraging met oppakken niet starten ga ik Mulhouse niet halen, dat doen we morgen. Het wordt al later dus gaan we zoeken naar een camping.



Bij Titisee is wel een plekje en als ik me meld bij de receptie vraag ik nog tot hoe laat het restaurant open is. Zeker tot 21:30 mijnheer. Maar als ik de tent heb opgezet en email / whatsapp gecontroleerd heb en 21:15 aankom, is de keuken dicht. Getverdrie. Ik kan alleen nog droge broodjes krijgen, zonder beleg. Ik ben zeer verergerd, ontstemd zelfs, ik heb sowieso een kort lontje als ik honger heb. (Er waren ook geen Snickers te koop). De meiden van het restaurant mogen of willen niets doen, dat hoeft volgens de regels niet, maar het irriteert me wel, kloteregels.

Gelukkig voor iedereen heb ik nog een paar mueslibollen in mijn rugzakje. Dat wordt mijn diner, het was mijn lunch en ook ontbijt. Een mueslidagje, dat was het. Er ging het een en ander mis maar al met al was het niet verkeerd.

Zaterdag 20 juli staan we na een koude nacht met veel wakker worden, veel te laat op. Ik zie hoe dat komt als de tent open gaat: we staan helemaal achterin de camping op een verhoginkje in de schaduw. Dus terwijl de rest van de camping baadt in het warme licht van de ochtendzons lagen wij nog in de klamme kou van de nacht. Tent klam, motor klam, dus afbreken, droog wapperen, inpakken en zonder ontbijt (zie het muesli-diner van gisteren) de camping af, de wegen op. Daar wordt mijn humeur met sprongen beter van.

Net als gisteren staan de pijlen gericht op Mulhouse en dan Belfort en La Planche des belles Filles. Via de mooiste wegen van het zwarte woud, via Todtnau en Wieden en Münstertal en Staufen. Dan

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis

besluit ik om toch maar een stuk snelweg te nemen naar Belfort. Dat schiet een beetje op, dan de heuvels in met onderweg vanaf Planche-Bas af en toe een restant van de tour. Vervolgens gaat het omhoog naar La Planche. Helaas is het laatste steile stuk, dat van de beroemde 25%, alleen voor fietsers toegankelijk. Dus keren we om en rijden naar Le Ballon d'Alsace. Jongens, dit zijn toch wel trajecten waar je trek van krijgt hoor. Bochten om op te vreten, uitzichten die naar meer smaken. En als ik dan zo rij te genieten kom ik per ongeluk daarna precies over de heuvel die ik meende niet te kunnen vinden: Col de la Schlucht.

Nog even nagenieten richting Sainte Marie aux Mines en na dat bergen geweld komt er een wat lager deel tussen Elzas en de Vogezen. Voordat ik de noordelijke Vogezen induik heb ik recht op een nachtrust en wat te eten. Via google maps vinden we een gemeente camping in Wasselonne. Ook daar vraag ik voor de zekerheid naar de opties aangaande warm eten. Er is niet zoiets als een restaurant maar vanavond is er een pizza-bus dit tot 21:00 zal bakken. Dat is goed genoeg, dus hebben we de tent opgezet en gedoucht en wel ben ik op tijd voor een pizza. Met een eigen blikje zwaar bier om van te genieten. Na de pizza ga ik lui in mijn stoeltje voor de tent zitten. Nog geen vijf minuten later begint het te regenen. Dus vroeger dan gepland kruipen we in bed.

Zondag 21 juli wordt de laatste dag van het verhaal. Alhoewel ik niet best heb geslapen, met veel draaien en gekronkel op het voor mij vandaag veel te dunne luchtbedje, sta ik vroeg op. De camping gasten slapen nog en om 07:30 als de tent is opgeborgen en ik klaar ben voor vertrek is de camping nog dicht, niemand bij de receptie en slagboom naar beneden. De Engelsman die naast me staat is ook met de motor en hij heeft gisteren € 9 betaald. Dus ik schrijf een kladje en werp dit met een tientje er aan gebonden door de spleet van een raam het kantoorje in. We gaan op pad.



Na de regen van gisteravond en vannacht begint de weg op te drogen. Dus gaat het gas er een beetje meer op en rijden we richting Bitche. In de bossen van de Vogezen is het opeens PRIK-AUW-NONDEJU-JANKEN-TRAANOGEN-PIJN en door mijn tranen heen zie ik een restaurant. Ik slip-parkeer de motor en sprint naar de toiletten. Neus uitdrukken en koelen maar. Er was een insect op mijn neus geland en heeft daar een joekel van een prik in gegeven. Dik en rood en warm komt mijn neus met mij erachteraan het toilet uit en verontschuldigen we ons bij de dames van de receptie. Mijn neus spreekt boekdelen en we gaan weer verder. Nu iets vaker met het vizier dicht, maar het is warm buiten en we gaan via Windstein naar Cochem via de kortste weg.

“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



Het blijft ondanks de zere neus serieus genieten van Cochem noordwaarts naar Adenau, via Düren richting Mönchengladbach, dan met een kort stuk snelweg bij Oostrum naar rechts, via Well door/langs de Maasduinen, Kleve en dan over de Herwense dijk naar huis.

Zo. We zijn weer thuis. De motor is vies, die zal ik deze week wel schoonmaken. Nu eerst een lekker biertje en verhalen vertellen in de tuin. Kort resumé van dit weekend: naar Georgië was 9000 km, van Ulm naar NL was 1500 km. Al met al de moeite meer dan waard. Zelfs verslavend. Ik wil zo snel mogelijk weer op reis. Maar eerst dit avontuur verwerken.



“Over onze grenzen”, verslag van een motorreis



20190806 Update van de update:

Op 6 augustus komt er een mooie brief uit Frankrijk. Met alsnog een bekeuring, de enige bekeuring over een afstand van meer dan 10.000 kilometer. En dat voor 6 kilometer overschrijding van de maximum snelheid buiten de bebouwde kom. Ik reed weer eens veel en veel te hard : 86 in Frankrijk waar je 80 mag. Het zij zo. Ik zal voorlopig even rustig aan doen.

